

Godište XVI. • broj 1 • siječanj 2021.

2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

**Bog u potrazi za
čovjekom – nismo
izgubljeni**

**Novi početak je
nova šansa**

S vjerom ususret 2021.

**VJEČNI SJAJ
NEPOBJEDIVE DOBROTE**

**U MEĐUGORJU SE
NEPRESTANO POZIVA NA
BOŽJU LJUBAV**

GOSPINE ISPRUŽENE RUKE

**DOŠLI SMO SE POKLONITI
NOVOROĐENOM ISUSU**

Božić | Gospina škola | Događanja | 20. obljetnica smrti fra Slavka Barbarića
Teološki podlistak | Iz života Crkve | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divina

Draga djeco! Nosim vam malog Isusa koji vam nosi mir. On koji je prošlost, sadašnjost i budućnost vašeg življenja. Dječice, ne dopustite da se ugasi vaša vjera i nada u bolju budućnost, jer vi ste izabrani da budete u svakoj prilici svjedoci nade. Zato sam ovdje s Isusom da vas blagoslovi svojim mirom. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

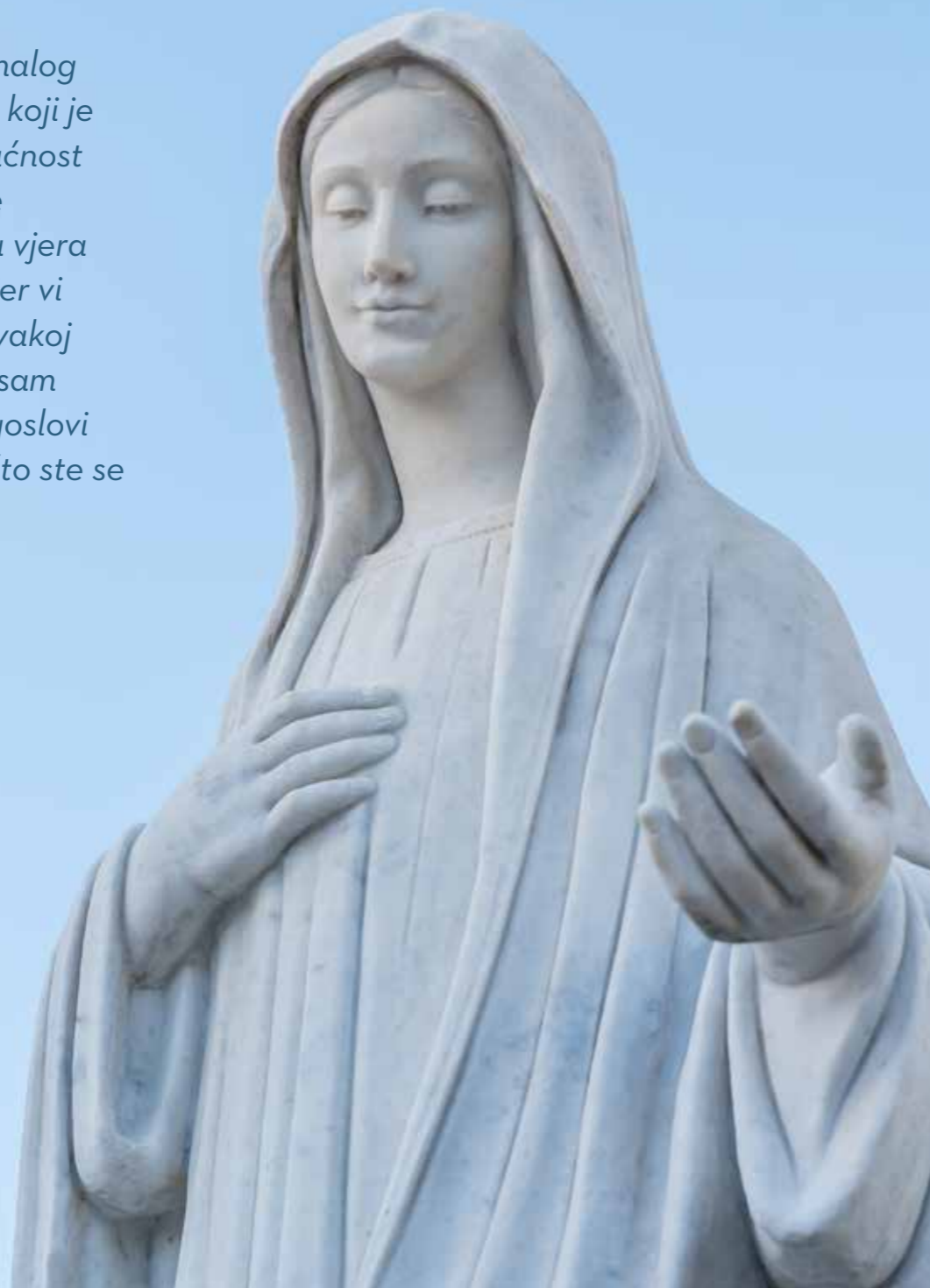

Foto: Arhiv ICM

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje

Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate
Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Marin
Grafčko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH
e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici: Arhiv ICM

Gospina škola

Bog u potrazi za čovjekom – nismo izgubljeni, FRA T. PERVAN

Novi početak je nova šansa, FRA M. ŠAKOTA

S vjerom ususret 2021., I. ŠARAC

Vječni sjaj nepobjedive dobrote, P. TOMIĆ

Gospine ispružene ruke, D. JURČEVIĆ-ČERKEZ

U Međugorju se neprestano poziva na Božju ljubav, S. Čović RAĐOVIĆ

Došli smo se pokloniti novorođenom Isusu, T. GAŽIOVA

Događanja

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

'Možeš vladati čitavim svijetom, a ti loviš muhe!', M. MILETIĆ

Mobilne aplikacije u službi evangelizacije i obitelji, K. MILETIĆ

20. obljetnica smrti fra Slavka Barbarića

Novo u novoj godini, FRA M. ŠAKOTA

Sakrament pomirenja (ispovijedi) kao i terapijska pomoć,

DON M. BARBARIĆ

Teološki podlistak

Ivana Orleanska – Jeanne D'Arc, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Riječ i utjelovljena Riječ (Božja), M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

MEĐUGORJE – APOLOGIJA VJERE ZA NAŠE VRIJEME

Bez obzira na snagu vjere i nade koju kao vjernici nosimo i baštinito, svi smo uronjeni u očaj sveukupne situacije oko nas. Kroz ove nevolje spoznajemo koliko smo krhka i ranjiva bića. Kad zemljom zavlada pandemija, a istovremeno zatresu serije jakih potresa, mijenjaju se naši ljudski i vjernički prioriteti. Nevolje su nam svima zajedničke i ujedinjuju nas u spoznaji da se međuljudski odnosi ne smiju zapostavljati niti podložiti onima koji u svemu promiču i žele samo materijalni uspjeh. Život raspršuje našu naivnu viziju o zemlji savršenstva i savršenih te nas sili na solidarnost s onima koji pate, sili nas da budemo ljudi u svijetloj sretnije budućnosti i donositelji nade u ovaj vrtlog u kojem naizgled ključa razaranje i smrt. Svjesni činjenice da i mi pod zamkama života kao smrtni ljudi prestrašeno posrćemo, prisiljeni smo se usmjeriti prema izvoru, prema Kristu koji je svojim rođenjem, smrću i uskrsnućem postao kamen zaglavni našeg života i ovog, ma kako ga opisali, nesavršenog svijeta.

Zato i u ovim danima koji, čini se, sve više postaju muka i patnja, valja se radovati svjetlosti koju nam daje vlastita vjera i radovati se životu i onda kad on traži žrtvu. Nema tu laganih rješenja. Nevolje nas vraćaju na početak utrke i poučavaju da među nama nema mjesta laži i mržnji već da se traži iskrenost i empatija u odnosima. Nema sumnje da tomu koraku prethodi izgradnja kršćanske identifikacije i legitimacije. Zašto sam kršćanin i što to znači, jesam li kao katolik zaista kršćanin – temeljno je pitanje na koje nam valja odgovoriti. Također, nameće se pitanje što kao katolik značim i trebam značiti u Crkvi i svojoj životnoj sredini u trenutcima kada različite kušnje udare narod. Tada spoznajemo da tu više ne pomaže samo naslijeđeno kršćanstvo, tradicija i običaji. Potrebno je obraćenje.

Upravo se u Međugorju, uz poziv na naglašeni sakramentalni život i poticaj na odbacivanje mlakosti i ravnodušnosti, nudi putokaz našoj obnovi. Ovdje se skromno, ali ustrajno, stvara realna apologija vjere za naše vrijeme, jer ne postoje precizni ni čarobni priručnici o tome kako pobijediti nevolje i kušnje. Pokušaj pronaći takvih čarobnih lijekova i rješenja lako postaju oblik poganaskog gnosticizma i onda kada su umočeni u svetu vodu.

Za nas koji slušamo poruke Kraljice Mira istinski razuman odgovor na stvarne prijetnje jest neprestano zazivati Duha Svetoga da nam daruje razbor u rješavanju onoga što moramo činiti u našim posebnim okolnostima, iz dana u dan.

Ne smiju nas očarati oči Zloga koje pune naše misli strahom, nastojeći nas obeshrabriti da bi nas mogao lakše proždrijeti. Unatoč pojavi toliko mnogo pošasti i zala, Gospodin se trajno uzdiže kao vrhovni arbitar povijesnih događaja i vodi povijest prema osvitima novih nebesa i nove zemlje.

I Kraljica Mira nas upozorava da moramo moliti s potpunom iskrenošću, jednostavno i srcem djeteta. Samo tako, u nevoljama i pošastima, sačuvati ćemo mir i nadu, vjeru i radost.

BOG U POTRAZI ZA ČOVJEKOM – NISMO IZGUBLJENI

Godina je iza nas. Globalno, svijet je ne će pamti po dobru. Malo se ili ništa nije dobra dogodilo u njoj. Cijela godina borba s nevidljivim virusom, hrvatsku metropolu pogodio oko Blagovijesti potres, još se je razorniji dogodio nakon Božića u Petrinji, koja je srasnuta sa zemljom. Zemlja se malko „nakašljala“, kihнула, (što je u vremenu 'korone' riskantno i nepoželjno), i sve što su stoljeća gradila, nestaje u trenu. A na našem ozemlju nezapamćena tragedija u kojoj je život izgubilo osmero mladih ljudi, sve sami bruceši, isti naraštaj, za dočeka Nove godine. Slično se dogodilo uoči Drugoga svjetskoga rata kad su na Sretnicama, na pola puta od Međugorja prema Mostaru izgorjeli svatovi. U plamenu je izgubilo život tridesetak osoba.

DANAS SVJETSKI MOĆNICI GOVORE O „RESEKIRANJU“ PLANETA, KAO KOD RAČUNALA ILI MOBITELA.

Vratiti uređaje na izvorne postavke. Međutim, veliki je upitnik, prema kojim kriterijima „resetirati“ planet? Gdje su parametri za to? Tko (po)stavlja načela, principe, norme? Davno je Bog postavio i usadio svoja mjerila i kriterije koje je čovjek u svome „hybrisu“, oholosti, prekršio i obezvrijedio. Zato nam sve svjedoči o ranjivosti, nemoći. Kako se u jednom trenu sve urušava i mrvi, bježimo i krijemo se kao miševi. Prestravljeni kao djeca u mraku.

Prvo slovo hebrejskoga alfabeta „Alef“ pridržano je Bogu. On je počelo i početak svega i svemu. Biblija kao Božje Pismo upućeno čovjeku počinje drugim slovom „Bet“, što na hebrejskom znači „kuća“. Kao da nam želi poručiti, što slijedi, riječi i događaji – u hebrejskom „riječ“ je i „događaj“ – dom su, kuća su u kojoj se obitava, tu se može udomiti. Udomiti se u riječi, biti u riječi, riječ kao „kuća bitka“, kako reče netko. Prva poglavlja Biblije nisu samo pradoba čovječanstva, ona su „svedoba“, svakomu dobu sudobna, svatko se tu može pronaći. Ta poglavlja zrcalo su koje pred nas sam Bog stavlja da se u njemu ogledamo. Tako nam stavlja zrcalo i na početku nove godine.

BOG TRAŽI ČOVJEKA

Govori se kako je čovjek bogotražitelj, traži Boga. Biblija nam zbori drukčije. Tu je obrnut proces. Bog traži čovjeka. Čovjek se nakon pada sakrio. Gol je, stid ga (Post 3,10). Nakon minulih događaja svi smo ogoljeni, goli. Obični virus nas ogolio. Mikroskopski nevidljiv hara planetom. Uporno smo tvrdili kako smo pobijedili bolesti, smrt, u vjeri da smo gospodari povijesti i zemaljskih elemenata. Najednom, spoznajemo svoju bijedu i strah.

Podložili smo zemlju. Bog nam je povjerio da ju obrađujemo, čovjek je iskorištava i siluje, ali se ona grdno osvećuje. Zemlja ruši svoga rušitelja, zatire svoga zatornika. Čovjek je načinio od sebe „boga“. I nije nas stid. Rukujemo se laktima, pozdravljamo naklonima, bez zagrljaja i prisnosti, bez šetnje pod ruku, bez velikih druženja i svećanih vjenčanja ili ukopa. I nije nas stid. Dotle smo došli u svome „humanizmu“, čovjekoljublju. Adam se barem od stida sakrio.

FRA TOMISLAV
PERVAN

Ponašamo se kao šegrti, krparimo, krivotvorimo Božje stvorenje, biologiju, razaramo naravni red kojim je svatko od nas došao na svijet, rušimo brak, odnos muža i žene, stvaramo protunaravna partnerstava. I nije nas stid. Prvi ljudi su uhvaćeni u laži, sakrili su se jer su vidjeli svoju golotinju. Htjeli biti kao Bog, a kako su imali stida, otvoren im je put i izlaz iz slijepe ulice.

ČOVJEKOV „BREXIT“ – BOŽIĆ I MARIJA

Postoji li za nas izlaz? „Brexite“ za Europu i Zapad? Odgovor nudi Božić, nudi Marija s Isusom. Marija na početku nove godine. Svijet slavi Novu godinu, mi slavimo Bogomajku, Bogorodicu. Nju, punu Duha Svetoga, posudu Božju u kojoj nema otpora, grijeha, zaprjeka milosti. Dopusća Bogu biti njezin kormilar. „Neka mi bude po riječi tvojoj“.

Na Božji upit „Adame, gdje si?“, odgovara Marija „Evo sluškinje Gospodnje!“ To je Marijina definicija: „Sluškinja Gospodnja!“ Čovjek ne želi služiti, želi gospodariti. To je bitna razlika nas i Marije. Na ljubav odgovoriti ljubavlju kao Marija, izlaz koji nam je ostavljen. Naš „brexite“.

Mnogima je ideja i misao Boga strana, nelagodna, jer bi mnogi rado htjeli biti kao Bog, dok Bog drukčije misli. Kako je samo nepojmljivo velebno i silno biti čovjek, ako Bog želi postati jednim od nas, jednak čovjeku?! To se zbiva na Božić!

Naime, u pradoba Žena je nasjela šaputanjima Zmije. Čovjek stvoren na Božju sliku i priliku, tako reći, Božji izvornik. Nije mu dosta. Zmija šapuće, lukavo i zavodnički, s upitom: „Zar je zbilja Bog tako naredio?“ Šapuće, „vaš se Bog boji konkurencije kad budete kao bogovi“. I dolazi do brodoloma.

Negdje u dubini čovjekova srca jest kušnja biti kao Bog. Već na prvim stranicama, tek što se iščahurio iz zemaljskoga praha, čovjeku nije dosta biti „Božja slika i prilika“, *imago Dei*, stvoren na sliku svoga Stvoritelja, nego bi htio biti kao Bog. Staviti sebe namjesto Boga, spoznavati i odlučivati što je dobro a što zlo, raspolagati sa znanjem, posegnuti prema potrebi za stablom života.

ČOVJEK BI SE „IGRAO“ BOGA

Biti kao Bog, potisnuti Boga i staviti sebe na njegovo mjesto, zamamna kušnja i predodžba koja golica čovje-

kovu maštu. Zapravo je svako ljudsko zlo djelo i zlodjelo po tome zlo što upravo to pokušava u životu. Ne obzirati se na Boga ni na čovjeka, biti onaj koji smije odlučivati prema vlastitu nahodanju što je dobro a što zlo. Biti onaj koji uzima režiju u svoje ruke, koji odlučuje o vlastitom životu i tuđim životima – težnja, biti u žarištu zbivanja. Taj čovjekov „hybris“, oholost provlači se kroz cijelu povijest, u raznim oblicima i izražajnim prikazima. I tako čovjek živi u egzistencijalnoj laži, praveći se nečim što zapravo nije niti može biti. Napušta mjesto koje mu je Bog primjereno dodijelio u redu stvaranja te tako navlači na sebe nesreću.

Svetkovina Gospodnjega rođenja nije samo pobožna idila ili priča iz davnih dana, podsjetnik na rođendan velikana iz prošlosti, nego poruka koja izriče nešto bitno o čovjeku kao takvu, o našem čovječstvu, biti-čovjek, ali i o Bogu te njegovu odnosu prema čovjeku i ljudima. Bog daleko uzvišene misli o čovjeku nego čovjek sam o sebi!

Pojam i riječ Bog za mnoge je postala stranom riječi. Zvuči daleko i strano, u nama budi podvojene osjećaje. Davno je Nietzsche proglasio „smrt Bogu“ ili Boga, hoteći sam biti božanstvo. Možda je tim htio izraziti nelagodu mnogih kod spomena imena Bog, zašto im je Bog neprihvatljiv. U pozadini tvrdnje kako „Boga nema“ nije osvjedočenje kako je znanost dokazala da takvo biće ne može postojati niti se može o njemu bilo što izreći, nego jednostavno osjećaj, Bog ne smije postojati, on ne smije ugrožavati moju slobodu. Ne smije biti moj konkurent. Ne smije taj Bog ugrožavati moju veličinu, neovisnost, taj Bog mi ne dopušta biti ono što bih htio biti – a to je kao Bog.

BOG ŽELI POSTATI ČOVJEKOM

U takvoj kakofoniji slušamo u tišini božićnoga bogoslužja neobičnu poruku kako Bog – Riječ – ima žarku želju postati ono što smo mi – čovjek. Bitna poruka božićnih čitanja jest, Bog je postao čovjekom, objavilo se njegovo „čovjekoljublje“, filantropia, ljubav prema stvorenju, kako bismo se odrekli bezbožnosti, grijeha i zlih djela. Ne, ljudi nisu filantropi, oni su u pravilu mizantropi, nego je istinski filantrop Bog.

I Riječ koja je u početku bila kod Boga – koja je bila Bog, kako čitamo

u Proslovu Ivanova Evanđelja – Riječ se spustila do najnižega, sama se lišila svoje vječnosti i božanstva te je u Isusu postala čovjekom. Bog koji nam je dalek i neshvatljiv, koji sve nadilazi, nadspoznatljiv je i nevidljiv, taj se Bog želi učiniti shvatljivim: Šalje svoju Riječ, daje svoju Riječ ljudima kako bi čovjek shvatio da ga Bog ljubi. Šalje svoju stvarateljsku Riječ, puninu života i istine, Riječ po kojoj je sve stvoreno. Riječ koju su navijestili proroci. Riječ kojom se Bog priopćava, komunicira, Riječ koja nosi povijest spasenja i stvorenje. Završni, konačni i savršeni oblik te Riječi čovještvo je Isusa Krista. A Isus Krist je odsjaj, pečatnjak i otisak (u izvorniku „karakter“!) Božjega bića.

ČOVJEK JE NAČINIO OD SEBE „BOGA“. I NIJE NAS STID. RUKUJEMO SE LAKTIMA, POZDRAVLJAMO NAKLONIMA, BEZ ZAGRLJAJA I PRISNOSTI, BEZ ŠETNJE POD RUKU, BEZ VELIKIH DRUŽENJA I SVEČANIH VJENČANJA ILI UKOPA. I NIJE NAS STID. DOTLE SMO DOŠLI U SVOME „HUMANIZMU“, ČOVJEKOLJUBLJU. ADAM SE BAREM OD STIDA SAKRIO.

Nad Djetetom što se rodilo u Betlehemu blista božanska zvijezda. Isus iz Nazareta, njegovo čovještvo – u liku djetinje nemoći – punina je Božjega sniženja, izvlašćivanja. Bog o kome govori naša vjera nije daleki, nego Bog s nama – Emanuel. Bog koji je htio biti jednim od nas, jedno s nama. Time Bog utiskuje našem čovještvo neizbrisivi biljeg svoga božanstva. Naše je čovještvo sveto mjesto gdje nas Bog susreće. Mora biti neshvatljivo i beskrajno velebno biti čovjek, kad sam Bog postaje čovjekom. Kako gordo zvuči, biti čovjek, nakon Božića!

Možemo reći, u božićnoj vjeri svatko tko zahvalno i odgovorno prihvaća svoje čovještvo te čovještvo drugih, prihvaća i susreće se sa samim Bogom. Bog je uvijek ondje gdje je čovjek – i ta nada sastavni je dio naše božićne vjere. Stoga nam je dužnost braniti veličinu i dostojanstvo svakoga čovjeka, njegova prava i njegovu slobodu.

U ime te božićne vjere i zbilje moramo izreći svoje glasno „ne“ svim pokušajima obezvrjeđiti dostojanstvo i čast bilo kojega čovjeka. U ime objavljene vjere moramo reći kako nitko na ovom svijetu ne smije biti diskriminiran na temelju svoga po-

BOG VLADA TAKO ŠTO NOSI I UZDRŽAVA SVIJET. SVIJET NA NJEMU POČIVA. MAJKA NOSI DIJETE, NOSI SVIJET U SEBI, NOSI TE - ŽINU I GORČINU ŽIVOTA, MUKU RAĐANJA, ALI I MILOST, MILOSRĐE. U HEBREJSKOM JE „MILOSRĐE“ ISTOZNAČNICA S RIJEČJU „MAJČINA UTROBA“ (REHEM-RAHAMIM). TU SE IZRIČE POSVEMAŠNJA KOMPLEMENTARNOST I ŽENSKOGA I MUŠKOGA PRINCIPA U BIBLIJI.

drijetla, vjere, političkoga uvjerenja ili pripadnosti nekoj naciji. Božić nam poručuje kako je lijepo biti čovjek, kako je lijepo živjeti kad imamo božanskoga brata uza se. Svaki ljudski život, pa i najkrhiji, u majčinoj utrobi, jest svet. Silna je stvar biti čovjek – poruka je Božića.

Nije to svođenje kršćanstva na humanizam, ne, nego Bog i čovjek odsad su nerazdvojni – poruka je Božića. Kao što bi povijest Božje Riječi bila nedovršena da nije bilo utjelovljenja Riječi, tako ni čovjek bez Boga nije potpun, kompletan. Ostaje nedovršeni torzo.

NIJE ČOVJEKU DOBRO BITI SAM

Upravo tu Božju riječ s prvih stranica Biblije možemo osjetiti ili iskusiti na poseban način na Božić. Pandemija nas je stjerala u izolaciju, samoću, ali se čovjek ne smije od drugih odvajati, pa ni od Boga. Ako se čovjek zatvori u sebe, napose u oholju žudnji biti kao Bog, „igrati se“ Boga, šteti samomu sebi i djeluje protiv Božjega poretka u stvorenju. Prihvaćajući sebe i druge ponovno uspostavlja izvorni poredak i stvara nasušno potreban mir.

„Nije dobro biti sam“ – istinu te riječi iskusili su mnogi u svome životu i svome srcu na sami Božić u ovoj izvanredno teškoj minuloj godini. Mnogi trajno odvojeni od svojih najdražih, toliki pokopani bez najdražih, mnogi po bolnicama, karantenama. Toli su tužni i žalosni zbog gubitka bliske osobe koju je bolest iznenada otrgnula. Mnoga su mjesta za stolom ili u crkvama prazna. Malo ih može slaviti Božić na način kako su dosada slavili ili kako bi željeli slaviti.

„RESETIRATI“ OČEVE I MAJKE

Sjećam se slike jednoga svećenika iz Iraka kako stoji na ruševinama svoje crkve u Mosulu. Sve porazbacano, razbijeno, kipovi, slike, oltar, prava pustoš, a on stoji i kaže otprilike: Obnovit ćemo mi crkve i zgrade, ali nam je bitnije i značajnije obnoviti naše majke. Majke trebaju ponovno rađati djecu. Čini mi se da bi se i naše društvo trebalo upravo tu „resetirati“. Resetirati naše majke da se odluče za život, za djecu. Samo tako će ovaj narod i planet živjeti. Tu nam Marija može biti izvrstan uzor.

Mnogi Marijino ime prevode kao „Od Boga ljubljena“, dok na hebrejskom izvorniku „marjam“, „mirjam“ znači otprilike „Nositi gorčinu

Minula godina donijela nam je mnogo suza, straha, boli, ali i premnoga svjedočanstva ljubavi i solidarnosti koje pobjeđuju strah. Nismo sami, osamljeni ni ostavljeni. Isus Krist je Alfa i Omega, Početak i Svršetak, njegova su vremena i vjekovi. Pa i naši životi. Neka nam svijetli u novoj godini.

vremena i života“. Marija preuzima na sebe gorčinu, gorku sudbinu sebe, svoga Sina, svijeta. Marija nosi Isusa i daruje ga svijetu. Ona je spremna nositi gorčinu, prihvatiti u svoje srce i mač boli, o kome govori prorok Šimun u Hramu. Stoga je Marija „Mater Dolorosa“, Žalosa Gospa. Zna za zloću svijeta i što će sve svijet nanijeti i njoj i Sinu joj, ali je svjesna: Milost i Istina došli su s Isusom u svijet. Milost nosi sve, ljubav pobjeđuje sve. Stoga imamo u svojoj vjeri tu trojinu, Marijinu majku Anu (a Ana znači „milost“, Bog je milostiv), Mariju, Isusova Majka i Isusa. Trojina u jednome, u Isusu koji je milost. Milost je temelj života, bez nje nema života. Milosrđe je zbog grijeha, kako i kod Pavla čitamo.

Vrijedi skrenuti pozornost i na drugu poveznicu. U hebrejskom riječ za „majka“ glasi „imma“, a piše se kao i riječ „lakat“, „amma“, jer hebrejski ne poznaje vokale, nego samo konsonante. Lakat je izvorna mjera u Bibliji. Bog mjeri svoju kuću laktima, pa i sami nebeski Jeruzalem ima mjere u laktima, prema Knjizi Otkrivenja. To će reći, majka je mjerilo i prava mjera u kući. Kuća se ne mjeri metrima ni centimetrima, nego laktima, tj. prema majci. Ona čuva ognjište, ona je svećenica u kući. Majka jest mjera života i svijeta. To sama riječ kaže. Svijeta ne bi ni bilo da nije majka. I sami se Božji stan mjeri prema mjeri majke. Bibličari se pitaju, koliko je dug biblijski „lakat“? Koliko centimetara? Bibliji nije stalo do kvantitete, nego do kvalitete! Sve zavisi od majke, kakva je majka, takva i kuća! Kakvoća, ne količina! Prava i puna mjera jest upravo u majci, skrivena. Mjera cijeloga svijeta. U grčkom (a i hrvatskom) za majku se kaže „mater“ (u nas „mater“, skraćeno „mati“), temeljna jedinica za mjerenje jest „metron“, metar. Opet

isti korijen. Majka kao mjerilo svijeta, majka - mjerilo svih stvari. To je Bog usadio u majke.

Tko u svijetu navodi razloge za što manje rađanja djece, on želi gospodariti životom. Pitanje je tko nad kim gospodari. Uzmemo li hebrejski izvornik, za Boga se rabi izričaj „Adonaj“. Naime, objavljeno ime Boga „Jahve“ ne izgovara se u biblijskom tekstu. To smije izgovoriti samo Veliki svećenik jednom u godini u Hramu. Gdje god je u Bibliji ime „Jahve“ Židov čita ili glasno izgovara „Adonaj“. Adonaj jest Gospodin i Gospodar. Riječ dolazi iz korijena „adon“ što znači „temelj“, „prag“. Temelj nosi kuću, građevinu. Adonaj nije dakle onaj koji gospodari, nego koji na svojim ramenima nosi, koji je temelj svemu. Sličnost imamo i u grčkoj mitologiji gdje Atlas na svojim ramenima drži nebeski svod.

Bog vlada tako što nosi i uzdržava svijet. Svijet na njemu počiva. Majka nosi dijete, nosi svijet u sebi, nosi težinu i gorčinu života, muku rađanja, ali i milost, milosrđe. U hebrejskom je „milosrđe“ istoznačnica s riječju „majčina utroba“ (rehe-rahamim). Tu se izriče posvemašnja komplementarnost i ženskoga i muškoga principa u Bibliji. Nitko nema pravo ni nad kim gospodariti, svi moraju nositi i su-nositi terete svijeta i života. Treba nekada skrenuti pozornost i na etimologiju, korijen riječi i njihovo izvorno značenje pa primijeniti na zbiljski život. Biblija je knjiga života i iskustva.

NAD DJETETOM ŠTO SE RODILO U BETLEHEMU BLISTA BOŽANSKA ZVIJEZDA. ISUS IZ NAZARETA, NJEGOVO ČOVJEŠTVO - U LIKU DJETINJE NEMOĆI - PUNINA JE BOŽJEGA SNIŽENJA, IZVLAŠĆIVANJA. ISUS O KOME GOVORI NAŠA VJERA NIJE DALEKI, NEGO BOG S NAMA - EMANUEL. BOG KOJI JE HTIO BITI JEDNIM OD NAS, JEDNO S NAMA. TIME BOG UTISKUJE NAŠEMU ČOVJEŠTVU NEIZBRISIVI BILJEG SVOGA BOŽANSTVA.

Sastavni je dio naše vjere nemjeriva vrijednost i cijena te dostojanstvo svakoga ljudskoga bića. Božić nas uči visoko misliti o svakom čovjeku. Ne smijemo zaboraviti čovjekovu ranjivost, čemu nas uče i pandemija i prirodne katastrofe koje su preko noći radikalno promijenile mnoge živote. Nije to kazna osvetničkoga Boga. Trebamo čitati Jobovu Knjigu, do kraja. Pa ni Isus nije svaku nesreću pripisivao Božjoj kazni. Tražimo Boga u ljubavi, solidarnosti, empatiji, u činima ljubavi, vjere, nade, milosti i milosrđa.

Minula godina donijela nam je mnogo suza, straha, boli, ali i premnoga svjedočanstva ljubavi i solidarnosti koje pobjeđuju strah. Nismo sami, osamljeni ni ostavljeni. Isus Krist je Alfa i Omega, Početak i Svršetak, njegova su vremena i vjekovi. Pa i naši životi. Neka nam svijetli u novoj godini.

FRA MARINKO
ŠAKOTA

PRIBLIŽAVAMO SE 40-TOJ OBLJETNICI GOSPINIH UKAZANJA U ŽUPI MEĐUGORJE. Četrdeset godina je biblijski broj koji se spominje na više mjesta. Opći potop trajao je 40 dana i noći (Post 7,4), Mojsije je boravio na Sinaju 40 dana i noći (Izl 24,18), izraelski narod 40 je godina hodio kroz pustinju (Jš 5,6), Ilija je 40 dana i noći išao do svetog brda Horeba (1 Kr 19,8), stanovnici Ninive 40 dana su činili pokoru (Jona 3), Isus je u pustinji postio 40 dana (Mk 1,13), 40 dana nakon uskrsnuća Isus je uzašao u Nebo. Četrdeset godina Nebo se u Međugorju otvara zemlji, Gospa dolazi i govori svojoj djeci.

U 40-tu obljetnicu Gospinih ukazanja ulazimo u vremenu sličnu pustinji. Naime, vrijeme u kojem živimo obilježeno je pandemijom korona virusa koja je donijela nepravilike i pomutnju cijelom svijetu. Mogli bismo reći da se radi o pravim pustošenjima na mnogim životnim područjima. Uzdrmani su ne samo gospodarstvo, turizam, zračno i

Četrdeset godina je Božja Majka s nama. Prilika je to za odgovor i suradnju s neizrecivom Božjom milošću kao prvih dana Njezinih dolazaka k nama. Molimo se Duhu Svetom kako bismo bili sposobni u vremenu pandemije – duhovne pustinje – odgovoriti na Majčine pozive, jer izabranje još traje.

Foto: Arhiv JCM

Novi početak je Nova šansa

...PUSTINJA KROZ KOJU PROLAZIMO NE DONOSI NAM SAMO POTEŠKOĆE NEGO PREDSTAVLJA IZAZOV I ŠANSU. JEDNO OD NAJVAŽNIJIH PITANJA KOJA U OVOM VREMENU SVAKAKO TREBAMO POSTAVITI JE O TEMELJIMA NA KOJIMA SMO GRADILI SVOJ ŽIVOT. AKO SMO DO SADA SVOJE UPORIŠTE NA KOJE SMO SE OSLANJALI TRAZILI U OVOZEMALJSKOM I MATERIJALNOM, PUSTINJA KROZ KOJU PROLAZIMO S JEDNE STRANE OTVARA NAM OČI KAKO JE SVE TO KRHKO I SLABAŠNO, A S DRUGE DOZIVA NAM U SVIJEST DA JE BOG NEPROLAZAN I DA U NJEMU TREBAMO TRAZITI SVOJE UPORIŠTE.

cestovno prometovanje nego je i na razini međuljudskih odnosa došlo do poremećaja. Zbog straha od blizine, a time i moguće zaraze, mnogi se distanciraju jedni od drugih. Nevolja je to koja izaziva tjeskobu, krizu vjere i nade. U mnogih ljudi uzdrmana je dosadašnja sigurnost. Nestala su uporišta i temelji na kojima se gradio svakodnevni život. Nastala je i širi se pustinja duha.

No, pustinja kroz koju prolazimo ne donosi nam samo poteškoće nego predstavlja izazov i šansu. Jedno od najvažnijih pitanja koja u ovom vremenu svakako trebamo postaviti je o temeljima na kojima smo gradili svoj život. Ako smo do sada svoje uporište na koje smo se oslanjali tražili u ovozemaljskom i materijalnom, pustinja kroz koju prolazimo s jedne strane otvara nam oči kako je sve to krhko i slabašno, a s druge doziva nam u svijest da je Bog neprolazan i da u Njemu trebamo tražiti svoje uporište.

Kušnje s kojima smo suočeni mogu nas naučiti mnogočemu: da živimo skromnije i jednostavnije, da ne investiramo previše u ono što je prolazno, da se više trudimo oko istinskih vrijednosti, oko vjere, nade i ljubavi, oko svoje obitelji i pravih prijatelja.

Vrijeme u kojem živimo poziva nas da postanemo svjesni pustinje u sebi i oko sebe. Pustinja je u nama ukoliko je naše srce toliko ispunjeno površnim stvarima da nemamo više vremena za Božju riječ. Nismo više sposobni sjesti u svoju kuću, uzeti Sveto pismo, otvoriti ga. Nema više vremena da pogledamo u oči svojoj supruzi, svome mužu, svome djetetu i saslušati ih. Srce je otupjelo pa se ne raduje malim, jednostavnim stvarima, sporo da razumije potrebnoga i nevoljnoga. Pustinja je u nama ako je srce postalo tupo da primijeti ljepotu Božjih stvorenja, zvjezdanog neba, ljepotu jednog cvijeta...

Potrebna nam je pustinja, tišina, kako bismo postali svjesni buke u sebi i oko sebe. „Nebeska glazba u svemu je što postoji, no zaboravili smo kako ju čuti zaglušeni vlastitim glasom.“ (Hildegard von Bingen) Nije to nimalo jednostavno, jer „samo se toliko navikli na buku da nas uznemiruje samo tišina“ (Moravska poslovice). Tek odlaskom u pustinju postajemo sposobni čuti. Potrebna nam je pustinja kako bismo bili sposobni slušati Božju riječ. Zato Bog

preko proroka Hošee poziva: „Odvest ću te u pustinju i tamo tvome progovorit srcu.“ (Hoš 2,16)

Židovska poslovice kaže: „Pravi okus vode spoznaje se u pustinji.“ Tek u pustinji postajemo svjesni dragocjenosti svake kaplje vode, čistog zraka kojeg udišemo i lijepih krajolika u kojima živimo ili kroz koje prolazimo.

Potreban nam je pust kraj kako bismo bili sposobni vidjeti. Tek u pustinji učimo ponovno primijetiti ljiljana, mrava, pticu i uočiti njihovu ljepotu i posebnost...

Pustinja kroz koju trenutno prolazimo prilika je da ponovno otkrijemo Gospinu nazočnost među nama i da se odazovemo na njezine pozive. Četrdeseta godišnjica Gospina izabranja župe Međugorje poziv je na sjećanje i preispitivanje sebe. Razlog pozivu na sjećanje je zbog zaborava. Mojsije i drugi proroci uvijek iznova su morali podsjećati izraelski narod na izabranje i na primljene milosti: „Sjeti se da si i ti bio rob u zemlji egipatskoj i da te odande izbavio Jahve, Bog tvoj, rukom jakom i ispruženom mišicom. Zato ti je zapovjedio Jahve, Bog tvoj, da držiš dan subotnji.“ (Pnz 5,15)

Isti poziv na sjećanje potreban je župljanima župe Međugorje kao i svima drugima koji su čuli Gospin poziv i na nj se već odazvali. Četrdeset godina je od Gospina izabranja. Četrdeset godina Majka prati i vodi svoj narod kroz „pustinje“ današnjeg vremena, iz raznih oblika ropstva prema slobodi, iz raznih oblika nemira prema miru. Izabranje je Gospina ruka ispružena prema nama. Mnogi su se župljani i ljudi iz cijelog svijeta odazvali i srcem prihvatili Gospinu ruku.

Osim što je poziv na preispitivanje sebe, četrdeseta godišnjica je i prilika za novi početak. Novi početak je nova šansa za življenje onoga na što nas je Kraljica Mira već i prije pozivala: „Draga djeco, ja sam s vama i pozivam vas da s ozbiljnošću počnete moliti i postiti, kao prvih dana moga dolaska.“ (25. 7. 1991.)

Četrdeset godina je Božja Majka s nama. Prilika je to za odgovor i suradnju s neizrecivom Božjom milošću kao prvih dana Njezinih dolazaka k nama. Molimo se Duhu Svetom kako bismo bili sposobni u vremenu pandemije – duhovne pustinje – odgovoriti na Majčine pozive, jer izabranje još traje.

S VJEROM USUSRET 2021.!

Pandemija, panika, potresi pa i tragična smrt osmero mladih ljudi na prijelazu iz stare u novu godinu, bolna su potvrda da je ovo vrijeme, naše vrijeme, doba sve težih iskušenja. Ljudi ih na različite načine doživljavaju, proživljavaju i tumače. Čini se da je najmanje onih koji su skloni promatrati ih u evanđeoskom kontekstu „znakova vremena“ i izvlačiti iz svega pouke o nužnosti prihvaćanja prolaznosti ovozemaljskoga života i promatranja neminovnih životnih iskušenja u širem obzoru – pod vidom vječnosti. Većina u kriznim stanjima refleksno traži „krivca“, pa ako se odmah i ne nađe netko konkretan na koga bi se izlio sav gnjev, zadovolji se simboličnim rješenjem da se sve loše može svaliti na leđa protekle godine i onda je za sve „kriva“ 2020.! Tako su se na izmaku stare godine najčešće mogli čuti zazivi o konačnom prolasku i odlasku te „gadne“ i „grozne“ 2020., kao da će problemi i nevolje prestati s prolaznošću stare i početkom nove godine. Godine su tek „znakovi pored puta“, neutralni međaši koji nam služe za orijentaciju u vremenu. Mogu biti poticaj za odluku da se s novim danom u novoj godini započne s onim najvažnijim i pojedincu jedino mogućim i izvedivim – s duhovnim radom na sebi.

IVICA ŠARAC

Ovo su dani raznovrsnih prognoza, nagađanja, predviđanja, pribojavanja, slutnji i projekcija o onome što bi nas sve moglo zadesiti u netom započetoj godini. Mediji, ti sveprisutni žongleri naših života, svako malo osmisle kakav lucidan pojam u koji upakiraju našu stvarnost, pa je tako u zadnje vrijeme sve popularniji termin „nova normalnost“. Pandemija nas je toliko izbacila iz ležišta svakodnevice, izokrenula naše živote, umanjila ili potpuno dokinula susrete, rukovanja i zagrljaje, u tolikoj mjeri preusmjerila tijek povijesti da ćemo se, eto, morati početi privikavati na tu

„novu normalnost“. Nije problem u terminima, problem nastaje kada neki od njih promaše bit i namijenjenom porukom zamagle stvarnost. Kakva „nova normalnost“!? Niti je ovo prva pandemija u povijesti, niti je svijet ikada bio bez iskušenja! Nema tu ničega novoga! (*Nihil novi sub sole*, reče Propovjednik). Jedina je novost loš odgovor našega naraštaja, tvrdoglavo samozavaranje da svaku krizu rješava tehničko-tehnološki napredak. Umjesto da stvarnost promatra s daleko većom poniznošću i iz perspektive stvorenoga bića te češće na koljenima podigne pogled prema Stvoritelju, suvremeni čovjek uporno

sebe uvjerava da je na „dobrom“ putu postati „Homo deus“ (Yuval Noah Harari) i da posjeduje moć „umjetnom inteligencijom“ stvoriti novi svijet, po vlastitom ukusu i željama. Onda se pojavi jedno tako sićušno biće poput virusa, ogoli svu krhkost i nemoć čovjeka i prisili ga da se s puno manje arogancije koncentrira na specifičnost vlastite situacije, iza zvane pandemijom. Posrijedi su, dakle, specifične okolnosti u kojima se našao ovaj naraštaj, a ne neka „nova normalnost.“ Uostalom, taj je termin primjereniji za polje rada samih medija. Pa zar upravo mediji nisu od lošega napravili normalno, zar

nisu puno prije izbijanja pandemije započeli promovirati koncept „nove normalnosti“, zasipajući nas ružnim i (sve) ružnijim, zlim i (sve) gorim, negativnim i (sve) negativnijim sadržajima!? Nisu li u ime „nove normalnosti“ odavno već iz medijskih polja izbačeni primjeri dobrote, čestitosti i plemenitosti u međuljudskim odnosima kao nezanimljivi i nepopularni sadržaji? U međuvremenu smo do te mjere zarasli u negativno da nas ništa više ne iznenađuje; postajemo sve indiferentniji i beščutniji na vijesti o tragedijama. Agonija svijeta našega doba se nastavlja. Ne možemo znati što nam nosi ova godina, ali, kako reče papa Franjo, vjernik se mora kloniti fatalizma i magije. Iskušenja su očekivana i u nadolazećem vremenu. Naravno da možemo i moramo promišljati našu stvarnost i uzimati u obzir realno moguće izazove s kojima ćemo biti prisiljeni nositi se u bližoj budućnosti.

O mogućim izazovima može se promišljati na više razina. Na globalnoj razini s priličnom sigurnošću može se očekivati da će se čovječanstvo još neko vrijeme nastaviti zaokupljati strahovima i svadama oko pandemije i cijepjenja, no tomu će se uskoro pridružiti udari plime ekonomske krize koja nužno produbljuje ionako velika socijalna raslojavanja i izaziva jače političke potrebe. Za očekivati je isto tako da će se (re)aktivirati i umnažati krizna žarišta po svijetu, pri čemu će na udaru biti oni slabiji, pripadnici manjih, izoliranih nacionalnih, etničkih i vjerskih zajednica. Tako se, na žalost, može očekivati da će se nastaviti progoni kršćana u pojedinim afričkim i azijskim sredinama (poput Nigerije, Pakistana ili Kine), a

isto tako se može pretpostaviti da će mediji nastaviti ignorirati diskriminaciju i progone kršćana u svijetu. U Katoličkoj Crkvi, posebice u Njemačkoj, podjele i sukobi oko pitanja vjere i morala sve su zaoštreniji i otvoreniji među biskupima i kardinalima i realno postoji velika opasnost od nekoga novog raskola u Crkvi. Što se tiče tzv. „društvenih trendova“, za očekivati je da će bujati „teorije urota“ i praznovjerja svake vrste i da će nastaviti dominirati kulture smrti, hedonizma i narcizma, u kojima je sve u znaku izrazita egoizma i sebljublja, što najjasnije prikazuju tzv. selfi-manije, tj. manijakalna potreba da se pod svaku cijenu ostavi bilo kakav trag o sebi u medijima i na društvenim mrežama.

U nama bližoj sredini najavljuju se oštriji politički rezovi i razmršavanje zamršenog bosansko-hercegovačkog „čvora“ i za pretpostaviti je, kako za sada stvari stoje, da se hrvatskom kao najmalobrojnijem i najslabijem konstitutivnom narodu u Bosni i Hercegovini ne piše dobro. Ako ostavimo po strani geostrateške „igre“ u ovom dijelu Europe u režiji velesila, pa i nemoć, korumpiranost i potkapacitiranost ovađenih političkih elita, ostaje bolna činjenica da ne postoji nitko izvan njegova okvira koga bi imalo zabrinuvo objektivno sve teži položaj hrvatskoga naroda u BiH, a napose mislim na pripadnike hrvatsko-katoličke zajednice u Hercegovini. Naime, odavno je na različite propagandno-političke načine stvorena vrlo ružna slika o toj zajednici, tako da će sve ono loše što je eventualno snađe ili što su joj nositelji političke moći namijenili u budućnosti, zasigurno naići na nezainteresiranost, hladnoću pa i zluradost u društvima

u okruženju. Evo, više od 70 godina politička i medijska „javnost“ u tri različita državno-pravna okvira projicira društvene negativnosti na Hrvate iz Hercegovine. Najprije je u socijalističkoj Jugoslaviji hrvatsko-hercegovački prostor stigmatiziran kao krajnje problematičan i s navodno jakim političko-ideološkim nabojem, što možda i ne bi bilo toliko čudno da se nije radilo o pretežno ruralnom području. Na jednoga seljaka (ratara i stočara) projiciran je u to vrijeme političko-ideološki neprijatelj iz Drugoga svjetskog rata, dok se ciljana privredna zapostavljenost ovih krajeva (punih dvadeset godina po svršetku toga rata) opravdavala političko-ideološkim razlozima. S nestankom socijalističke Jugoslavije i nastankom Republike Hrvatske, na Hrvata iz Hercegovine projicirat će se sve negativnosti hrvatskoga društva u tranziciji i on će biti obilježen kao uljez, primitivac, provincijalac, kriminalac – jednom riječju apsolutni negativac tranzicije. Je li uopće potrebno spominjati kako se u zadnje vrijeme sve češće i intenzivnije u bosansko-bošnjačkoj političkoj i medijskoj „javnosti“ stigmatiziraju Hrvati iz Hercegovine?

Svi ovi realno očekivani izazovi ne će biti ništa posebno teži u odnosu na sve ono što su stoljećima prolazili i proživljavali naši preci na ovom istom kamenu. Pripremimo se i budimo budni! S ovom godinom idemo ususret 40-oj obljetnici Gospina ukazanja u našoj sredini. Nije li krajnje vrijeme da sebi posvijestimo što su značili i što znače Njezini pozivi na post i molitvu? Više pozudanja u Božju providnost, u moć molitve i u Isusove umirujuće riječi: „Ne bojte se!“

Foto: A. Hrv / CMM

VJEČNI SJAJ NEPOBJEDIVE DOBROTE

PAULA TOMIĆ

NOVA GODINA JE IPAK, IAKO TIŠE I SKROMNIJE, ZAUZELA SVOJIH NOVIH 365 DANA VREMENITE POVIJESTI. Stara godina se ispraćala s olakšanjem, vjerojatno zbog nekog podsvjesnog očekivanja kako ne može biti gore nego što je bilo u danima što dolaze. Čestitke za bolje dane u novoj godini demantirale su vijesti o potresima, odronima, nesrećama, nevremenima... pokazujući kako se crnilo koje smo ostavili iza sebe zapravo samo prelilo i u ono što nam dolazi.

Ipak, Gospa u zadnjoj, božićnoj poruci govori o tome kako ne smijemo dopustiti da se ugase naša vjera i nada u bolju budućnost te da smo mi izabrani da budemo u svakoj prilici svjedoci nade.

Iskreno, pitala sam se ma o čemu ona to govori? O kakvoj nadi u bolju budućnost? Prema mojim ograničenim saznanjima i očekivanjima, ne vidim da bi sljedeća 2021. godina bila išta bolja od ove prošle godine. Dapače očekujem samo još gore: broj zaraženih koronom raste, stižu i neki novi oblici zaraze, prisile na cijepjenje postaju sve veće, o nuspojavama i posljedicama tog novog gRNK ili mRNK cjepiva se šuška i zapravo ništa ne zna, sve više je ljudi u strahu, ograničavaju se slobode, izbijaju nemiri, legalizira se abortus (u Argentini), evo i priroda se pobunila poplavama, požarima, potresima, odronima i nesrećama... Kako, ali kako imati nade u ovakvu bolju budućnost – pitala sam se?!

Davne 2004. godine (ajme kako vrijeme leti) gledala sam film neobičnog naziva: *Vječni sjaj nepobjedivog uma*. I danas ga se znam često prisjetiti – ne sjećam se baš cijele radnje, ali sažetak je bio otprilike ovakav: njih dvoje, momak i djevojka koji su se voljeli (glume ih tada mladi Jim Carrey i Kate Winslet), pristupili su nekakvom eksperimentalnom programu brisanja sjećanja. Zaboravili su tko je onaj drugi i svaku uspomenu na njihov odnos i ljubav. Ali slijedom događaja i zavrzlama oni su se zapravo opet međusobno zaljubili. Poanta filma bi bila u tome kako unatoč znanosti i tehnologiji, naš um i naše srce opet prepoznaju istu osobu za ljubav. I kako taj vječni sjaj ljudskosti ništa ne može pobijediti!

Zašto sad pišem o ovom filmu? Zato što me zadnji dani od prije Božića i svi ovi dani oko početka nove godine podsjećaju upravo na izrečenu poantu ovog filma. Naime, ništa, ama baš ništa ne može pobijediti Vječni sjaj nepobjedive dobrote u čovjeku!

Nikada kao prije nije bilo teško i neizvjesno. Ljudi su ostali doma, bez posla i novca. A ipak, nikad kao prije nije se darivalo. Božićne humanitarne akcije prikupljene ove godine bile su statistički uveliko veće od bilo koje prošle „rodne“ godine. Dobrota ljudi koji žele dati, pomoći, upitati: „Što vam treba?“ – bila je tako dirljivo opipljiva.

I sad ista stvar s potresom u Petrinji, Sisku, Glini, Zagrebu... Ljudi su se odmah dignuli, odmah sakupljali,

krenuli, odmah darivali, probijali, dostavljali, pomagali, raznosili, donosili, kuhali, gradili... Ta potreba ljudske duše činiti dobro ponovno se pokazala. U svakom hrvatskom kutku (namjerno ne pišem 'kutku Lijepe Naše', jer je hrvatski kutak puno širi, hrvatskiji i domoljubniji od državnih granica) vječni sjaj nepobjedive Dobrote ponovno se pokazao i pokrenuo.

Gledajući sve te spontano i organizirano organizirane pomoći, gledajući te volontere, muškarce, žene koji su uskočili, odlučili sami lišiti sebe ugođe kreveta i krova, kako bi pomogli onima koji su bez istih ostali, čovjek se upita, pa odakle to dolazi?

Dobri Bog ne će ostaviti svoj narod, one koji ga zazivlju iskrena srca! Dobri Bog u srcima ljudi bit će ono vječno, neuništivo dobro koje nikakvo zlo, nikakva katastrofa ne će moći uništiti. Dapače, u nebeskoj logici: Što zlo bude veće, i Dobrota će biti veća! Već smo to ovih dana vidjeli na djelu.

Za mene postoji samo jedan jedini odgovor, koji nalazim u evanđelju: „I dok je izlazio na put, dotrči netko, klekne preda nj pa ga upita: „Učitelju dobri, što mi je činiti da baštinim život vječni?“ Isus mu reče: „Što me zoveš dobrim? Nitko nije dobar doli Bog jedini!“ (Mk 10,17-18)

Isus nas u ovom svom kratkom odgovoru podučava jednoj stvari – da je samo Bog istinski DOBAR. I da je svaka dobrota u čovjeku zapravo dio, odsjaj Božanske dobrote. Bez Boga, čovjeku je teško biti dobar. Odnosno, ono dobro u čovjeku je uvijek ono Božje u čovjeku. I tu sam dobila odgovor na svoje pitanje s početka teksta: Kako sa svim ovim prirodnim i neprirodnim katastrofama koje se svakoga dana naprosto umnožavaju, imati nade u bolju budućnost? Jednostavno – odgovor je u dobroti! Dobri Bog ne će ostaviti svoj narod, one koji ga zazivlju iskrena srca! Dobri Bog u srcima ljudi bit će ono vječno, neuništivo dobro koje nikakvo

zlo, nikakva katastrofa ne će moći uništiti. Dapače, u nebeskoj logici: Što zlo bude veće, i Dobrota će biti veća! Već smo to ovih dana vidjeli na djelu.

Postoji samo jedan uvjet: Dobrota je uvijek dobra i spontana, često ne razmišlja glavom nego srcem. A zlo je vrlo lukavo i čini nešto onakvim kakvo nije, i potiče na osudu i razdor i zavist i mrmljanje...

Ako sam išta naučila u ovom svom, sad već srednjovječnom životu jest to da ne treba suditi! Jer nikad nisi hodao u tuđim cipelama i zato ne znaš kakav teret taj drugi nosi i zašto je nešto odlučio i zašto je nešto baš tako. Toliko je dobrote ovih dana oko nas! Nemojmo je uništiti sumnjom i negativom. Kako bi uistinu bili svjedoci nade, na što nas Gospa poziva, vrlo je važno nastaviti moliti, nastaviti poticati dobro i ne dopustiti da je ništa 'nedobro' okalja! Tada nas zbilja očekuje bolja budućnost pobjede vječnog sjaja nepobjedive Dobrote!

Razgovor s Jakovom Čolom
predsjednikom udruge Marijine ruke

Gospine ispružene ruke

Marijine ruke jedina su udruga koju je s. Muriel Geisler, ravajući se svojim strogim i pravičnim kriterijima, istaknula kao vrijednu pozornosti i usporedivu s udrugom sv. Josipa Radnika koju je vodila. Naglasivši da se humanitarni rad pružanja svakodnevne pomoći potrebitima na ovom području jednostavno mora nastaviti, u tom je posljednjem razgovoru na neki način oporučno u nasljeđe ostavila i popis ljudi čiju će skrb preuzeti upravo Marijine ruke na koje se naime upućuje na službenim stranicama udruge sv. Josipa Radnika kao na poveznicu za dotadašnje suradnike nakon službenog prestanka s radom.

DAVORKA
JURČEVIĆ-
ČERKEZ

Malo je ovakvih udruga u Međugorju koje svoju pozornost usmjeravaju na ljude u poteškoćama koje prečesto ne opažamo, a koji su u svojoj istovjetnosti s nama vrijedni pozornosti, zapravo još i vrijedniji zbog onoga što proživljavaju. Možda je još manje poznato da na čelu Marijinih ruku stoji Jakov Čolo. Osnovao ju je nakon teške životne krize kroz koju je prošao, a čega ni vidioci nisu pošteđeni. Taj „običan“ čovjek kakav je Jakov kosi se s predodžbom vidioca kao povlaštenih ljudi do kojih hodočasnici često bezrazložno žele doprijeti, smještajući ih u neku njima nedostižnu zonu posrednika između svjetova koji moraju posjedovati dodatnu spoznaju samom činjenicom što im se ukazuje Gospa. No Jakov to uistinu jeste: topao, srdačan, nasmiješen, dobrostiv, drag, iskren i običan čovjek koji nije zaštićen od opasnosti ovozemaljskog života, koji je svoju vjeru pronašao jednako trnovito kao svi ostali i na jedinom ispravnom mjestu: u svojem srcu, zbog čega je kao svi ostali kršćani i pozvan da svjedoči, sretan što sa svojim suradnicima može predstavljati ispružene Marijine ruke spremne toliko toga dobra donijeti,

pomoći, zagrliti i zaštititi. Vjerojatno ima neke simbolike i u tome što su Marijine ruke smještene u maloj prostoriji koja je nekada fratrima služila kao štala, skromno mjesto Isusova rođenja.

■ Koliko je poznata udruga Marijine ruke i što Vas je uopće potaknulo da je osnujete?

Za Marijine ruke se, osim u ovom kraju, također dosta pročulo u svijetu, preko mojih svjedočanstava i hodočasnika koji su nas posjetili, kao i preko medija. Na osnivanje me potaknula moja osobna priča. U svojem sam životu, od svoje 10. godine primio toliko milosti i darova od Boga da mu nikada neću uspjeti dovoljno zahvaliti za sve ono što mi je dao. Ono što mi je Bog dao nikada nisam tražio. Nikada nisam tražio da vidim Gospu, a preko Gospe da upoznam Isusa, što je najveći dar koji sam mogao primiti u svojem životu. Često sam svjedočio o tome. A onda dođe razdoblje kada se zapitaš je li dovoljno samo naše svjedočanstvo riječima ili trebamo nešto konkretno učiniti, trebamo li svjedočiti i djelima. Jer, u priči smo svi nekako najbolji i možemo reći neke lijepe

riječi o sebi. Također sam prolazio teško razdoblje u životu, jer nitko od nas, pa ni od nas vidioca, nije pošteđen nekog teškog križa, patnje i kušnja. Tu smo svi jednaki. No ja uvijek kažem da poslije svakog križa dolazi do jednog uskrsnuća. Isto tako, nakon toga svojeg teškog životnog razdoblja pitao sam se čemu je služio taj moj križ, jer sam znao da je imao svoju svrhu. Otišao sam na razgovor s našim župnikom, fra Marinkom, koji nam je prije svega jedan veliki prijatelj, brat i otac u svakoj potrebi. Rekao sam mu da bih volio nešto učiniti za našu župu. Kao ljudska bića, svi mi želimo raditi ono što nas privlači i što volimo raditi. Fra Marinko mi je rekao da dođem za tri dana, kada me je doveo u ovu malu prostoriju koja je nekada bila štala ovdašnjih fratara i u kojoj, sjećam se, nije bilo ničega, osim jedne plastične stolice. Fra Marinko je sav sretan rekao: „Jakove, ovo je tvoj ured!“ Malo sam ostao zatečen, misleći što ću ja tu raditi, na što je on rekao da bi osobno želio da ta prostorija postane ured za siromašne. Tada sam u svojem srcu shvatio da je to odgovor na ono moje pitanje: „Bože, što mi je dalje činiti?“ – i to je ono čemu je služio i onaj križ koji sam nosio, i to je ono moje uskrsnuće do kojeg sam došao. Odmah sam prionuo na rad. Prije svega, to je trebala biti pomoć za našu župu, tako da sam počeo djelovati u našoj župi.

■ Kada ste osnovali udrugu i kako je teko njezin rad?

Ured koji se zvao Ured za pomoć potrebitima počeo je s radom 2013., a 2016. smo postali humanitarna udruga Marijine ruke. Sjećam se, kada smo sređivali papire za registra-

...svaki mjesec podijelimo skoro 600 paketa hrane samo obiteljima. Pomažemo doniranjem odjeće, namještaja i drugih potrepština, ali pomažemo ljudima i u njihovu liječenju, u nabavi lijekova, u plaćanju troškova režija ili stanarine onima koji to nisu u mogućnosti, dakle u svemu onome što je jednom čovjeku potrebno.

ciju udruge, uspjeti smo sve završiti, samo nam je trebalo ime, na što smo zaboravili. Pitao sam fra Marinka za savjet. Fra Marinko je istog trena izgovorio: „Marijine ruke!“ Shvatio sam koliko je veliko predstavljati ispružene Gospine ruke. Pogledajte samo Međugorje, skoro će se navršiti 40 godina otkad Gospa svakodnevno ispruža svoje ruke prema nama pozivajući nas k sebi kako bi nas dovela do Isusa. Velika je milost da smo mi sada u prilici da nastojimo biti i imati tu povlasticu biti te Gospine ruke ispružene prema svakom čovjeku koji je u potrebi.

■ Koje područje potreba pokriva udruge, u kojem obimu djeluje i kako se financira?

Udruge sada broji oko 45 članova, većinom volontera iz Međugorja, Brotnja i okolice. Nismo usmjereni na samo jedno područje rada. Primjerice, svaki mjesec podijelimo skoro 600 paketa hrane samo obiteljima. Pomažemo doniranjem odjeće, namještaja i drugih potrepština, ali pomažemo ljudima i u njihovu liječenju, u nabavi lijekova, u plaćanju troškova režija ili stanarine onima koji to nisu u mogućnosti, dakle u svemu onome što je jednom čovjeku potrebno. Ako nam primjerice danas dođe čovjek s molbom za pomoć u liječenju, mi ćemo mu je pružiti. Što se tiče pribavljanja sredstava za tu pomoć, hvala Bogu da nam je poslao Gospu zbog koje ovdje pristižu brojni hodočasnici koji nam najviše pomažu, ali također i naši župljani i drugi ljudi iz okolnih područja i cijele Hr-

JA SAM SAMO SVJEDOK KOJI PRENOSI TE GOSPINE PORUKE, ALI PORUKA KOJA MI SE MOŽDA NAJVIŠE UREZALA U SRCE I ZBOG KOJE SVAKI PUT KAD JE IZGOVORIM, POŽELIM ZAPLAKATI JESTE KADA NAM GOSPA KAŽE: „DA VI ZNATE KOLIKO VAS JA VOLIM, VI BISTE PLAKALI OD RADOSTI!“ U TIM RIJEČIMA PREPOZNAJEMO TU NEIZMJERNU LJUBAV SVIH OVIH 40 GODINA KOLIKO GOSPA OVDJE DOLAZI.

vatske. Pomoć pružamo na prostoru dokle možemo stići. Pomažemo čak i u Sarajevu, gdje primjerice danas idemo. Želimo se širiti još više, biti još više Gospine ispružene ruke, ali to predajemo Božjem vodstvu i volji. Osobno imam puno želja i planova, ali prepuštam da Bog odluči što je najbolje za nas.

■ Kako je rad udruge izgledao u početku?

Ispočetka je bilo teško. Budući da svatko od nas ima svoje dostojanstvo, nismo mogli znati kako će se čovjek osjećati nakon što mu pokucamo na vrata i pitamo je li u potrebi. Sjećam se da sam, kada sam prvi put došao u jednu kuću i pokucao na vrata, rekao Gospodinu: „Gospodine, ako Ti ovo želiš, ako je ovo uistinu Tvoja volja i želiš da ovo činim, onda mi pomozite!“ Vrata su se otvorila i izašla je jedna žena koja nije ništa rekla, nego me samo zagrlila i počela plakati od radosti. Iza nje sam vidio dječicu koja su se igrala. Što sam više

posjećivao te obitelji, shvatio sam što je najpotrebnije tim ljudima, a to je naša ljubav prema njima. Potrebno im je, prije svega, da se osjećaju voljenima, da nisu zaboravljeni, da nisu sami, da se netko brine za njih, da nisu napušteni, da nisu drukčiji od nas, da su naprotiv kao i svi mi, jer smo svi ista Božja djeca, a budući da ih je Bog stavio na naš put, imamo veliku odgovornost prema njima. Možda neki od njih nisu imali sreće, nisu bili u takvoj situaciji da mogu imati ono što mi imamo, ali Bog ih je stavio na naš put upravo da im mi pomognemo i kroz sve to također da svjedočimo svoju vjeru. Ispočetka je prisutan veliki entuzijazam da se pomogne tim ljudima, ali poslije se u srcu spoznaje još nešto što daje veliku snagu da se ide naprijed, a to je da pomagati tim ljudima znači pomagati sam sebi i primati dvostruko više. Velika je radost vidjeti osmijeh na licu jednoga čovjeka, kako je čovjek zadovoljan samo jednim toplim zagrljajem, osmijehom i s malo razgovo-

ra. Toliko je danas ljudi koji su sami, koji nemaju s kime popričati, toliko je djece koja pate u obiteljima, toliko je onih koji nemaju nikoga, koji se osjećaju usamljeni. Kada im dođeš, vidiš njihov osmijeh i kad kažu: „Bog vas blagoslovio!“, primaš dvostruko više i to ti daje onu snagu da možeš ići naprijed i sve ovo činiš.

■ Koliko je teško za naš osjetljivi „ljudski“ pogled svakodnevno raditi s onima koji su lišeni osnovnih uvjeta za život?

To je teško, a meni je možda najteže od svega slušati njihove teške životne priče, jer sam i sâm kao dijete odrastao u siromaštvu, zbog čega možda i shvaćam ove ljude. Nisam imao ništa, živio sam u jednoj maloj sobici sa svojom mamom, ali sam istovremeno bio sretan, jer sam imao svoju majku, što mi je bilo najvažnije. Nekada nismo imali ni kruha, ali sam bio sretan jer je uz mene bila moja mama koja me vodila i bila mi je dovoljna samo njezina ljubav. Upravo zbog toga shvaćam i te ljude i koliko je važno prije svega dati ljubav tim ljudima. To nagoni na razmišljanje i shvaćanje da su ti ljudi sretni kad im se donese samo jedan paket s osnovnim potrepštinama, a u istom trenutku pitaš sebe koliko si ti zadovoljan i koliko zahvaljuješ Bogu na onome svemu što imamo, jer mi nažalost uvijek tražimo od Boga više, ali pitanje je koliko mu zahvaljujemo na malim stvarima, na jednom komadu kruha koji svaki dan možemo podijeliti s obitelji, na činjenici koliko je za nas važan samo jedan osmijeh i zagrljaj djeteta

i mir u obitelji. Ali to nažalost ne postoji u mnogim obiteljima. Stoga mi je možda najteže slušati te teške životne priče, jer suosjećam s njima, posebice ako si emotivan kao ja, ali u istom mi trenutku Bog podari snagu da sve to mogu prihvatiti, saslušati i željeti im pomoći.

■ Budući da ste prije svega u javnosti percipirani kao svjedok Gospinih ukazanja, je li Vam ta činjenica otegotna ili olakotna okolnost u radu udruge?

Ne razmišljam o tome. Prije svega, osjećam se kao jedan sasvim običan čovjek, potpuno isti kao svaki drugi, grješan kao i svaki drugi, koji ima svoje propuste u životu, koji je prošao svoj život s padovima i usponima. Činjenica da sam voditelj udruge vjerojatno na neki način olakšava njezin rad, jer su se hodočasnici možda zbog toga lakše odlučili na svoje uključivanje, ali ne vjerujem da je to zbog toga što sam vidjelac, nego zbog rada udruge koji su prepoznali, zbog svega onoga što činimo i što želimo učiniti. Ja vjerujem da je to zbog toga, a ne zbog Jakova vidioca. Uvijek kažem da sam predsjednik udruge, ali samo na papiru, jer je pravi predsjednik ove udruge Bog koji je vodi i Gospa koja je uz njega.

■ Osim humanitarnog rada, bavite li se još nečim u životu?

Osobno sam zadužen samo za rad u ovoj udruzi. To je moguće zahvaljujući mojoj obitelji koja me podržava u ovome svemu, jer moja supruga radi drugi posao.

IZA NAS SU BOŽIĆNI BLAGDANI, VRIJEME KADA SVI NASTOJIMO BITI DOBRI I KADA TRAJIMO NEKOGA KOME BISMO POMOGLI, KAKO ĆEMO NEKOGA OBRADOVATI, ALI ISUS SE NIJE RODIO SAMO NA BOŽIĆ. ON SE TREBA SVAKI DAN RAĐATI U NAŠIM SRCIMA. STOGA BI NAŠA SRCA TREBALA SVAKI DAN BITI OTVORENA PREMA ISUSU, A TIME LANČANO I PREMA ONOME ČOVJEKU KOJI JE U POTREBI.

■ Spomenuli ste teške trenutke u životu, od kojih je bilo i krizno razdoblje nakon kojeg ste osjetili potrebu osnovati humanitarnu udruhu. Možete li izdvojiti neki trenutak u životu kada Vam je bilo najteže? Je li to bilo nekada kada Vas je javnost napadala ili neka osobna kriza?

Mi smo naučili na javnost i takvi su me napadi pogađali ispočetka, kada sam bio dijete. Kada netko djetetu od 10 godina govori da laže, ono svim silama iskreno nastoji dokazati da nije istina da laže i da je zaista vidjelo Gospu. Poslije nas je Gospa naučila da nikoga ne možemo prisiliti da vjeruje jer svatko od nas mora osobno osjetiti Boga i ljubav u svojem srcu. Ono što možemo učiniti za toga čovjeka jeste da mu budemo primjer i da molimo za njega. Što se tiče mojih osobnih najtežih trenutaka u životu, možda su to bili oni koji su mi se zbili u djetinjstvu. S 12 godina izgubio sam majku, a s 13 godina oca. Ali istovremeno sam u svemu tome mogao vidjeti koliko je velik naš Bog. Naime, Bog me je pripremio tako što mi je poslao Gospu, da je mogu vidjeti i upoznati te na koncu spoznati i zavoljeti u svojem srcu kao svoju majku, a Boga sam prihvatio kao svojeg oca. Stoga su oni uvijek bili uza me u svim tim teškim trenutcima. Ali naravno, kao svako obično ljudsko biće, osjećam bol. Bilo je toliko dana kada sam se osjećao sâm i kada sam plakao. Uvijek je izlaz bio u tom osjećaju Božje prisutnosti kada bi mi Bog u srcu rekao: „Ne boj se, ja sam s tobom!“ Bog nas čvrsto drži, kao što je Gospa u svojoj zadnjoj poruci rekla da nas On uvijek čvrsto drži da se nikad ne odmaknemo od Njega i da nas nikada ne će napustiti.

■ Najmlađi ste od svih vidioca. Je li se tijekom vremena Vaše vidnje Gospe i osjećaj koji imate kada je pred Vama promijenio?

Svatko misli da su vidioci imali veliku povlasticu što su vidjeli Gospu i da su odjedanput prihvatili sve ono na što nas Gospa poziva, ali to nije točno. Mi smo isto trebali učiti sve poruke koje je Gospa dala ovdje u Međugorju. Kada ste dijete i kad vas Gospa pozove da molite sedam Očenaša, naravno da vam je teško. Slijedila je krunica, pa dvije, pa tri krunice, dva-tri sata dnevno molitve, što mi je isto bilo teško kao svakome

od nas. Ali kad sam spoznao koliko mi snagu daje molitva, koliko god u početku naizgled zanemariva bila, i kad sam spoznao da kroz molitvu dobivam odgovore na mnoga pitanja, onda mi više ništa nije bilo teško. Što sam više upoznao Gospu i njezinu ljubav, više me je približavala Isusu Kristu, što je vrhunac onoga što možemo dobiti u svojem životu. Prvo ga trenutka kad sam vidio Gospu, osjetio sam je, prihvatio i zavolio kao svoju majku. Ta ljubav još uvijek iz dana u dan sve više raste.

■ Gospini vidio iz drugih mjesta ukazanja uglavnom su svoj život posve posvetili Bogu. Što mislite, zašto se dogodilo da svih šestero odrastete bez tog duhovnog povlačenja, odnosno zasnujete obitelji? Postoji li neka poruka i u tome?

To bi trebalo Gospu pitati! Ja vjerujem da je i obiteljski život određena vrsta poziva, budući da je oblik sakramentalnog života. Da me je Bog pozvao da postanem redovnik, postao bih. Kako ja shvaćam to, danas je naša obitelj jako napastvovana. Dovoljno je pogledati podatke o broju razvoda u svijetu i suočiti se s činjenicom da mladi ne shvaćaju brak kao jedan istinski sakrament koji treba živjeti i za koji se treba žrtvovati. Budući da svi mi vidio imam svoje obitelji, možda smo pozvani da i kroz to svjedočimo za obitelj, što to znači imati i odgajati djecu. Ja sam oženjen punih 27 godina. Moj se srednji sin već vjenčao, što znači da uskoro mogu postati i djed. Kad vidim da sam sa suprugom uspio naučiti djecu da odrastaju u vjeri i Duhu, da poštuju istinske vrijednosti, onda znam da sam nešto dobro u životu učinio, ali ne kao vidjelac Jakov nego onako kao što treba svaka kršćanska obitelj činiti. Najlakše se izjasniti kao kršćanin, otići nedjeljom na svetu misu nakon čega sve prestaje. Vjeru moramo pokazati svojim djelima, ali to je nemoguće ako to prvo djelo čovjek ne ostvari u svojem domu. Kada danas vidim svoju kćer koja ovdje sa mnom volontira i sebe daje za drugoga, koja je postala majka jednome malom djetetu koje smo susreli na smetlištu, ispunjen sam radošću. Tada znam da sam svoju djecu izveo na pravi put kojim kroče. Ponavljam, osobno sam kao dijete ostao bez obitelji tako da sam Bogu neizmerno zahvalan na

Foto: Arhiv CMM

tome što mi je podario jednu veliku obitelj s pet članova. Zahvalan sam i svojoj supruzi na njezinu doprinosu jer sve radim uz njezinu podršku. U suprotnome, ne bih mogao ovo raditi, jer i ja imam obveze prema svojoj obitelji.

■ Osim Gospe iz Međugorja, koja Vam je predodžba, odnosno slika Gospe najbliža srcu?

Gospa je jedna, a njezina je slika, odnosno način na koji se prikazuje, simbolika. Možda nije važno ni staviti njezinu sliku pored sebe nego Gospu staviti u svoje srce i živjeti s njom na taj način. Puno je lijepih prikaza Gospe. Pogledajmo samo prelijepi kip u Tihaljini, gdje sam nedavno bio i molio pred njim. Ali ako se istinski ne doživi Gospina ljepota i njezina ljubav u srcu, ništa nema smisla.

■ Postoji li Gospina poruka koju ste primili tijekom života, a koju biste iz nekog razloga izdvojili?

Ja sam samo svjedok koji prenosi te Gospine poruke, ali poruka koja mi se možda najviše urezala u srce i zbog koje svaki put kad je izgovorim, poželim zaplakati jest kada nam Gospa kaže: „Da vi znate koliko vas ja volim, vi biste plakali od radosti!“ U tim riječima prepoznavamo tu neizmjernu ljubav svih ovih 40 godina koliko Gospa ovdje dolazi. Nekada mi dođe

da sam sebe udaram po glavi i govorim: „Pa jesi li ti svjestan koliko tebe Gospa voli?“ Možda nekada i zaboravimo koliko smo važni za nju, koliko nas voli, ljubi i koliko nam dobra želi, da je ona naša majka koja je uvijek prisutna u svemu.

■ Jeste li ikada u životu posumnjali u ono što vidite, u vjerodostojnost vlastitog viđenja Gospe?

Ne, nikada! Svi znamo što se događalo za vrijeme komunističke vladavine ispočetka i kako je bilo nama vidioćima. Sjećam se kako bi nas policija zaustavljala u šetnji po selu i prisiljavala da uđemo u njihov auto, a da nismo znali gdje nas uopće vode. Sjećam se kad su nas vodili u bolnicu, kad su nam prijtili da moramo reći da nismo vidjeli Gospu. Bio sam dijete, ali nisam osjećao strah. Sad kad o tome razmišljam, shvaćam da je to moglo biti tako samo zbog Božje snage koju mi je davao. Također, nikada nisam mogao zaniijekati svoje viđenje Gospe niti ću ikada to zaniijekati! To što sam primio duboko je urezano u moje srce i zbog toga što sam primio ne mogu reći da mi se promijenio život, jer sam imao tek 10 godina, ali mi je svakako bilo lijepo odrastati uz Gospu i doći do ovoga svega do čega sam danas došao. I zato nikada nisam posumnjao u ukazanja, jer ono što ti Bog i Gospa daju nitko ti drugi

ne može dati. Riječ je o neizmornoj ljubavi i snazi da mogu ići naprijed, spoznati da nikada nisam sam, pa ni u onim najtežim trenutcima, jer je Bog uvijek uz mene kao netko komu se mogu uvijek obratiti u svakom trenutku svojeg života jer će me uvijek saslušati. Imamo majku i oca na nebesima koji su s nama i koji nas neizmerno vole. To se nikada ne može zaniijekati ni posumnjati u to.

■ Vidio su povlašteni Gospini svjedoci koji žive običnim ljudskim životima. Upravo stoga što ste obični obiteljski čovjek, koliko Vam je teško odvajati se od Gospe i vraćati se u ovozemaljsku stvarnost i obratno?

To je teško pitanje. Ja imam ukazanje za Božić, samo jednom godišnje. Svi me naravno pitaju kako to izgleda i kako je bilo. To je velika radost koja dolazi nakon dugog iščekivanja koje traje cijelu godinu, iako svaki dan živim s Gospom kroz njezinu ljubav. Ali nitko se ne zapita kako se osjećam poslije ukazanja, kada sve to prestane. Kada sam s Gospom, nalazim se u jednoj neizmornoj radosti i miru, kao da se nalazim u raj. Postoji samo želja da ostanem zauvijek s Gospom. Nakon što ukazanje prestane i nakon molitve ostanem u tišini i pomislim: „Ja sam ponovno tu! Ja opet ovdje moram

živjeti.“ Možda je taj trenutak najteži u tom prelasku jer moram shvatiti i prihvatiti i nastaviti živjeti ovaj život. Upravo je tada potrebno najviše molitve.

■ S kojim ste vidioćima ostali najbližiji?

Ispočetka sam najviše vremena provodio s Vickom. Kad sam izgubio svoju mamu, Vicka mi je bila kao druga majka. Poslije smo svi zasnovali svoje obitelji, tako da se više ne vidamo toliko često koliko smo se vidali prije, ali redovno se čujemo. Mirjana mi je primjerice rođica s kojom sam također u redovnom kontaktu. Kad je Ivan tu, vidim ga, kao i Ivanku, a Marija je u Italiji. Bez obzira na to što se ne vidamo više toliko često, nas je Gospa spojila i ništa nas ne može rastaviti. Ljubav koju gajimo jedni prema drugima nije se promijenila od prvoga dana.

■ Imate li ikakav predosjećaj koliko će ukazanja još trajati ili ste tek posrednik bez razvijenih duhovnih sposobnosti u tom smislu, kao što bi bila primjerice neka vrsta „vidovitosti“ koju ljudi u Vama često traže budući da ste vidjelac?

Ja znam koliko će meni ukazanja trajati – cijeli moj život! Ali volio bih da se Gospa ukazuje još dugo, dugo vremena. Vidimo što se sve u zadnje vrijeme događa u svijetu u kojem živimo. U poruci koju mi je Gospa dala 25. prosinca rekla je da ako živimo s Isusom i prihvatimo Isusa kao svoga Oca, onda ćemo se moći i suočiti s ovim svijetom u kojem danas živimo. Mislim da je to veoma važno shvatiti, jer nažalost u teškim trenutcima mnogi ljudi pokleknu i zaborave Isusa. Istovremeno, mnogi ljudi, oni koji imaju Isusa u svome srcu u tome nađu još veću snagu da idu naprijed i postanu svjedoci onim ljudima koji još nisu upoznali Boga i Božju ljubav kako bi njima pomogli da se uzdignu, a time i cijelome svijetu.

■ Jeste li se ikada pitali zašto ukazanja toliko dugo traju?

Kao obični čovjek ne pitam se zašto ukazanja toliko dugo traju, nego samo molim Boga da što duže traju! Možda će zvučati čudno što ja to izgovaram, ali sama spoznaja da Gospa svaki dan dolazi ovdje daje nam sigurnost koja potječe od Božje ljubavi koja se na taj način iskazuje, jer nam svaki dan

šalje svoju majku ovdje radi nas. Stoga molim Boga da sve što duže traje.

■ U razgovorima o Međugorju sve se više ističe važnost duhovnih plodova koje ovo mjesto donosi po cijelom svijetu. No korijen tog stabla s plodovima počeo se sve rjeđe spominjati, jer su plodovi kao takvi postali na neki način samodostatni i samoj Crkvi. Mislite li da treba više govoriti o ukazanjima, posebice onim prvim koja su omogućila pristizanje tog neslućenog broja hodočasnika?

To je pitanje na koje je malo teže odgovoriti jer se radi i o službenom Crkvenom stavu. Vi ste u pravu, jer kad pogledam i sâm što je za mene Međugorje, shvatim da to jesu ti plodovi toga što se zbilo. Primjerice, vidjeti jednoga čovjeka koji je došao s druge strane svijeta i koji čeka u redu možda i satima na svetu ispovijed, tolika obraćenja, molitvene skupine koje djeluju svuda po svijetu, toliko ljudi koji su promijenili svoje živote i pronašli smisao, koji su i sami postali svjedoci u svojim domovima, svojem okruženju i u svojoj zemlji, sve su to ti plodovi. To je sve nastalo preko Međugorja, a svi znamo što se dogodilo u Međugorju.

■ Jeste li prije 40 godina mogli zamisliti da će se Međugorje od jednog zaseoka s doduše velikom za tako malo mjesto crkvom sv. Jakova, zaštitnika hodočasnika, izgrađenog kao neki predznak sadašnjih plodova, razviti u veliko hodočasničko mjesto?

Nisam mogao zamisliti, ali će vam možda čudno zvučati ovo što ću reći, a što kažem i hodočasnici, ali ja još Međugorje gledam onim istim očima kakvo je bilo ispočetka. Prođem toliko puta kroz Međugorje, a da uopće ne zapažam kako se mjesto razvilo, koliko je tu velikih hotela i svega ostaloga, jer tri najvažnije točke u Međugorju za mene su bile i ostale: crkva, Brdo ukazanja i Križevac. Ja Međugorje gledam još uvijek očima onog djeteta i za mene je to bit Međugorja.

■ Što biste našim čitateljima poručili za kraj?

Iza nas su božićni blagdani, vrijeme kada svi nastojimo biti dobri i kada tražimo nekoga kome bismo pomogli, kako ćemo nekoga obradovati, ali Isus se nije rodio samo na Božić. On se treba svaki dan rađati u našim srcima. Stoga bi naša srca trebala svaki dan biti otvorena prema Isusu, a time lančano i prema onome čovjeku koji je u potrebi. Možda prolazimo pored prvog susjeda koji živi kraj nas, a ne znamo da je u potrebi ili da pati zbog nečega i možda mu je nekada potrebna samo jedna topla riječ, da sjednemo s njim, da ga zagrlimo, da mu kažemo da ga volimo i da je važan za nas. Nemojmo biti otvorena srca samo za Božić, budimo svaki dan otvoreni, neka svaki dan bude Božić i neka svaki dan naše srce prima tog malog Isusa kako bi On postao gospodar našega života.

■ Što biste im poželjeli za ovu godinu koja je započela?

Budući da smo kročili u novu godinu, zapitajmo se malo o svojim životima, što je bilo dobro, a što ne, što možemo popraviti, gdje se možemo promijeniti. Želio bih isto tako svima zahvaliti na svojoj podršci za našu udругu koju su nam dali, svim hodočasnici koji nas toliko neizmerno podržavaju. Hvala im na poseban način što nam dopuštaju da mi možemo biti Gospine ispružene ruke, jer to je nešto veliko što ispunjava velikom radošću.

Razgovor s mons. Jacquesom Ahiwom, pomoćnim biskupom biskupije Bouaké u Obali Bjelokosti

U Međugorju se neprestano poziva na BOŽJU LJUBAV

SABRINA ČOVIĆ RADOJIČIĆ

Nakon zanimljivoga životnog puta u kojem je odabir svećeničkog poziva u kraju iz kojeg dolazi bio više znatizelja negoli uobičajena pojava, 51-godišnji mons. Jacques Assanvo Ahiwa prošlog listopada zaređen za pomoćnog biskupa biskupije Bouaké u Obali Bjelokosti, s geslom iz Evanđelja po Ivanu: „Pasi ovce moje!“ Između ostalog, školovao se i u Francuskoj gdje je zapažen kao predavač na Fakultetu katoličke teologije u Strasbourgu, omiljen među studentima, da bi ga Bog na koncu usmjerio na povratak u domovinu i posve drukčiji put „koji ne slijedi ljudsku logiku“ nakon što ga je, zbog stanja s korona virusom, apostolski nuncij telefonskim putem obavijestio o odluci pape Franje. Između ostalog, želja mu je opet posjetiti Međugorje kako bi svoju biskupsku službu posvetio Kraljici Mira.

■ **Mons. Ahiwa, hvala Vam na ovom razgovoru za Glasnik mira. Sjećate li se kada ste prvi put osjetili poziv da postanete svećenik?**

Rodom sam iz malog sela po imenu Krinjabo u podprefekturi Aboisso na jugoistoku Obale Bjelokosti. Poziv da slijedim Gospodina upućen mi je na najobičniji mogući način. U VI. razredu družio sam se s prijateljem koji je bio uključen u župne aktiv-

nosti. On je bio taj koji me upoznao s katoličkim pokretima, a potom i s vokacijskom skupinom koja je pripremala mlade ljude da razluče svoj životni poziv. Kad se postavilo pitanje naše odluke da uđemo u sjemenište s ciljem obuke za svećenički život i službu, nisam oklijevao odgovoriti potvrdno i uputiti svoj zahtjev biskupu. Bilo mi je 18 godina. Danas mislim da je taj moj prijatelj, koji je krenuo drugim putem, poslan od Gospodina da me uputi na ovaj poziv.

■ **Kako su reagirali Vaši bližnji?**

Dolazim iz katoličke obitelji i kršten sam kao beba. Moj ujak, koji me odgojio i s kojim sam živio do stupanja u sjemenište, također je obavljao službu vjeroučitelja u župi i pomagao svećenicima u njihovim misijama. Uz to, moj praujak, mons. Attobra, prelat Njegove Svetosti, bio je prvi svećenik u našem kraju. Zaređen je u 70. godini, a umro u 92. Njegova je priča nevjerojatna. Prvi je put u sjemenište stupio u mladosti, ali njegovi roditelji, čiji je bio prvi sin, bili su protiv toga životnog izbora i prisilili su ga da se oženi kako bi osigurao kontinuitet obitelji. Dobio je kćer koja je umrla vrlo rano, bolujući od tzv. mistične bolesti. Kako bi ju spasili, trebalo joj je staviti fetiš za štovanje, što je njezin otac odbio u ime svoje vjere. Nakon što mu je supruga preminula, potpuno se posvetio Crkvi. Na poticaj župnih otaca postao je stalni đakon kad ga je tadašnji nadbiskup, kardinal Yago, pitao zanima li ga svećenstvo. Odgovorio mu je da mu je to najveća želja. Stoga se tri godine usavršavao u glavnom sjemeništu da bi na koncu bio zaređen za svećenika. Bilo je to prvi

Crkva u Obali Bjelokosti ove je godine navršila tek 125 godina. Misionari su obavili dobro i lijepo djelo. Postavili su temelj snažnoj Crkvi. Njihovim marljivim radom i molitvama danas je svećenstvo sastavljeno od 99% sinova zemlje. No izazovi su još uvijek brojni.

put da smo doživjeli takav događaj u našoj regiji, 15. kolovoza 1980. Kad bi svraćao u našu kuću, ispitivao je dječake ne bi li saznao tko od njih želi postati svećenik poput njega. Kad sam mu rekao da sam u skupini u kojoj se moli za zvanja, bio je jako sretan i ohrabrio me. Ostali nisu previše u to vjerovali, jer je otac François Attobra već bezuspješno poslao brojne moje ujake i rođake u sjemenište. Stoga ih je iznenadilo to što sam uspio to ostvariti.

■ **Jesu li zbog toga bili sretni?**

Da, svi moji bližnji i ljudi u mojem rodnom selu bili su vrlo sretni zbog onoga što sam postao. Narod je slavio moje ređenje i moju misu zahvalnicu u selu.

■ **Je li važno imati podršku najbližih kada odabirete životni put drukčiji od onoga o kojem oni sanjaju? Koji biste savjet mogli dati?**

U mojem slučaju nije bilo protivljenja, ali mislim da nije lako ljudima čiji životni izbor priječi protivljenje roditelja. Nitko ne može birati umjesto drugoga. Možemo pomoći savjetom, ali ne i zamijeniti želje osobe. Ponekad protivljenje može ići čak i do prekida obiteljskih veza, što je dramatično. U tim slučajevima mislim da je potrebno strpljivo koristiti dijalog, potkrijepljen molitvom. Ako poziv dolazi od Boga, vrata će se sama otvoriti. Strpljenje u molitvi uvijek je isplativo i izbjegava sukob.

■ **Gdje ste pohađali sjemenište?**

U sjemenište svetog Josipa Bouaké u središtu Obale Bjelokosti stupio sam nakon trećeg razreda, a ciklus filozofije i teologije završio sam u velikom sjemeništu Svetog Srca Marijina u Anyami u predgrađu Abidjana 1997.

■ **Kakav je bio Vaš životni put nakon toga?**

Za đakona sam zaređen 1996. u župi svetoga Antuna Padovanskog u Moossou, a za svećenika 13. prosinca 1997. u svojoj matičnoj župi svetoga Franje Ksaverskog u Aboissu. Kao mladi svećenik bio sam vikar nekoliko mjeseci u župi Aboisso. Potom sam postavljen za tajnika biskupa Grand-Bassama. Odatle sam otišao studirati na Katoličko sveučilište Zapadne Afrike (UCAO) u Abidjanu i Strasbourgu. Nakon studija vratio

sam se u svoju biskupiju u Grand-Bassamu gdje sam sedam godina služio kao generalni vikar. Nakon što sam primljen na mjesto predavača biblijskih znanosti na Fakultetu katoličke teologije Sveučilišta u Strasbourgu 2018., vratio sam se u Francusku, gdje sam proveo dvije godine. Sveti Otac papa Franjo imenovao me pomoćnim biskupom nadbiskupije Bouaké.

■ **Jeste li imali priliku steći pastoralno iskustvo u Obali Bjelokosti?**

Moja redovna pastoralna dužnost u prvim godinama svećenstva kao tajnika bila je svakodnevno služenje mise bosonogim karmelićanima u našoj biskupiji. Također sam obavljao službu nedjeljnog vikara u župama. Na dužnosti generalnog vikara pak pratio sam organizaciju dijecezanskog pastorala. Uz to, pružao sam uslugu prijevoda Biblije na svoj jezik – agni – s timom kateheta i svećenika.

■ **Sveučilište u Strasbourgu priznato je francusko sveučilište. Kako ste čuli za njega?**

Nakon stjecanja kanonske licencije na Katoličkom sveučilištu u Zapadnoj Africi u Obali Bjelokosti moj mi je biskup predložio da nastavim na Sveučilištu u Strasbourgu kako bih pripremio tezu za podučavanje. Cilj mi je bio pripremiti habilitacijski ispit i ovo je sveučilište bilo dobar izbor. Prijatelj biskupije bio je g. Étienne Wolf, gradonačelnik Brumatha u Alsaceu i predsjednik dobrotvorne udruge koja djeluje u zabačenom selu naše biskupije. Upravo je on olakšao postupke u nadležnosti njegove župe i biskupije. Usavršavao sam se s ciljem predavanja u sjemeništu ili na sveučilištima u svojoj zemlji.

■ **Doktorirali ste teologiju. Što je bila tema Vaše teze?**

Moja se teza odnosila na temu „Isus i bolest u Evanđelju po Ivanu“, odnosno proučavanje Isusova odnosa prema bolesti i bolesnicima u četvrtom evanđelju. Bilo je prilično uzbudljivo, pogotovo kada sam uočio kako sveti Ivan pristupa pitanju bolesti u usporedbi s drugim evanđelistima. Vidimo kako Evanđelje odgovara na pitanja koja i danas zaokupljaju mnoge kršćane u njihovoj vjeri.

■ **Zašto se, po Vašem mišljenju, neki studenti radije odlučuju za studij teologije na državnom sveučilištu?**

Mislim da za studente postoji pitanje cijene studija i uvjeta pristupačnosti. Odlaze tamo gdje su im uvjeti najpovoljniji. Ali postoji i pitanje u vezi sa zapošljavanjem u Francuskoj ili Europi; a na ovom području državne diplome omogućuju lakši pristup plaćenom zaposlenju.

■ **Kako su Vam protekle godine boravka u Francuskoj?**

Sve je prošlo u najboljem redu. Imao sam prijatelje, uključujući već spomenutog Étiennea Wolfa i članove udruge Brumath-Kotoka na čijem je čelu, a koji su mi bili od velike pomoći. Čak i prije mog dolaska pronašli su mi smještaj u Strasbourgu i znatno olakšali integraciju u grad. No, budući da sam već boravio u gradu, brzo sam se prilagodio društvenoj stvarnosti.

■ **Vaši studenti smatraju da ste dobronamjeran čovjek koji potiče svoje učenike, što im ulijeva želju za napredak. Što mislite da je potrebno imati da biste postali profesor teologije u današnjem svijetu koji se čini sve manje zainteresiranim za „stvari Božje“?**

Teologija se hrani vjerom. To je osnova za dobrog teologa. U svjetlu Duha Svetoga metode pristupa i istraživanja otvaraju se neočekivanim otkrićima. Dobar profesor teologije, čak i na svjetovnom sveučilištu, mora okupljati ove različite elemente u cjelinu. Također mislim da postoji neka vrsta dobronamjernosti koju treba njegovati prema učenicima, a koja ih može motivirati. U svim životnim područjima za napredak je svima potrebna pažnja i podrška, ali još više u akademskoj zajednici gdje ste podložni velikom stresu.

■ **U kojoj se mjeri kršćani odlučuju za studij teologije?**

Mislim da nemaju mogućnosti, sredstva ili da ne osjećaju interes zbog životnih ograničenja i svoje socijalne situacije. Kad su me pitali da održim konferenciju ili obuku za skupinu kršćana, osjećao sam da su vrlo zainteresirani i sretni što mogu otkriti i bolje razumjeti određene stvari u teologiji; čak su gorjeli od želje da nastave s obukom. To znači da pone-

U SJEMENIŠTE SVETOG JOSIPA BOUAKÉA U SREDIŠTU OBALE BJELOKOSTI STUPIO SAM NAKON TREĆEG RAZREDA, A CIKLUS FILOZOFIJE I TEOLOGIJE ZAVRŠIO SAM U VELIKOM SJEMENIŠTU SVETOG SRCA MARIJINA U ANYAMI U PREDGRADU ABIDJANA 1997.

Bit Crkve je biti misionar i međusobno se podržavati. Crkva je mjesto na kojem čak udovičin novčić puno znači. Ne morate biti bogati da biste davali. U tim kulturnim razmjenama također postoje brojne prednosti koje možemo izvući jedni od drugih kada one koji stižu ne gledamo kao profitere i osvajače, kada napuštamo odnos vladajućih i podređenih, kompleks inferiornosti i superiornosti.

kad postoji želja, ali životni uvjeti ne nude priliku. Ipak, vrlo je važno biti osposobljen za prosvjetljenje i jačanje naše vjere i odnosa s Bogom.

■ Postavljeni ste za pomoćnog biskupa u Obali Bjelokosti, Vašoj rodnoj zemlji. Kako ste doživjeli ovo imenovanje?

Moja prva reakcija bila je veliko iznenađenje, a potom me preplavio strah. Pitao sam se hoću li za to biti sposoban. U mojem slučaju, budući da nisam bio u zemlji i bili smo zatvoreni zbog korona virusa, vijest mi je prenio apostolski nuncij telefonskim putem. Iskreno, nisam to očekivao, jer su svi znali da sam upravo stigao u Strasbourg na službu podučavanja. Ali ponekad su Božji putevi nedokučivi i ne slijede ljudsku logiku. To znači da postoji mnogo stvari koje čovjek nije sposoban opaziti u događajima koji ispunjavaju tijek njegova života.

■ Započet će nova stranica u Vašem životu. Koja su Vaša očekivanja, bojazni, snovi? Recite nam nešto o Crkvi u Obali Bjelokosti. Crkva u Obali Bjelokosti ove je godine navršila tek 125 godina. Misionari su obavili dobro i lijepo djelo. Postavili su temelj snažnoj Crkvi. Njihovim marljivim radom i molitvama danas je svećenstvo sastavljeno od 99% sinova zemlje. No izazovi su još uvijek brojni. Zbog protoka vremena pastoralnu skrb treba preispitati kako bi odgovarala situaciji i životu kršćana te onih koji kucaju na vrata Crkve. Istodobno, dok smo zadovoljni sve većim brojem vjernika na našim misama, svjesni smo da vjera tih ljudi mora biti oblikovana tako da bude čvrsta kako bi se oduprla prijetnji višestrukim okupljanjima prodavača iluzije koji nastanjuju naše gradove i sela. Da bismo to učinili, moramo stalno i strpljivo raditi na gradilištu inkulturacije, kako bi se evanđelje čvrsto ukorijenilo u našim kulturama i u srcima naših vjernika.

■ Crkva u Africi je živa, šire se svećenička zvanja, a liturgijska su slavlja puna radosti. Otkud ta razlika u odnosu na većinu zapadnih zemalja koje se čine uspavanima? Mislim da postoji mnogo razloga za takvo stanje. Ali možemo, između ostaloga, istaknuti učinak istrošenosti i fazu slabljenja svojstvenu bilo kojoj društvenoj zajednici. Crkva na Zapadu je stara i treba se mijenjati s obzirom na trenutnu situaciju i društvena pitanja. To je posao za koji je potrebno vrijeme. A budući da je Crkva tek ljudska organizacija, na čelu koje je sam Bog, On će znati

kako pratiti taj proces obnove i nove dinamike. Stoga je potrebno ostati pozitivan i sačuvati nadu radeći sve ono što je moguće. Bog ne će dopustiti da njegovo djelo potpuno propadne. U Africi smo u uzlaznoj, slavljeničkoj fazi koju također treba podržati i njegovati radi boljih rezultata. No sve se to mora promatrati pogledom vjere koji nam jedini može omogućiti da vidimo daleko, izvan naših vremenskih granica.

■ Crkva, ali i europsko stanovništvo, stari i gubi svoju dinamičnost. Francuska je poslala mnogo vjerskih misionara u svijet, a danas možemo vidjeti da brojne francuske župe ne bi imale svećenike da nema onih afričkih koji dolaze kao pojačanje. Situacija za njih nije laka zbog kulturološke razlike i obilja obveza kojima su izloženi. Je li takvo stanje održivo i pravedno?

To nije pitanje pravde nego crkvene solidarnosti i milosrđa koje također treba živjeti ponizno. Misionari su nam donijeli kršćanstvo. Oni su obučili svećenike za naše crkve. Danas ih u crkvama nedostaje, jer je posve normalno da oni koji imaju više daju onima kojima nešto nedostaje. Sasvim je normalno da se biskupija kojoj su potrebni svećenici obraća onima koji ih imaju. Ne bismo smjeli pristajati uz svoj ponos ili nuditi neuspješna zamjenjiva rješenja te pustiti da zajednice nestaju. Što se tiče uvjeta života i rada, mora se prepoznati da se ulažu napori da se svećenicima pruži ono što im treba. Ponekad kulturna razlika može predstavljati izazov, koji neki uspiju prevladati. Ali ako netko u tome ne uspije, njegov ga biskup može pozvati u biskupiju. U svakom slučaju, to su pitanja koja se mogu riješiti u bratstvu između biskupa za dobrobit svih. Ne bismo smjeli zaboraviti da su u pustolovini prvih misionara mnogi umrli, pogođeni u cvijetu mladosti od tropskih bolesti kojima se nisu mogli oduprijeti. Treba napraviti mjesto za odavanje počasti tim ljudima. Danas životni uvjeti omogućuju suočavanje s tim situacijama kako bi ih se što bolje izbjeglo. Za to moramo biti zahvalni Bogu.

■ Budući da u Africi postoje velika područja kojima nedostaje

svećenika, prioritet bi također bio slanje svećenika tamo. Je li situacija u Obali Bjelokosti specifična za ovu zemlju ili općenito svugdje nailazimo na iste probleme?

Opažanje nije pogriješno, ali oni koji rade takvu vrstu analize griješe. Općenito govoreći, oni koji daju nisu nužno jako bogati. Posvuda ima mnogo siromašnih, ali oni koji su milosrdni prema drugima nisu riješili ni sve svoje probleme. Isto je s pastoralnog gledišta. Danas još uvijek imamo europske misionare u afričkim zemljama, a opet ih i sama Europa treba. Ne mislim da smo preopterećeni europskim misionarima koje nam je Europa poslala. Stoga je uočljivo da se rasprava ne može voditi na toj razini. Nitko ne može živjeti u samodostatnosti, povući se u sebe u ovom svijetu koji se sve više otvara. Bit Crkve je biti misionar i međusobno se podržavati. Crkva je mjesto na kojem čak udovičin novčić puno znači. Ne morate biti bogati da biste davali. U tim kulturnim razmjenama također postoje brojne prednosti koje možemo izvući jedni od drugih kada one koji stižu ne gledamo kao profitere i osvajače, kada napuštamo odnos vladajućih i podređenih, kompleks inferiornosti i superiornosti. U Obali Bjelokosti postoje biskupije kojima su potrebni svećenici, u čemu im drugi pomažu. U našoj biskupiji primjerice imamo deset svećenika iz drugih biskupija koji nas podupiru. Dakle, misija može biti ujedno *ad intra* i *ad extra*.

■ Koje su teme na kojima posebno želite raditi sada kada ste biskup?

Program je jasan. Radi se o tome da evanđelje prodre u naše kulture i srca naših kršćana. Za mene čedaklebiti važno staviti naglasak na obuku vjernika, uzimajući u obzir njihovu sociokulturnu situaciju. Još jedan projekt koji se predstavlja našim crkvama u Africi pitanje je financijske autonomije radi pružanja podrške životu svećenika i pastoralnih djelatnosti. Neke sjajne inicijative već su u tijeku. Ja ih želim nastaviti i produbiti.

■ Što Vam je posebno dojmljivo u pontifikatu pape Franje? Što mislite o njegovoj enciklici Laudato si („Hvaljen budi“)?

Njegovo pastoralno djelovanje na mene ostavlja snažan dojam. U njemu osjećamo pravog pastira, nekoga tko je istinski uronio u stvarnosti i brige običnih ljudi, a posebice siromašnih i malenih, onih koji su ostavljeni kraj puta, posljednji kako on voli reći. Sve njegove intervencije, uključujući *Laudato si*, obilježene su njegovim pastoralnim iskustvom. *Laudato si* djeluje kao direktorij za novu ekologiju u trenutku kada je planet ozbiljno ugrožen. To je veliki poziv na uzbunu koji odjekuje, upućen svijetu i njegovim vođama, na veće poštivanje prirode koja vrlo često snosi teret ekonomskih interesa velikih sila.

■ Više razgovaramo o svećeničkim zvanjima, a manje o ženskim redovničkim zvanjima. Po Vašem mišljenju, koje je mjesto redovnica u Crkvi 21. stoljeća?

Ponekad smo u žurbi naviknuti vidjeti čašu napola praznu, ali moramo priznati da su se stvari puno promijenile. Potrebne su nam promjene, naravno, ali ne smijemo žuriti sa stvarima. Časne sestre uvijek su zauzimale vrlo korisno mjesto u Crkvi. Istina je da Crkvi treba vremena da im povjeri odgovorne položaje. No danas su se stvari promijenile. Zauzimaju položaje na katoličkim sveučilištima i u biskupijama. U Obali Bjelokosti postaju sve brojnije i obučene su za svjetovne i vjerske discipline kako bi preuzele odgovornosti iz svoje nadležnosti. Ali prije svega radi se o potrebi da se bude koristan Crkvi. I ovdje moramo pustiti Crkvu da ide svojim putem pod vodstvom Duha Svetoga.

■ Nekoliko ste puta posjetili Međugorje. Možete li nam reći kada ste prvi put čuli za ovo mjesto i kada ste prvi put tamo otišli? Koliko ste puta bili na hodočašću u Međugorju i zašto?

Još u Obali Bjelokosti znao sam da Međugorje postoji, ali za njega sam se istinski zainteresirao nakon hodočašća prijatelja, obitelji Friedrich, kad sam stigao u Alsace. Svake godine organiziraju hodočašće autobusom sa 60-ak ljudi, svećenika i laika zajedno. Pozivan sam u više navrata, ali u tome me spriječilo pitanje vize. Ipak, želio sam jednoga dana otkriti ovo mjesto o kojem se toliko govorilo. Stvari su se posložile tek kad sam 2011. završio diplomski rad. Prije povratka u Obalu Bjelokosti, gospodin Friedrich ponudio mi je putovanje avionom, što nam je omogućilo da izbjegnemo granicu. Tamo smo proveli Veliki tjedan. Bilo je jako lijepo, svjedela mi se velika duhovnost ovog mjesta, molitvene vježbe koje su se organizirale i žar hodočasnika. Vratio sam se u srpnju 2019., tijekom svojeg drugog boravka u Francuskoj, ovaj put autobusom s hodočascima. U skupini nas je bilo šest svećenika. Bilo je to u vrijeme međunarodnih duhovnih vježbi za svećenike. Proživjeli smo izniman trenutak duhovnosti.

■ Jeste li imali priliku ostvariti kontakt s međugorskim franjevcima ili vidiocima? Što mislite o Gospinim porukama?

Nažalost, nisam imao priliku susresti se ni razgovarati ni s vidiocima ni s franjevcima. Tijekom prvog posjeta, na Veliki petak, jedna je vidjelica objavila poruku nakon privatnog ukazanja. Ono što proizlazi iz poruka Djevice Marije u Međugorju i što je svojstveno za Njezine

Ono što proizlazi iz poruka Djevice Marije u Međugorju i što je svojstveno za Njezine poruke, naglasak je na obraćenju i pokajanju. U Međugorju se neprestano poziva na Božju ljubav prema nama, na Gospinu ljubav prema Njezinoj djeci kakva jesmo i na poziv da dođemo k Isusu.

poruke, naglasak je na obraćenju i pokajanju. U Međugorju se neprestano poziva na Božju ljubav prema nama, na Gospinu ljubav prema Njezinoj djeci kakva jesmo i na poziv da dođemo k Isusu.

■ Sljedeća će Vam godina biti puna obveza, ali možemo li zamisliti da ćete doći na hodočašće u Međugorje s braćom svećenicima, biskupima ili vjernicima?

Mislim da nije izgledno, ali nikad se ne zna. Ono što znam jest da ću svakako ponovno posjetiti Međugorje kako bih povjerio svoju biskupsku službu Djevici Mariji. Mogao bih, zašto ne, tom prilikom organizirati hodočašće s drugim svećenicima ili biskupima. Ali prije odlaska tamo, povjeravam svoj episkopat molitvama međugorskih hodočasnika. Kada dođete tamo prije mene, pomolite se za mene da budem pastir po Božjem srcu.

■ Od 1981. do 1989. malo selo Kibeho u Ruandi doživjelo je milost ukazanja Djevice Marije koja je tamo došla kao „Majka Riječi“. Jeste li imali priliku otići u Kibeho, koji se također ponekad naziva „afrički Lourdes“?

Puno sam slušao o Kibehu. Nažalost još nisam bio tamo, ali i taj je posjet dio mojih planova. Već sam pozvan, preostaje mi pronaći vremena i sredstava za odlazak.

*Prevela i priredila:
Davora Jurčević-Čerkez*

Foto: Arhiv ICMM

DOŠLI SMO SE POKLONITI NOVOROĐENOM ISUSU

TEREZA GAŽIOVA

ZA BOŽIĆ OD 22. 12. DO 28. 12. 2020. BORAVILA JE U MEĐUGORJU GRUPA OD 1150 HODOČASNIKA IZ UKRAJINE U PRATNJI OKO 60 SVEĆENIKA.

Njihova radost, osmijeh, zahvalnost, molitva tih nekoliko dana napunjali su međugorska brda, crkvu i ulice. Došli su otvorenih srca poput pastira i mudraca koji znaju da se taj koga traže nalazi u naručju Međugorske Gospe. U svladavanju prepreka molitva i ljubav opet su očitovale svoju snagu i pronalazile put.

Na pitanje zašto stotine Ukrajinaca dolaze u Međugorje proslaviti Božić, odgovorio nam je jedan njihov organizator hodočašća: „Ukrajinci za Božić žele biti stanovnici Međugorja kako bi dočekali Isusovo rođenje s Marijom, za što po njima nema boljeg mjesta na svijetu.“

NADIJA, ORGANIZATORICA HODOČAŠĆA

Doživjeti Božić – rođenje Sina Božjega u Međugorju je nešto posebno, neopisivo, to je snažan osjećaj ljubavi. Noge same nose, duša leti od sreće.

Majka Božja se u Međugorju prvi put ukazala upravo s Djetetom Isusom u naručju. Za mene to je bit Međugorja – Gospa s Djetetom Isusom u naručju kojega nam donosi. U međugorskom Božiću se obnavlja otajstvo Isusova rođenja u Marijinoj nazočnosti.

Za hodočašće smo se pripremali molitvom: „Majko Božja, ako nas želiš u Međugorju, ako želiš moliti s nama i podijeliti s nama trenutke sreće rođenja tvoga Sina, pomozi nam da otputujemo! Gospo, učini da unatoč pandemiji, bude pun bar jedan autobus da ipak odemo.“

Molili smo devetnice, postili i

činili druge žrtve, svećenici su na tu nakanu slavili svete mise. Bilo je i trenutaka tjeskobe i pitanja vezanih uz koronu, testove, granice... Najviše nas je mučilo hoćemo li na vrijeme prijeći granicu kako testovi koje smo učinili ne bi zastarjeli. Sva ta pitanja držala su i mene noćima budnu u molitvama. I vidjevši naša srca i iskrene želje, Majka Božja nam je pomogla.

Svi smo osjećali neki poseban polet koji nas je vukao neizrecivom snagom, kao da letimo krilima prema Njoj! Ništa nije bilo zastrašujuće: ni zapreke ni bolest. Snagu nam je davala vjera i osjećaj posebne brige Gospodina. A iza svega toga stajala je ona – Majka Božja.

U Međugorju se u božićno vrijeme još više može osjetiti ljubav, mir, Gospina nježnost i nada. Atmosfera

je posebna po tome što se iskustvo rođenja Sina Božjega odvija u tišini, molitvi, licem u lice.

Imamo lijepa svjedočanstva hodočašnika. Tako je na primjer prije godinu dana na Božić jedna hodočašnica došla u Međugorje moliti od Svete obitelji dar djeteta za obitelj svoje kćeri kojoj su liječnici dijagnosticirali neplodnost. Ove godine je došla kao sretna baka da se na Božić zahvali za unuka! Cijeli je autobus plakao dok je to svjedočila.

VEL. MYKHAILO

I ove je godine više od tisuću Ukrajinaca, puno više od svih očekivanja, došlo u Međugorje proslaviti Božić.

U pripremi za hodočašće mogla se vidjeti Marijina majčinska briga u vidu „poravnavanja staza“ kako bi njezina djeca, unatoč svemu, mogla

doći na ovo sveto mjesto i pokloniti se novorođenom Isusu. Naime, većina Ukrajinaca koji dolaze su grkokatolici, što znači da pripadaju obitelji Katoličke crkve, ali imaju istočno-bizantski obred. Nadalje, ukrajinska grkokatolička crkva još uvijek koristi stari julijanski kalendar i svi blagdani koji su vezani za određeni datum u kalendaru, slave se 13 dana kasnije. Stoga je za Ukrajince Božić u prosincu izvrsna prigoda za hodočašće u Međugorje.

Doživjeti Božić ovdje njima je veliko iskustvo – otkrivanje Spasiteljeva rođenja u jednom posve novom svjetlu. Jer, budući da su naše tradicije različite, uzajamnim obogaćivanjem možemo još bolje proslaviti Spasiteljev rođendan!

Ukrajinska tradicija stavlja naglasak na Badnju večeru koja se sastoji

U MEĐUGORJU SE U BOŽIĆNO VRIJEME JOŠ VIŠE MOŽE OSJETITI LJUBAV, MIR, GOSPINA NJEŽNOST I NADA. ATMOSFERA JE POSEBNA PO TOME ŠTO SE ISKUSTVO ROĐENJA SINA BOŽJEG ODVIJA U TIŠINI, MOLITVI, LICEM U LICE. (NADIJA, ORGANIZATORICA HODOČAŠĆA)

od 12 posnih obroka. Okupi se cijela obitelj i kad se na nebu pojavi prva zvijezda, zajedno se započne pjevati kolenda (ukrajinske božićne pjesme, kojih je veliko mnoštvo) te se sjeda za stol. Tada otac obitelji najprije svima podijeli „kutu“ - jelo od kuhanog žita s medom, makom i orasima, a zatim svima i čestita.

Nakon toga se ide uz pjesmu čestitati susjedima. Sve se nastavlja i na sam Božić. Nakon svete liturgije obitelji zajedno posjećuju roditelje i prijatelje. Ukrajinci su poznati po svojoj prekrasnoj božićnoj izvedbi s kolendom koja se naziva „vertep“. Ukratko, Božić u Ukrajini je pun života i radosti bez obzira na vremenske (ne)prilike budući da ponekad zna biti puno snijega i vrlo hladno.

Ukrajinci su i u Međugorju ove godine pjevali svoje božićne pjesme te

pripremali večeru za Badnjak, a onda zajedno s cijelim svijetom proslavili Božić...

VEL. ANDRIJ

Za Božić se u Međugorju na poseban način otkriva Marijina dubina, nježnost i nada koju nam daje. Srca se brže otvaraju novorođenom Isusu i pronalazi se mir. Majka Božja ovdje govori na način tako da prenosi riječi evanđelja jednostavno, da ih čak i trogodišnje dijete može razumjeti. Takva jednostavnost nadahnjuje i privlači hodočasnike. Međugorje je dio raja na zemlji u kojem svatko žuri nahraniti svoju dušu toplinom Majčina zagrljaja.

GALJA

„Krist se rodio! Slavimo ga!“

Zovem se Galina. U Međugorju sam četvrti put. Prošle godine sam došla zajedno sa suprugom koji je bio ovisnik o alkoholu. I nakon hodočašća dogodilo se čudo: moj suprug je uzeo kronicu u ruke i počeo je moliti svaki dan. Svaki mjesec ide na ispovijed, a često i na svetu misu te pričest. Da, još uvijek ima teških trenutaka, ali bori se... Da mi je netko prije rekao da ću u njegovim rukama vidjeti kronicu, ne bih mu vjerovala. Za mene je to zaista čudo i vrlo sam zahvalna Majci Božjoj na tako velikoj milosti.

VASYL

Po struci sam fizičar i teoretičar. Mislio sam da za sve postoji egzaktno objašnjenje, ali ovdje sam shvatio da se sve ne može znanstveno

objasniti. Sada sam uvjeren da se čuda događaju.

I ja sam doživio jedno čudo. Sretan sam i jako zahvalan Gospodinu što sam osjetio Božju ljubav.

GALINA

Željno sam očekivala hodočašće u Međugorje, u koje dolazim drugi put, jer je ovdje puno lakše pronaći mir, ljubav i tišinu srca. Ovdje na poseban način osjećam Božju nazočnost, u meni se rađa želja više moliti, voljeti, biti pažljivija prema drugima, više davati od sebe... U Međugorju se učim gledati na život na novi način.

Hodočašće u Međugorje nas mijenja. Postajemo otvoreniji jedni prema drugima, razgovaramo o svojim patnjama.

Stoga sam s posebnim poštovanjem u autobusu slušala jednog muškarca koji je govorio o promjeni koja se ovdje dogodila u njemu. Svjedočio je kako je na svom prvom hodočašću u Međugorje kod Gospina kipa na Podbrdu čuo u svom srcu: „Obećao si da ćeš prestati s alkoholom...“ I od tada se počeo odvikavati od alkohola i uvijek se ovdje ponovno vraća.

Ja sam, pak, jednog dana već u 4 sata ujutro otišla na Podbrdo i tako imala priliku moliti zajedno sa župljanima tri otajstva svete krunice. Mještani to rade svaki dan još

od 25. lipnja 2020. bez obzira na svoje obiteljske obveze. To je velika žrtva koja pokazuje veliku snagu vjere. Njihovo svjedočanstvo daje mi snagu da i ja nikad ne odustanem.

Ove godine sam došla s 12-godišnjim sinom. Nakon prve svete mise u crkvi sv. Jakova, rekao mi je: „Mama, shvatio sam da ovdje ima puno svetosti!“ Dobro znam da je Gospodin u svakom kutku zemaljske kugle uvijek s nama, ali Međugorje je za mene posebno, pravi komadić raja na zemlji.

VEL. PETRO

Zovem se otac Petro. Dolazim iz Ukrajine, iz biskupije Buchach, ukrajinske Grkokatoličke Crkve. Želim podijeliti svjedočanstvo o tome kako me Gospodin i Majka Božja mijenjaju kroz Međugorje. Prvi put sam došao prije 5 godina. Do tada sam živio svoj svećenički

poziv kao i svi ostali svećenici. Ali prije točno pet godina, upravo ovdje u Međugorju, shvatio sam da moram moliti za bolesnike, da je to duboka želja mog srca. I kad sam se vratio kući, bolesni ljudi su se naprosto počeli odasvud pojavljivati i tako sada mogu služiti Gospodinu na taj način. Shvatio sam i da više ne mogu živjeti bez Međugorja. Želim pomagati ljudima i tako što ovdje dovedim i druge. Zahvalan sam Gospodinu što je promijenio moje srce i moj život. Jako sam sretan u tom sluzenju koje je počelo ovdje u Međugorju.

Za Božić se naša srca otvaraju. Ljudi svjedoče kako ih Gospodin dotiče i ozdravlja. U molitvi križnog puta na Križevcu primili smo mnogo milosti te upravo pod križem osjetili dodir samoga Isusa. Nekima od nas je uspon bio vrlo težak, ali natrag smo se zato spuštali kao na krilima.

Često čujem: „A kad ćemo opet na Podbrdo?“, „Je li moguće još ići na Križevac?“, „Kada ćemo opet moliti?“ Takva me pitanja silno raduju. Ljudi traže molitvu, duhovno vodstvo, žele razmišljati o duhovnim stvarima. Ovdje, na ovom mjestu, oni rastu i mijenjaju se. Vidim kako im oči sjaje i kako postaju smireniji i sretniji.

Neka se Isus doista rodi u našim srcima. Napravimo mu mjesto ljubeći jedni druge, jer gdje je ljubav, tamo se rodio i Krist!

VALENTINA I TARAS

Ove godine su se svi naši planovi, snovi i životi rascijepili napola, tj. na prije i poslije, jer nam je 10. srpnja u rusko-ukrajinskom ratu, poginuo sin jedinac spašavajući dva vojnika kojima je bio zapovjednik.

Zbog velike boli koja nas je zahvatila nismo znali kako dalje i

očito je to bio pravi trenutak u kojem nas je međugorska Majka Božja preko jednog svećenika pozvala na hodočašće. Međutim, u danima neposredno prije polaska počela sam sumnjati da li zaista trebam ići na tako dug put, jer zapravo nemam snage – ni fizičke ni duševne.

Moj suprug je taj gubitak nekako lakše podnio, ali on je muškarac.

Ja sam se, pak, zbog moje boli, odvojila od svih ljudi, ostavši u komunikaciji samo s najbližima. Nisam željela sućut drugih niti sam htjela da me drugi vide kako plačem. Htjela sam se usredotočiti na molitvu, na Boga, kako bih shvatila zašto se to dogodilo.

Bila sam zatvorena. Željela sam samo sa svojom boli, svojom žalosti, svojim osjećajima. Nisam ih ni sa kim željela podijeliti. Ali nakon samo nekoliko dana provedenih u Međugorju, to se počelo mijenjati.

Na Podbrdu sam silno plakala, ali te suze su bile suze čišćenja. Počela sam razgovarati s ljudima koje uopće nisam poznavala, otkrivala sam im svoju bol.

Počela sam se i smijati unatoč svemu, usprkos boli. Vjerujem da me Majka Božja pozvala u Međugorje zahvaljujući našem sinu, koji je bio pobožno dijete. Odlazim stoga odavde s osjećajem mira da je moje dijete u sigurnim Božjim rukama.

Hvala Bogu, hvala Majci Božjoj, hvala ljudima dobre volje koji organiziraju ovako divna hodočašća.

ZA BOŽIĆ SE U MEĐUGORJU NA POSEBAN NAČIN OTKRIVA MARIJINA DUBINA, NJEŽNOST I NADA KOJU NAM DAJE. SRCA SE BRŽE OTVARAJU NOVOROĐENOM ISUSU I PRONALAZI SE MIR. MAJKA BOŽJA OVDJE GOVORI NA NAČIN TAKO DA PRENOSI RIJEČI EVANĐELJA JEDNOSTAVNO, DA IH ČAK I TROGODIŠNJE DIJETE MOŽE RAZUMJETI. TAKVA JEDNOSTAVNOST NADAHNjuje I PRIVLAČI HODOČASNIKE. MEĐUGORJE JE DIO RAJA NA ZEMLJI U KOJEM SVATKO ŽURI NAHRANITI SVOJU DUŠU TOPLINOM MAJČINA ZAGRLJAJA. (VEL. ANDRIJ)

Završena humanitarna akcija udruge Marijine ruke

Udruga Marijine ruke iz Međugorja u danima prije Božića pokrenula je humanitarnu akciju. Za ovaj Božić željeli su usrećiti mladog dečka kupnjom proteze za njegov izgubljeni dio noge. Željeli su mu pomoći da ponovo može stati uspravno, kao pravi heroj koji je jako rano preživio i podnio veliku tragediju.

U jednoj od adventskih kućica na šetalištu Park&Shopa u Industrijskoj zoni Tromeđe prodavali su različite slastice te božićne ukrase te uspjeli sakupiti dovoljno novca za njegovu protezu i daljnje liječenje. Na adventu je skupljeno 12 400 KM i sav mu je novac uručen. Volonteri i članovi Udruge zahvaljuju se od srca svima koji su sudjelovali u ovoj akciji. „Gospa nam kaže da kad ljubimo jedni druge i darujemo jedni druge to je kao da ljubimo i darujemo Njenog Sina Isusa. Hvala Vam što slušate i živite Njene riječi i što smo uz vašu pomoć usrećili jedan mladi život.“ – poručili su iz Udruge Marijine ruke.

Statistike za prosinac 2020.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 45 000

Broj svećenika koncelebranata: 1014 (32 dnevno)

U protekloj 2020. godini podijeljeno je ukupno 381 200 sv. pričesti, a na sv. misama je koncelebriralo 8612 svećenika.

Humanitarne akcije Framša i FSR-a

Godina 2020. nikome nije bila laka. Puno ljudi osjetilo je udarac na svoju materijalnu i životnu egzistenciju. Ipak ljudi su pokazali iznimnu količinu suosjećanja i osjećaja za pomoći drugome u nevolji. Bili smo svjedoci i pred-božićnih dana tolikim organiziranjima humanitarne pomoći, sakupljanja potrepština, dijeljenja potrebitima... Doista ljudskoj dobroti nema granica kad se otvori jedinom Dobru!

Nakon što su Framša prodajom adventskih vijenaca doprinijeli župnom Caritasu i članovi Trećeg franjevačkog reda iz župe Međugorje osmislili su svoju akciju. Oni su u nedjelju 20. prosinca, nakon svetih misa u 8,00 i 11,00 sati

„prodavali“ pšenicu i kolače domaće radinosti. Prilog od donacija i prodaje također je išao onima kojima je za Božić bila potrebna pomoć.

Devetnica pripreve za Božić

Župljani župe Međugorje su se i ove godine organiziranom molitvom pripremali za svetkovinu Božića. Kao župna pripreva, uz mise zornice u župnoj crkvi s. Jakova u Međugorju svakim danom, osim nedjelje, u 6 sati, u utorak 15. prosinca započeli su i molitvenu devetnicu na Brdu ukazanja.

Devetnica Božiću započela je molitvom krunice uz Brdo ukazanja u 14 sati, koju je sa stotinjak župljana predmolio kratkim razmišljanjima fra Antonio Primorac. Veliki broj djece i mladih uz njihove majke i očeve izmjenjivali su se u predmolitvi desetaka rado-snih i žalosnih otajstava krunice, a molitva je završila oko 14, 50 sati pred Gospinim kipom sa molitvom 7 Očenaša i Zdravomarija.

Uz molitvu da nam Bog rasvjetli duše tako da ga dostojno dočekamo kao što ga je dočekala njegova majka Marija, te uz zaziv „Marijo ti nam budi zagovornica i isprosi nam milosti!“ – fra Antonio je blagoslovio nazočne vjernike i završio molitvu na Brdu ukazanja ovog dana devetnice koja se molila do 23. prosinca.

Međugorje: bez uprizorenja živih jaslica

Svi vjernici koji bi se predbožićnih i božićnih dana prijašnjih godina uputili u Međugorje, sa zanimanjem su znali zastati i razgledavati kompleksno postavljanje strukture živih jaslica pred crkvom sv. Jakova. Postavljali bi je momci iz Zajednice Cenacolo, a oni su u njima i glumili uz pomoć ženske Zajednice Cenacolo te uz pomoć djece i nekoliko odraslih mještana. Samo uprizorenje živih jaslica je već postalo uobičajeni dio božićnog i novogodišnjeg programa u Međugorju, koje dođu posjetiti ne samo hodočasnici nego i mnogobrojni stanovnici okolnih mjesta. I tako je to bilo punih 26 godina. Prvih godina na parkiralištu iza crkve, a zadnjih godina na platou ispred crkve.

Ove godine, kada je trebalo biti 27. put po redu, zbog zaraze korona virusom i zbog propisanih epidemioloških mjera, žive jaslice se nisu organizirale. Na žalost je to bilo ponajviše djeci koja su se danima spremala, bilo sudjelovati, bilo gledati ih. Ipak, to je bio još jedan poziv svima nama vjernicima da u svojim obiteljima postavimo jaslice, da se pred njima molimo i čekamo Isusovo rođenje. A ponajviše da se trebamo potruditi kako bi vanjski ukrasi Božića bili prije svega odraz unutrašnjeg uređenja našeg srca za Isusov dolazak. Bez vanjskih jaslica ove godine, imali smo posebnu milost i još veću priliku da naša srca postanu žive jaslice za našeg Boga.

Jaslice u Međugorskoj crkvi

Veliki postav 'jaslica' ispred glavnog oltara međugorske crkve već je godinama najupečatljiviji Božićni ukras župe. Svake godine obrađuju im se i mladi i stari, a posebno djeca tokom Božićnog vremena rado im se približavaju, komentiraju i guraju svoje nosiće u svježu mahovinu kojom su ukrašene.

Prije dvije godine jaslice su bile dorađene i poljepšane. Naime, akademski kipar Toni Kozarić sa šticienicima zajednice „Milosrdni Otac“ načinio je novi scenski prikaz tog malog Betlehema. Od stiropora su bili napravili tipične židovske kuće, zatim ograde, vrtove... cijeli jedan betlehemski gradić u malom.

Ove godine jaslice koje su bile u ponedjeljak 21. prosinca postavljene ispred velikog glavnog oltara puno su jednostavnije. U centru kompozicije je betlehemska štalica sa svetom obitelji, a oko nje su pastiri i polja mahovine. Ove godine jaslice nemaju „priču“, ali imaju centar.

Baš kao i prošla godina 2020. koja nas je ostavila bez puno kretanja i kontakata, ali je zato ostavila prostor za ono bitno: Boga u Božiću!

Brojni hodočasnici iz Ukrajine

Za vrijeme Božićnih dana u Međugorju su boravile velike grupe hodočasnika iz Ukrajine! Iz Ureda informacija su potvrdili obavijest da se čak više od 1000 hodočasnika iz Ukrajine nalazi na hodočašću u Međugorju. Bogu hvala da unatoč cjelokupnoj situaciji u svijetu mnogi pronalaze načina doći u Međugorje u zagrljaj Kraljice Mira, te ovdje pronaći toliko željeni mir kojega je sve manje u nam ai oko nas. U grupama su organizirali svoj molitveni program, a zajedničku svetu misu na svome jeziku imali su 27. prosinca u 8 sati u dvorani sv. Ivana Pavla II.

Božićna predstava u vrtiću sv. Mala Terezija

Božićna priredba u dječjem vrtiću sv. Mala Terezija u Majčinu selu, održana je u utorak 22. prosinca u 10.15 sati. U skladu sa propisanim epidemiološkim mjerama zbog pandemije Covid-19, ovaj put, po prvi put, priredba je slavljena bez prisutnosti roditelja.

U prostorijama vrtića djeca su se okupila sa svojim odgojiteljicama te su zajedno pjevali i recitali božićne pjesmice. Zadivljujuće je bilo gledati kako tako male glavice pamte toliko riječi i melodije. Malo, malo pa su se djeca ustajala i započinjala plesati te su ih tete morale vraćati na njihova mjesta. Poseban poklon bila je pjesma koju su odgojiteljice zapjevale djeci.

Nakon polusatne priredbe, međusobno druženje se nastavilo u holu

vrtića uz slatku zakusku koju su pripremili i poslali roditelji djece.

Iako na ovaj skroman način, ipak je i ovakva božićna priredba djeci donijela radost, podsjećanje na to zašto slavimo Božić i koga slavimo (male žive jaslice), te obilje čistih, dječjih, nevinih duša koje su se prelijevale s lica svih malih preslatkih učesnika priredbe.

Više od 100.000 imena u zagrljaju Kraljice Mira

Osluškujući potrebe, molitve i želje brojnih hodočasnika, Informativni Centar MIR Međugorje pokrenuo je molitvenu inicijativu "Tvoje ime u zagrljaju Kraljice Mira" za Božić. Bio je to poticaj da se zajedničkom molitvom odgovori na ova izazovna, ali milosna vremena. Ove godine kada su mnogi bili spriječeni doći u Međugorje, fotoreporteru ICMM Mateu Ivankoviću došla je na um ova lijepa ideja koju je i proveo u djelo pa je uistinu bio sklopljenih ruku pred Gospinim kipom na Brdu Ukazanja za sve one koji nisu sami mogli doći.

On je sličnu inicijativu privatno napravio i prije šest godina. "I tada se okupilo dosta ljudi. Bilo je preko 10.000 imena molitvi i zahvala pa mi je ove godine došla ideja da pružimo ruku svim našim slušateljima i hodočasnici te budemo njihove sklopljene ruke pred Gospinim kipom na Brdu ukazanja i da mi budemo ti koji će odnijeti njihova imena u zagrljaj Kraljice mira", - kazao je Mateo.

Molitvena inicijativa započela je 18. prosinca. Tijekom sedam dana prikupljeno je više od 28.000 prijavljenih osoba. S obzirom da je

gotovo svatko od tih 28.000 osoba u molitvenu nakanu napisao još barem 4-5 osoba, ispada da se u ovoj molitvenoj inicijativi prikupilo više od 100.000 imena, molitvi, nakana, želja, vapaja i zahvala!

Svećeničke ruke su ovu molitvenu listu blagoslovile, te su u popodnevnim satima na sami dan Božića, liste odnesene na Brdo Ukazanja. Kod kipa Kraljice Mira izmolila se krunica na sve te nakane.

„Hvala vam od srca što ste sudjelovali u ovoj molitvenoj inicijativi i vjerujemo da ćemo uskoro nešto slično opet ponoviti. Božji blagoslov vam iz Međugorja!“ – poručio je Mateo Ivanković.

Badnjak i božićni dani u Međugorju

Molitvena priprema klanjanjem Presvetom oltarskom sakramentu započela je na Badnjak u 20 sati. Sveta misa polnoćna zbog epidemioloških mjera održana je ranije nego do sada, u 21 sat, a predslavio ju je apostolski vizitator s posebnom ulogom za ovu župu nadbiskup Henryk Hoser, uz koncelebraciju fra Marinka Šakote i fra Perice Ostojića uz brojne ukrajinske svećenike. U petak, 25. prosinca je Božić, svetkovina Kristova rođenja, svete mise su bile u župnoj crkvi u 8, 9:30, 11 i 18 sati, a u područnim crkvama u Miletini, Vionici i Šurmancima u 10 sati. Navečer nije bilo uobičajenog cjelonoćnog klanjanja.

U subotu, 26. prosinca na blagdan sv. Stjepana prvomučenika svete mise su bile samo u župnoj crkvi u 8, 11 i 18 sati.

U nedjelju 27. prosinca bio je blagdan Svete Obitelji. Svete mise u župnoj crkvi su bile u 8, 9:30, 11 i 18 sati, a u područnim crkvama u Miletini, Vionici, Šurmancima u 9 sati.

Foto: Arhiv ICMM

Foto: Arhiv ICMM

Božićna čestitka apostolskog vizitatora s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskupa Henryka Hosera

Božićnu čestitku župljanima Međugorja, hodočasnicima i svim ljudima dobre volje uputio je i nadbiskup Henryk Hoser, apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje.

Dragi župljani župe Međugorje, dragi hodočasnici i svi ljudi dobre volje!

Evangelist Luka je zapisao:

Čim anđeli otiđoše od njih na nebo, pastiri stanu poticati jedni druge: 'Hajdemo dakle do Betlehema. Pogledajmo što se to dogodilo, događaj koji nam obznani Gospodin.' I pohite te pronadu Mariju, Josipa i novorođenče gdje leži u jaslama. (Lk 2, 15-16)

Od srca želim da vam ovaj Božić bude milosni događaj kada ćete i vi s radošću pohitati u crkvu, otvoriti srce novorođenom Isusu i dopustiti mu da se rodi u vama. Isto tako želim da vas na ovaj Božić ljubav prema malenom Isusu potakne da krenete prema svojim bližnjima kako bi i oni u susretu s vama doživjeli Božić.

Na dobro vam došao Božić i sveto porođenje Isusovo!

Foto: Arhiv ICMM

Božićna čestitka međugorskog župnika fra Marinka Šakote

Fra Marinko Šakota, međugorski župnik župljanima, hodočasnicima i svim vjernicima čestitao je Božić i uputio svoju poruku.

Čitav svemir je govor o Božjoj ljubavi koja se raskošno razdaje. Sve je besplatni Božji dar čovjeku. Počevši od milijardi galaksija, planeta, zvijezda, sunca koje sja, kiše koja natapa zemlju, nevidljivog zraka, ptice u zraku i malenog cvijeta...

Tek u zahvaljivanju čovjek može otkriti besplatnu Božju ljubav. A kad je otkrije, u njemu se probudi čuđenje. Otvore mu se oči i zastane dah pred čudesnošću Božjeg stvaranja.

Posebno se to odnosi na Božić kada je Bog ne nešto od sebe nego samoga sebe darovao nama ljudima.

Božić, to uzvišeno otajstvo, prilika je da poput pastira i mudrih ljudi s istoka i mi zanijemimo pred otajstvom Božjeg sebedarivanja čovjeku. Dok u obiteljskom domu ili u župnoj zajednici gledamo u jaslce i pjevamo božićne pjesme, neka se u našim srcima rodi zahvalnost, čuđenje i divljenje zbog velikog otajstva: da je veliki Bog iz ljubavi prema nama ljudima postao maleno dijete.

Svim župljanima župe Međugorje, svim hodočasnicima diljem svijeta kao i svim ljudima dobre volje čestit i blagoslovljen Božić!

Novogodišnji blagdani u Međugorju

Cijela 2020. godina je za Međugorje i njegove župljane bila neobična i drugačija. Praznija prisutnošću brojnih stranih hodočasnika, ali bogatija molitvom brojnih domaćih vjernika i župljana. Međugorska brda skoro nikad nisu bila prazna.

Isto takav, neobičan dan bio je i četvrtak, 31. prosinca 2020., zadnji dan građanske godine. U Međugorju je boravilo stotinjak Ukrajinaca, pet grupa Poljaka, četiri Austrijanca te grupa hodočasnika iz Istre.

Molitveni program započeo je krunicom u 17 sati koju je predmolio fra Zvonimir Pavičić. Sv. Misa zahvalnica za proteklu 2020. godinu bila je u 18 sati, a predslavio ju je fra Vjekoslav Miličević. U svojoj propovijedi razmiš-

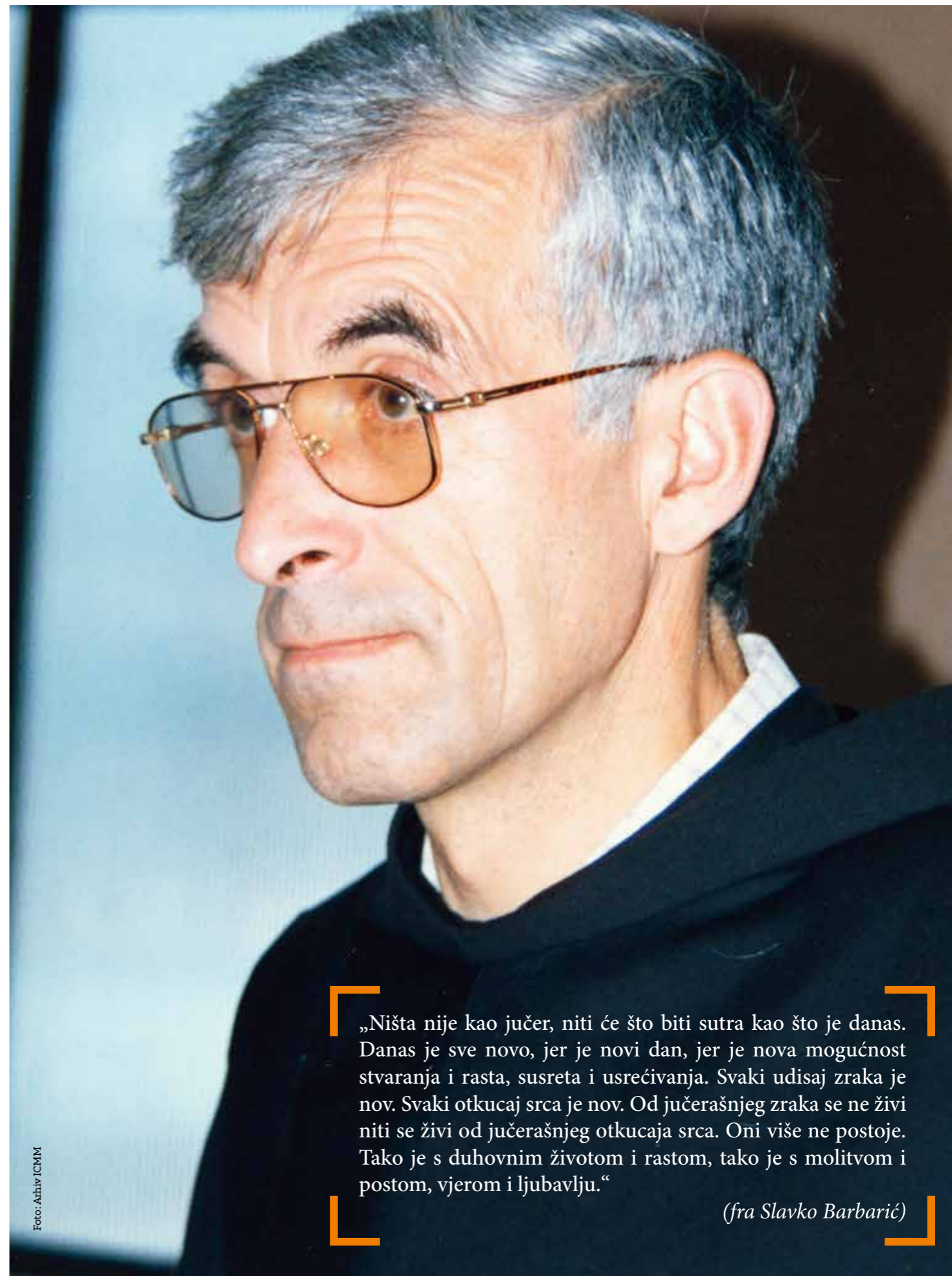
ljao je o tome zašto i na čemu zahvaliti za ovu prošlu, ne tako uspješnu, dapače više traumatičnu godinu. Odgovor je pronašao u Marijinom pogledu, njezinoj, odnosno Euharistijskoj logici gledanja na stvari. Naime, kada se sve, ama baš sve uroni u Božju ljubav, ono biva posvećeno. Baš kao što u Euharistiji i bol i žrtva bivaju posvećene, a time upisane u Vječnost. Vrijeme je ljudska mjera. A Božja mjera je ljubav. Zato je tako važno zahvaliti baš za sve, jer sve ono za što si zahvalio biva posvećeno! Na misi je pjevao veliki župni zbor „Kraljica Mira“.

Molitveno bdijenje, odnosno klanjanje Presvetom, pred svetkovinu Svete Marije Bogorodice započelo je u 20 sati. Predvodio ga je đakon fra Antonio Primorac, a animirao zbor i orkestar mladih kojim je ravnao Damir Bunoza. Svečano misno slavlje je započelo u 21 sat procesijom kroz sredinu prepune crkve svetog Jakova. U suslavlju dvadesetak svećenika misu je predslavio francuski kardinal u miru mons. Philippe Barbarin, u konceleciji sa mons. Henrykom Hoserom i fra Marinkom Šakotom.

Kardinal je propovijedao na francuskom jeziku uz simultano prevođenje gospođe Lidije Paris. Istaknuo je kako je glavna poruka misnih čitanja i ovih dana čestitka blagoslova i čestitka mira. Otvoriti vrata Kristu koji je istinski MIR i koji jedini može donijeti mir u obitelj i svijet. Upravo stoga se svake godine 1. siječnja obilježava Svjetski dan Mira, moli se za mir i svi se trebamo potruditi biti mirotvorci. Također je i taj 1. siječanj svetkovina Svete Marije Bogorodice. Marija je naime jedina koja nosi naslov: „Bogorodica“. Jer je donijela Isusa na svijet. I on je poželio svim prisutnima da u novoj godini budu ti koji će donositi Isusa drugim ljudima. Propovijed je završio podsjećanjem kako je papa novu godinu posvetio zaštiti sv. Josipa.

U petak, 1. siječnja 2021., na svetkovina Blažene Djevice Marije Bogorodice i prvog dana građanske Nove godine svete mise su bile u župnoj crkvi u 8, 11 i 18 sati. Prvu misu predslavio je fra Karlo Lovrić, drugu misu fra Vjekoslav Miličević, a večernju svetu misu predslavio je fra Renato Galić. Nakon svete mise bilo je i klanjanje Isusu u Presvetom Oltarskom sakramentu koje je vodio fra Boris Barun.

U subotu 2. siječnja 2021., kao i svakog drugog dana u mjesecu, kod Plavog križa, okupilo se 40-ak vjernika koji su, unatoč jakoj kiši koja ih je pratila cijelo vrijeme, molili srcem radosna i slavna otajstva, te otajstva svjetla u znak zahvalnosti za sve milosti koje nam je Kraljica Mira donijela kroz ovih gotovo 40 godina.

„Ništa nije kao jučer, niti će što biti sutra kao što je danas. Danas je sve novo, jer je novi dan, jer je nova mogućnost stvaranja i rasta, susreta i usrećivanja. Svaki udisaj zraka je nov. Svaki otkucaj srca je nov. Od jučerašnjeg zraka se ne živi niti se živi od jučerašnjeg otkucaja srca. Oni više ne postoje. Tako je s duhovnim životom i rastom, tako je s molitvom i postom, vjerom i ljubavlju.“

(fra Slavko Barbarić)

Foto: Arhiv ICMM

MIRTA MILETIĆ

DRAGI PRIJATELJI, JOŠ JE JEDNA GODINA IZA NAS. IZAZOVNA, NESIGURNA, TEŠKA, ALI OPET I DUBOKO PROŽIVLJENA.

Godina u kojoj smo se suočili s vlastitom krhkošću i malenošću. Možda upravo zato i godina puna duhovnih plodova, obraćenja. Teškoće nas uvijek vraćaju na bitne i važne stvari. Pokušajte sada rezimirati godinu koja je iza vas. Jeste li se u nečemu

Priča poganski pisac Svetonije da se car Domicijan dnevno dva sata zabavljao loveći muhe. Na to primjećuje Kornelije: *Domicijane, možeš vladati čitavim svijetom, a ti loviš muhe!* Imamo vrijeme koje možemo iskoristiti za velike i svete stvari ili ga gubiti na ispraznost. Loviš muhe kada gubiš vrijeme na jalove i beskorisne stvari, na prepirke i dokazivanja. Loviš muhe kada ti je dan

izrazito dragocjen resurs – možda i najdragocjeniji!

Blaženi je Stepinac u svojoj propovijedi 1934. godine ovako rekao: „No nemojte misliti, da je vrijeme, da su dani našega života samo kratki. To bismo mi već nekako pregorjeli, samo kad bi se oni mogli opet vratiti. Ali nažalost nije tako. Zima se evo opet vraća, ali vrijeme nikada! Proljeće će se opet vratiti, ali vrijeme nikada više.

gle Duh Sveti te uvjerava da je vrijeme dragocjenije negoli je srebro i zlato. Cijeni dakle, visoko cijeni svaku minutu, svaku sekundu, jer ti svaka sekunda može kupiti nebo.“

Često možemo iskusiti koliko je milosti i napora potrebno da se uopće pokrenemo. Poput pušača koji zna da mu pušenje šteti, ali se teško ostavlja ovog poroka. Čak niti ružne fotografije bolesti izazvanih pušenjem na kutijama cigareta ne uspijevaju odvratiti mnoge od tog poroka. Teško se pokrenuti. Jedna od posljedica istočnog grijeha jest ta da nam je narav ranjena, volja oslabljena. Ne vidimo stvari onakvima kakve jesu u Božjem promislu. Jednako tako često ne cijenimo naše zdravlje, površno se odnosi-

Vrijeme koje imamo je veliki dar i milost. Mi ga počesto doživljavamo kao nešto što je tu samo po sebi. Nešto što je sigurno i neprolazno. No ono svejedno prolazi, izmiče. Vrijeme koje je prošlo je nenadoknadivo.

'MOŽEŠ VLADATI ČITAVIM SVIJETOM, A TI LOVIŠ MUHE!'

MI JOŠ UVIJEK IMAMO VELIKO BOGATSTVO VREMENA I GOSPODIN RAČUNA NA TO. VAŽNO JE PROMIJENITI STAV PREMA VREMENU KOJE IMAMO. MOŽDA GA USKORO NE ĆEMO VIŠE IMATI. TREBA POSTATI SVJESTAN DA JE VRIJEME JEDINO ŠTO IMAMO DOK PROLAZIMO OVOM SUZONOM.

promijenili? Što vas je potreslo? Gdje vas je Gospodin dotaknuo? Jeste li razvili koju krjepost? Kako ste koristili vrijeme koje vam je Gospodin dao? Ima li plodova iza vas?

Dani našeg ovozemaljskog života su zapravo vrlo kratki. Nestaju vrlo brzo. Brzo prolazi vrijeme djetinjstva i brzo se nađemo u zreloj dobi. A onda i ta zrela dob proleti i eto nas u staračkoj dobi. Postavlja se pitanje kako živimo dane koje smo dobili na dar. Neki među nama ih više nemaju, nemaju vrijeme. Vrijeme koje imamo je veliki dar i milost. Mi ga počesto doživljavamo kao nešto što je tu samo po sebi. Nešto što je sigurno i neprolazno. No ono svejedno prolazi, izmiče. Vrijeme koje je prošlo je nenadoknadivo.

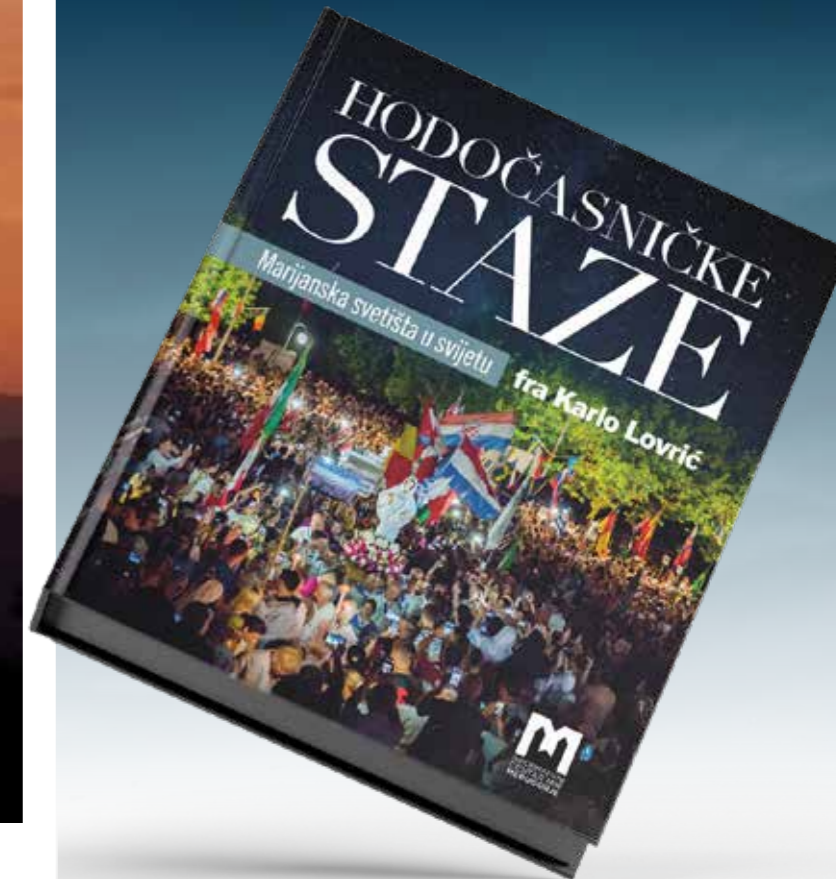
prošao bez molitve, bez euharistije. Kada se u danu nisi u niti jednom trenutku dao drugome. Loviš muhe kada ti srce prijanja uz materijalno, modu i izgled, kada izabireš sebičnost. Loviš muhe i onda kada ogovaraš, baviš se tuđim životima ili sudiš tuđa ponašanja. Ti si stvoren za velike, nebeske stvari! Imaš vrijeme kojim možeš činiti čudesa za spasenje duša. Imaš vrijeme koje ti je darovano za vježbanje u krjepostima. Imaš vrijeme s kojim možeš spasiti mnoge duše iz čistilišta ili pak obratiti mnoge grješnike. Imaš vrijeme! No ako ga ne iskoristiš za dobro, za rast u svetosti, za ljubav – protratio si ga. Jer nije nam vrijeme darovano za dokoličarenje, za nedgovoran i raspušten život, već kao

Ljeto će se opet vratiti, ali vrijeme nikada više, i jesen će se opet vratiti, ali vrijeme ne. Vrijeme što si ga jednom izgubio izgubljeno je zauvijek, kao i ona voda što teče ispod Savskog mosta, kad je jednom prošla onuda, ne vraća se više nikad tamo. Ako je dakle vrijeme, ako su dani našega života nenadoknadivi, što da kažemo čovjeku koji vrijeme uzalud trati? Jao, kako će se kajati na samrti! Kako će žaliti za svakom izgubljenom godinom koju nije proveo u službi Božjoj! Kako će žaliti za svakim mjesecom, za svakim danom! Gorko, gorko će žaliti, i za svakim satom, minutom i sekundom. Nemojmo dakle prezreti onoga savjeta Duha Svetoga: 'Čestica dobroga dara neka te ne mimoide.' (Sir 14,14) Ti puštaš vrijeme da prolazi kao voda, a

mo prema vremenu i zadovoljni smo povremenim bljeskovima našeg stvarnog angažmana. No, koliko je to daleko od stvarnih mogućnosti koje odbacujemo ako odbijamo surađivati s milostima? Zaista, lovimo muhe, a možemo vladati čitavim svijetom!

Vjerujem da nam je vrijeme koje je iza nas otvorilo oči koliko smo prolazni i smrtni. Znam toliko ljudi koji su prošle godine izgubili bitku s virusom. Otišli su brzo, možda i ne misleći da je to njihovo posljednje vrijeme koje imaju. Neki su otišli pripremljeni, a neki ne. Neki su pametno iskoristili vrijeme svog života, a nekima su dani života prošli u ispraznosti. Neki su bili okrijepljeni sakramentima, a neki su zanemarili Gospodina u sakramentima. Mi još uvijek imamo veliko bogatstvo vremena i Gospodin računa na to. Važno je promijeniti stav prema vremenu koje imamo. Možda ga uskoro ne ćemo više imati. Treba postati svjestan da je vrijeme jedino što imamo dok prolazimo ovom suznom dolinom. Kaže Sirah: „Sinko, čuvaj vrijeme.“ (Sir 4,23) Zato, želim vam sretnu i blagoslovljenu 2021. ! Neka bude godina u kojoj ćemo svi zajedno više cijiniti vrijeme koje nam je darovano, unatoč svim protivštinama. Na kraju krajeva, neka i tih protivština, ako nam budu pomoć za istinsko obraćenje srca.

Poštovani čitatelji, pred vama je knjiga Hodočasničke staze fra Karla Lovrića koja nas vodi u ništa manje nego 119 uglavnom Gospinih svetišta u 38 zemalja svijeta. Knjiga spada u red onih koje svakako treba pročitati, i to ne samo jedanput; ona bi, da se poslužimo školskim rječnikom, trebala biti obvezna lektira, svojevrsni vademekum.

Ne možemo fizički posjetiti sva hodočasnička mjesta, ali se možemo duhom prenijeti u njih. U tome nam obilno pomaže ova fra Karlova knjiga. Ona će nas, da se poslužim riječima autora, približiti Gospi, a preko Gospe Isusu i Njegovoj Crkvi.

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

MOBILNE APLIKACIJE U SLUŽBI EVANGELIZACIJE I OBITELJI

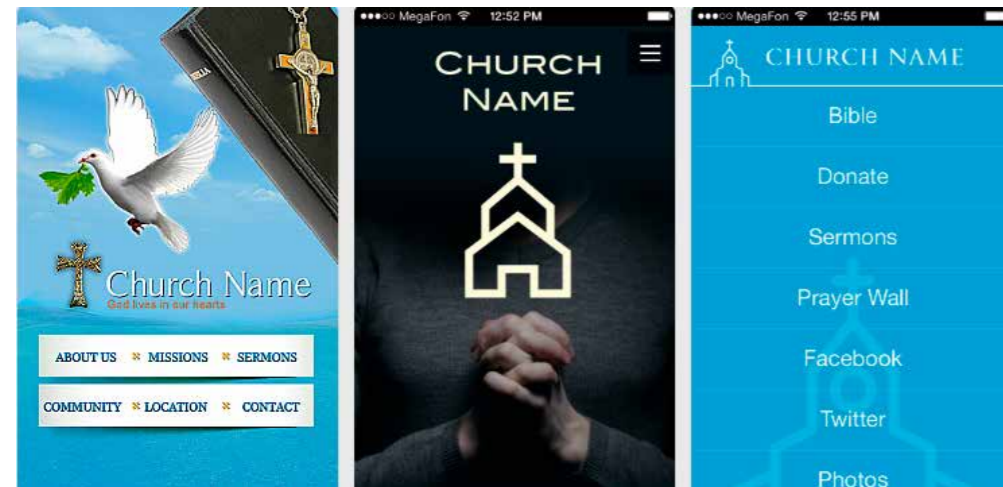

KREŠIMIR MILETIĆ

Suvremenom svijetu sve je češća upotreba različitih mobilnih aplikacija, preko kojih je na vrlo praktičan i jednostavan način moguće pristupati različitim sadržajima. Prava je novost kad se u ovom okruženju pojave mobilne aplikacije preko kojih se čini djelo evangelizacije i vjernicima omogućuju sadržaji preko kojih mogu produbljivati svoj duhovni život. Nakon mobilnih aplikacija *Nova Eva* i *E-duhovne*, objavljena je nova aplikacija *Lojzek* koju je pokrenula Udruga za promicanje obiteljskih vrijednosti – Blaženi Aloj-

javnost, a osobito mladi, otkriju ljepotu duhovne ostavštine i svjedocanstvo kršćanskog života blaženog Alojzija Stepinca. Uzimajući u obzir činjenicu da mladi naraštaji sve više koriste mobilne aplikacije, odabrali su komunikaciju putem besplatne online aplikacije WhatsApp kako bi na vrlo jednostavan i praktičan način omogućili korisnicima pristup sadržajima putem kojih će moći otkrivati osnovne činjenice o blaženikovu životu, njegove misli, propovijedi, ali i moliti devetnice te prolaziti duhovne vježbe bez obzira gdje se trenutno

Zaista, vrijeme u kojem živimo prepuno je izazova i različitih poteškoća, ali je to vrijeme ujedno i vrijeme šanse da se pronadju rješenja za nove oblike i puteve evangelizacije. Ljubav je dovtljiva i ne poznaje granice. Udruga Stepinac je pokazala kako je moguće nastaviti služiti i donositi korisne sadržaje vjernicima unatoč ograničenjima uzrokovanim pandemijom korona virusa.

zije Stepinac (skraćeni naziv: Udruga Stepinac). Posebnost ove aplikacije je da uz promicanje duhovne ostavštine blaženog Alojzija Stepinca kroz dnevna razmatranja i duhovne vježbe nudi besplatne edukacije za obitelji i mlade o svim onim izazovima koji ih čekaju u obiteljskom i bračnom životu.

Naime, udruga Stepinac je prošle godine pokrenula projekt 'Upoznaj Stepinca' sa željom da se na poseban način obilježi 60 godina od Stepinčeve smrti. Želja Udruge je da šira

nalaze. Vrlo brzo je broj korisnika narastao na 12.000 te nastavio rasti, što je predstavljalo priličan izazov za redovito održavanje i slanje sadržaja korisnicima, s obzirom na brojna ograničenja koja WhatsApp aplikacija ima.

Zato je Udruga Stepinac odlučila izraditi vlastitu mobilnu aplikaciju preko koje bi mogla nastaviti ovaj projekt, ali i ponuditi jednu drugu komponentu koja je novost na 'tržištu' katoličkih mobilnih aplikacija.

Radi se o besplatnim edukacijama preko kojih bi se mladima, roditeljima i bračnim parovima pružili odgovori i informacije o različitim temama koje su značajne za kvalitetan bračni i obiteljski život. Tako je udruga pokrenula projekt 'Obiteljska škola bračne komunikacije i roditeljskih kompetencija', koji je prepoznalo i sufinanciralo Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Bračni parovi i obitelji s kojima je udruga surađivala izrazili

su potrebu za stjecanjem znanja i vještina o kvalitetnoj bračnoj komunikaciji, konstruktivnom rješavanju problema, odgojnim izazovima s kojima se susreću tijekom odrastanja njihove djece. Kako razumjeti i prepoznati stvarne potrebe svoje djece, odgovoriti na zahtjeve djece u pogledu praćenja mode i trendova, neprihvatljivog ponašanja, adolescencije, postavljanja jasnih granica, pregovaranja, komunikacije s djetetom, pružanja kvalitetne podrške tijekom odrastanja – tek je dio problema s kojima se susreće svaki roditelj.

Djeca su također suočena s brojnim izazovima u današnjem okruženju. Moderne tehnologije, društvene mreže, rizična ponašanja (...). Nalaze se pred brojnim odgojnim izazovima u kojima je nesumnjivo izrazito važna uloga roditelja. Od roditelja se mnogo očekuje, ali je ponuda kvalitetnih sadržaja kojima bi se obogaćivalo njihovo znanje i iskustvo prilično ograničena. Postoje različite škole u kojima se uče različite vještine, ali ne postoji škola u kojoj bi se učile uloge i načini kako uspješno savladavati izazove koji nas očekuju u braku i obitelji. Dodatne teškoće predstavljaju ograničenja uzrokovana pandemijom virusa Covid-19, gdje su ograničena javna okupljanja i održavanje edukacija 'u živo'. Zato se pojava mobilne aplikacije *Lojzek* pokazala kao iznimno vrijedan doprinos i praktičan alat preko kojeg je moguće djelovati i unatoč ograničenjima. Velik interes i odaziv korisnika je potvrdio da se radi o projektu koji je i te kako potreban obiteljima i vjernicima danas.

Udruga je okupila tim stručnjaka koji čine četiri psihologinje, socijalni radnik i vjeroučiteljica, koji izrađuju edukacije koje pokrivaju različita područja bračnog i obiteljskog života, kao i teme vezane uz pripravu za brak. Upravo u siječnju bit će moguće preko aplikacije *Lojzek* pristupiti sljedećim edukacijama:

- **Biti roditelj u suvremenom svijetu**, Ljubica Duspara, prof. psih.
- **Mali tečaj komunikacije** – 1. dio, Martina Vrbat Milas, psiholog
- **Mali tečaj komunikacije** – 2. dio, Martina Vrbat Milas, psiholog
- **Emocije**, Marija Mikulić, psiholog
- **Očekivanja u braku**, Nikolina Essert, psiholog
- **Sve što muškarci trebaju znati o ženama**, Krešimir Miletić, univ.spec.act.soc. i Mirta Miletić, dipl. kateheta
- **Sve što žene trebaju znati o muškarcima**, Krešimir Miletić, univ.spec.act.soc. i Mirta Miletić, dipl. kateheta

KAKO SE PRIJAVITI NA OVE BESPLATNE EDUKACIJE?

Vrlo jednostavno. Potrebno je preuzeti i instalirati aplikaciju *Lojzek* na svoj mobitel i u glavnom izborniku pod rubrikom 'Edukacije' odabrati edukaciju na koju se želite prijaviti. Od trenutka prijave moći ćete pristupiti sadržaju u vrijeme koje vama najbolje odgovara. Aplikaciju *Lojzek* je moguće preuzeti za uređaje koji koriste Android sustav na Google Play (Trg Play), a za uređaje koji koriste iOS na Apple Store. Korištenje aplikacije, kao i svih sadržaja na njoj je besplatno za korisnike.

Zaista, vrijeme u kojem živimo prepuno je izazova i različitih poteškoća, ali je to vrijeme ujedno i vrijeme šanse da se pronadju rješenja za nove oblike i puteve evangelizacije. Ljubav je dovtljiva i ne poznaje granice. Udruga Stepinac je pokazala kako je moguće nastaviti služiti i donositi korisne sadržaje vjernicima unatoč ograničenjima uzrokovanim pandemijom korona virusa. Podršku projektu pružaju Nakladna kuća Verbum, Kršćanska sadašnjost d.o.o. te Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

Želim Vam Sretnu i blagoslovljenu Novu 2021.! Neka to bude godina naše posebne dovtljivosti i zauzetosti u ljubavi i služenju, pronalaženju novih puteva evangelizacije. Jer svijet u kojem živimo gladan je pravih i kvalitetnih sadržaja, a više od svega – Božje ljubavi, blizine i blagoslova!

Napokon! – mogli bismo uzviknuti kad dočita-mo zbirku ovih dokumenata koji su široj javnosti u ovome obliku i ovako cjelovito bili nedostupni a sabrani su ovdje na jednom mjestu. Dakle, napokon – audiatu et altera pars! Neka se čuje i druga strana. Napokon se član dviju biskupskih komisija dr. fra Ivan Dugandžić, onodobno učitelj novaka na Humcu, a neko vrijeme i provincijski definator, pa potom od 1985. i duhovni pomoćnik u Međugorju, osmjelio izići u javnost s nama nepoznatim dokumentima. Kako je autor već u osmom desetljeću, zakoračio je u 78. godinu života, te kako je više od polovice članova prvih dviju Komisija u kojima je sudjelovao već s onu stranu, u vječnosti, zacijelo je htio otkriti (re-velare) i objaviti dio svoje pismohrane koji se tiče upravo međugorskoga fenomena te ponuditi čitateljima na prosudbu. (dr. fra Tomislav Pervan)

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

NOVO U NOVOJ GODINI

Iako je prošlo dvadeset godina od smrti fra Slavka Barbarića, on je i danas aktualan. Zbog toga smo ovim priložima zamislili započeti ciklus „razgovora“ s njim. Postavljajući mu pitanja o određenim temama želimo kroz sljedeće vremensko razdoblje od godine dana oslušivati njegova razmišljanja. Nadamo se da ćemo u postavljenim pitanjima prepoznati svoja pitanja, a u odgovorima pronaći sebe te zajedno s fra Slavkom lakše koračati na putu vjere, nade i ljubavi.

FRA MARINKO ŠAKOTA

GM: Ispratili smo staru, 2020. godinu, sa željom da što prije zaboravimo sve negativne pojave koje nam je ona donijela, a posebno sve što se događalo od početka pandemije korona virusa. Možemo li se u novoj 2021. godini nadati nečemu novome i drukčijemu?

SB: „Istina je, nema ni novoga sunca ni mjeseca, ni zvijezda ni mora, niti među živim stvorenjima novih vrsta, ali ipak nešto može, odnosno mora biti novo ako želimo živjeti život.“

GM: Obično ljudi čekaju na posebne, 'čudesne' pojave kako bi doživjeli nešto novo u životu. Mora li tako biti? Postoji li mogućnost da se novo nalazi u svakodnevici?

SB: „Velika je milost vjere kad čovjek ne čeka na izvanredne znakove Božje ljubavi i milosrđa, nego ih otkriva u svakodnevnom životu, na svakom koraku, te se raduje i zahvaljuje Bogu i s Bogom surađuje.“

GM: Što je i što može biti novo u životu?

SB: „To novo je svakodnevni novi odnos prema ljudima, stvarima i događajima. Tko ne uđe svakim danom u novi dan, tko u susretu s ljudima ne susreće nanovo ljude, taj je prestao stvaralački živjeti i zaista mu je teško, dosadno i svakodnevno mora tražiti sve jače poticaje da bi mogao preživjeti.“

GM: Ako je novo već prisutno u životu, kako ga se može upoznati i ostvariti?

SB: „Ako postavimo pitanje što treba činiti da sve postane novo, zanimljivo i time život svakodnevno nov i zanimljiv, onda zacijelo ne

treba ništa novo stvarati. Treba samo obnoviti svoj odnos prema Bogu, ljudima i stvarima i prema životu uopće. Drugim riječima, treba otkriti svakodnevno čudo, čudo koje se među nama događa.“

GM: Što se događa u životu čovjeka koji ne vidi ništa novo u svom životu?

SB: „Često se čuje prihvaćeno mišljenje: Ništa novo pod suncem! To može biti istina, ali i ne mora. Ako je to istina za nečiji život i odnose s ljudima i stvarima, onda to znači zapravo prestanak života, smrt. Čovjek kojemu više ništa nije novo, mrtav je čovjek, a život mu je postao težak, ako ne i nemoguć.“

GM: Koje su posljedice za čovjeka koji još uvijek nije otkrio novo?

SB: „Tko svoj mir i svoju sreću uvjetuje samo novim, jakim, zanimljivim doživljajima u obitelji, zajednici, poslu, školi i uopće u životu, on umara i sebe i druge. Tko od svoje supruge, svoga supruga, svoje djece ili svojih roditelja ili svoje škole i svoga svakodnevnog posla traži uvijek nove dokaze ljubavi, taj je sebi onemogućio život i pošao je putem uništenja i samouništenja. Stoga je mnogim ljudima život postao 'dosadan', te izlazak iz 'dosade' traže jakim nadražajima koji ubijaju duh i dušu i zavode na putove sile i nasilja, ovisništva i svakovrsnog ropstva.“

„Tko svoj mir i svoju sreću uvjetuje samo novim, jakim, zanimljivim doživljajima u obitelji, zajednici, poslu, školi i uopće u životu, on umara i sebe i druge. Tko od svoje supruge, svoga supruga, svoje djece ili svojih roditelja ili svoje škole i svoga svakodnevnog posla traži uvijek nove dokaze ljubavi, taj je sebi onemogućio život i pošao je putem uništenja i samouništenja. Stoga je mnogim ljudima život postao 'dosadan', te izlazak iz 'dosade' traže jakim nadražajima koji ubijaju duh i dušu i zavode na putove sile i nasilja, ovisništva i svakovrsnog ropstva.“

GM: Što je ključno za novi život? Koji uvjet treba ostvariti kako bi nečiji život bio nov?

SB: „To otkrivanje svakodnevnog čuda i izlazak iz 'sile svakodnevne' naziva se nama dobro poznatim pozivom iz evanđelja: Obratite se! Obraćanje u svome najdubljem značenju nije samo poziv da ostavimo zlo, nego je to poziv da svakodnevno otkrivamo novosti i novo u sebi, u drugim ljudima i u Bogu.“

GM: U kojem je smislu obraćenje stvaranje novoga?

SB: „Obraćanje znači ostavljanje staroga, izlazak iz dosade 'ponavljanja' i ulazak u stvaralački odnos prema sebi, Bogu i drugima. Tako tek postaje sve novo pod suncem.“

GM: Kako ostvariti novo u duhovnom životu?

SB: „Ništa nije kao jučer, niti će što biti sutra kao što je danas. Danas je sve novo, jer je novi dan, jer je nova mogućnost stvaranja i rasta, susreta i usrećivanja. Svaki udisaj zraka je nov. Svaki otkucaj srca je nov. Od jučerašnjeg zraka se ne živi niti se živi od jučerašnjeg otkucaja srca. Oni više ne postoje. Tako je s duhovnim životom i rastom, tako je s molitvom i postom, vjerom i ljubavlju.“

GM: Svakodnevna molitva, krunica, sveta misa i Božja riječ ponekad se nekome učine nezanimljivima, dosadnima pa taj postane zainteresiran samo za senzaciju. U kojem smislu čekanje na nešto spektakularno može štetiti duhovnom životu?

SB: „Veliki problem za duhovni život, ako ne i njegovu smrt, doživljava onaj čovjek koji još reagira samo na čudo, koji prije velikoga čuda ništa novo ne otkriva, a od velikih čudesa se ne može živjeti.“

GM: Kako Marija, Kraljica Mira, pristupa novom vremenu? Što možemo naučiti od Marije?

SB: „Novo vrijeme nije za Mariju vrijeme do kojega je pokušavala djelovati, nego novi poticaj za nove napore. Za nas osobno to treba biti također novi poticaj, da s novim oduševljenjem prihvatimo sve poruke, odnosno evanđelje te da s ljubavlju prema sebi samima, prema Mariji i prema Bogu novo vrijeme primimo kao dar i živimo kao dar!“

GM: Ako je Božja riječ koju čujemo u Međugorju ili u nekoj crkvi u svijetu ista, u čemu je onda novost, posebnost i zanimljivost Međugorja?

SB: „Poziv na obraćenje je od početka međugorskih događaja ... jedna od prvih i glavnih poruka koje nam je Marija uputila. Ako je došla kao Kraljica Mira, onda i nije ništa drugo mogla reći osim ono što su svi proroci govorili i što je njezin sin Isus rekao na početku svoga javnoga djelovanja: Obratite se i vjerujte evanđelju! Taj isti poziv mora odjekivati u svakom naviještanju Riječi Božje i zacijelo odjekuje. Iako je poziv isti i mora biti isti kod svakoga koji naviješta evanđelje, ipak se u Međugorju ovaj poziv ostvaruje na jedan poseban način.

To potvrđuju mnoštva vjernika koji se svakodnevno okupljaju sa svih strana svijeta. Ništa, dakle, novo u naviještanju, ali u događanju je ipak nešto posve novo. I to je ta snaga međugorskih događanja i njihova privlačnost i ne može se protumačiti bez Gospine posebne nazočnosti.“

Knjigu u Gospinoj školi mogli bismo s dobrim razlozima nazvati udžbenikom međugorske duhovnosti. Autor je osobno prošao u školi Kraljice Mira tu školu, živeći Gospine poruke i učeći od onih koji su tu školu prošli prije njega, posebno od pok. fra Slavka Barbarića kojega često i citira.

Duboko sam uvjeren da će svaki dobronamjerna čitatelj koji u ruke uzme ovu knjigu doživjeti pravu opijenost Gospinom duhovnošću koja je plod njezine škole koje se ne treba bojati, već odvažno u nju stupiti. Knjiga je pisana jednostavno i praktično da doista može poslužiti kao udžbenik u toj školi, ali i kao primjerice vrlo prikladno gradivo za duhovne vježbe ili osobno duhovno štivo. U svakom slučaju ona predstavlja pravo osvježenje i obogaćenje literature koja se bavi međugorskom duhovnošću. (fra Ivan Dugandžić)

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

SAKRAMENT POMIRENJA (ISPOVIJEDI) KAO I TERAPIJSKA POMOĆ

U psihoreligijskoj literaturi nalazimo višestruke „funkcije“ religioznosti u svagdanjoj pomoći čovjeku. Ponajviše se spominje pomoć religioznosti pri svagdašnjoj obradi depresivnih stanja, pri nadvladavanju teških životnih situacija i kriza, pri praćenju patologije mišljenja i ponašanja, pri pomaganju razočaranim ljudima u život da pronađu smisao itd. Mnogi psiholozi i liječnici pripisuju religiji i religioznosti veliku iscjeliteljsku snagu. Stoga ćemo ovdje „zaviriti“ u fra Slavkova djela koja upućuju na sakrament ispovijedi kao i terapijsku pomoć.

DON MIRKO
BARBARIĆ

Mi ćemo početi od priručnika koji nosi upečatljiv naslov *Daj mi svoje ranjeno srce*¹, i „koji ponire u jednu sržnu stvarnost kršćanskog života“². To je sakrament pomirenja, pokore ili svete ispovijedi. Kako uvodničar knjige konstatira: „Svi smo grješnici i svi smo ranjeni grijehom, a ranjeniku trebaju lijek i liječenje“³, tj. bolesniku ozdravljenje kojemu je iscjelitelj Bog, a posrednik svećenik; te je jasno da predmet ispovijedi nije samo učinjeni grijeh nego i sve ono što ga prati, pa i psiho-pedagoški vidovi ovog sakramenta.⁴

Fra Šito će reći da „djelovanje „sakramenta ispovijedi“ počiva većinom na redovnom vjerskim odgojem stečenom uvjerenju kojim se ispovijeda, da mu Bog, jer je neusporediva dobrota i ljubav, oprašta osobnu krivnju i pomaže živjeti čestitije i plodonosnije“⁵. Tankočutni redovnik fra Šitina brat po redovništvu i neumorni stvaratelj fra Slavko je izrazom jednoga toplog franjevačkog srca koje zrači ljubavlju i potiče na ljubav napisao knjigu *Biseri ranjena srca*⁶; „knjiga potresno svjedočanstvo o velikoj pošasti uživanja droge“⁷. Ovisnici mu stjecajem okolnosti postaju zanimanje. Nije to bila nikakva manira, već duboko uvjerenje i osobni osjećaj „da je strašna neman droge ispružila svoje smrtonosne pandže i nemilosrdno lovi i proždire nevine žrtve mladih života“⁸. Pogledom u njegove knjige – ne samo ove dvije spomenute – vidjet ćemo da iz njegova pera progovara čovjek-fratar-ispovjednik stvaralačkih nadahnuća, ne-miran i zahtjevan; progovara pisac i psiho-terapeut duboko osjećajan i djetinje iskren, sa svim svojim zbiljnostima i vrijednostima, mislima i osjećajima.

- 1 Fra S. BARBARIĆ, *Daj mi svoje ranjeno srce*, Informativni centar „Mir“ Međugorje, Međugorje 2017. 2. izdanje
- 2 Fra S. BARBARIĆ, *Isto*, J. Bubalo, *Predgovor*, str.5.
- 3 Fra S. BARBARIĆ, *Isto*, str.6.
- 4 O pedagoškim vidovima bit će riječ u članku „Pedagogija srca“ – u jednom od sljedećih br. „Glasnik Mira“.
- 5 Š. Š. ČORIĆ, *Psihologija religioznosti*, „Naklada Slap“, Jastrebarsko, 1988. s. 154.
- 6 Fra S. BARBARIĆ, *Biseri ranjena srca*, Informativni centar „Mir“ Međugorje, Međugorje 2009.
- 7 Fra S. BARBARIĆ, *Isto*, dr. fra Lj. RUPČIĆ, *Predgovor*, str. 7.
- 8 Fra S. BARBARIĆ, *Isto*, str.11.

Kako nas ovdje zanima terapijski vidik o ispovijedi, reći ćemo i to „da se u njoj radi također o „maloj psihoterapiji, koja postiže dobre rezultate u svagdanjem životu kod jednostavnijih oblika duševnog opterećenja. Kod težih slučajeva i kod uznapredovalih neuroza, ona je sama nemoćna, pa ako se tu uopće može pomoći, za takve osobe potrebna je stručna terapijska obrada.“⁹

ČOVJEK PSIHOLOŠKI OKRENUT TRANSCENDENCIJI

Biblijski Bog mu je – razumljivo – bio dominantna opcija. Fra Slavko i „nehotice“ potvrđuje da je čovjek psihološki okrenut transcendenciji, da je religiozno biće, ili kako bi rekao stari Tertulijan, da mu je „duša po naravi kršćanska“. On „progovara“ u narativnim formama kroz 15-ak svjedočanstava¹⁰ o „opasnim ovisnostima do samouništenja na duhovnoj, duševnoj, a nerijetko i na fizičkoj razini.“¹¹ Govori o egzistencijalnim prazninama ovisnika i njihovim izgubljenim iluzijama, tražeći uporišta. I nalazi ih u terapiji s. *Elvire*, u dijagnozi da su ovisnici ljudi koji u sebi ne nalaze Boga. „I da problem droge ne mogu riješiti psihologija, psihijatrija ni medicina, pa se stoga ne može liječiti aspirinima, dražejama, injekcijama i kirurškim zahvatima. Za nju je nadležna samo vjera.“¹² Terapiju nalazi u molitvi, postu, sakramentima, radnim fizičkim poslovima...

KOLIKO JE (IMA) PSIHOLOŠKOG U SAKRAMENTU POMIRENJA?

S pravom se postavlja pitanje: Koliko je psihološkog i odgojnog u svemu tome? U tim sudbinskim pitanjima, egzistencijalnim traženjima i nemirima?

Fra Slavko je u sebi nosio i tjeskobno doživljavao – osobito kroz gimnazijske dane i teološke studije i kroz početno iskustvo ispovijedanja – mučno pitanje, vjerničko pitanje: Što je zapravo grijeh? Zašto se ispovijedati?¹³ Nadolazio je kroz vlastito traženje i ispovjedno iskustvo.

- 9 Š. Š. ČORIĆ, *Psihologija religioznosti*, s. 154
- 10 Fra S. BARBARIĆ, *Biseri ranjenog srca*, str. 45-102.
- 11 Fra S. BARBARIĆ, *Isto*, str. 15.
- 12 Fra S. BARBARIĆ, *Isto*, dr. fra Lj. RUPČIĆ, *Predgovor*, str. 9.
- 13 Fra S. BARBARIĆ, *Daj mi svoje ranjeno srce*, str. 15.

Kad psiholog odluči pisati o ispovijedi ili bilo kojoj drugoj religioznoj pojavi, **izložen je napasti** da religiozne i milosne pojave pokuša svesti na sasvim naravna zbivanja. U ovu napast se upada kad ispovijed svemo na prirodan psihološki proces oslobađanja od osjećaja krivnje. Kao i da nema bitne razlike između nevjernika, opterećeni osjećajem krivnje, koji idu psihologu; i nas vjernika koji idemo svećeniku. No bitne razlike i te kako ima. **Druga je napast** u tome da ustvrdimo kako ispovijed uopće ne pripada području psihologije budući da se radi o nadnaravnoj pojavi, pa stoga psihologija šuti, nema što tu reći. I to je pogriješno.¹⁴

Isti autor, isusovac, svećenik, uvaženi profesor psihologije nastavlja: „Točno je da u ispovijedi postoji nadnaravni činilac koji izmiče psihološkoj analizi, a to je sakramentalno odrješenje. No sve ostalo: počevši od ispitivanja savjesti, posvješćivanja vlastitih grijeha, njihovo izricanje, preko optužbe samoga sebe, pa sve do kajanja i odluke – pripada području i psihološke analize, jer je plod čovjekova uvida u vlastito stanje i njegove odgovornosti za svoja djela, za svoj život.“¹⁵ *Grijeh ranjava srce*, *Predajem ti svoje ranjeno srce* – samo su podnaslovi spomenutih fra Slavkovih priručnika, gdje su glavne „teme“ ovog sakramenta: krivica, kajanje, pokora, oprost, savjest, zahvala, ispit savjesti, praktične upute za ispovijed... Ovdje je fra Slavko razradio vrlo dobro (u duhu katoličke tradicije) metodologiju za osobno prepoznavanje krivice pred Bogom, za kajanje i Božje odrješenje krivice u osobnoj ispovijedi. Za njega je – nema sumnje – konkretni oblik pomirbe u prvom redu **ispovijed koja ima i u praksi značajan savjetodavni i terapeutski učinak**. Osobito se vidi u tolikim razgovorima-intervjuima kako fra Slavko majstorski zaviruje u ljudsku psihu¹⁶ svjestan da je pred njim čovjek složeno biće i da osobito u ispovjednoj praksi valja računati s time.

- 14 M. SZENTMARTONY, *Psihologija duhovnog života*, Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, Zagreb, 1997. str. 148. 3. izdanje.
- 15 M. SZENTMARTONY, *Isto*, str. 148.
- 16 Fra S. BARBARIĆ, *Susreti i iskustva u Međugorju*, Informativni centar „Mir“ Međugorje, Knjiga 1,2,3, Međugorje 2002.

NEVJEROJATAN ŽIVOT – SVETICA, HEROINA, ANĐEO-SPASITELJ, DJEVICA, MUČENICA (I.)

IVANA ORLEANSKA — JEANNE D'ARC

Prije točno stotinu godina, 16. svibnja 1920., papa Benedikt XV. proglasio je svetom Ivanu Orleansku – Jean d' Arc te je francuska nacionalna heroína i svetica postala sveticom sveopće Crkve. O njoj se pročulo već za njezina kratka života po cijeloj Europi, a do danas nije prestala biti inspiracijom ne samo kao heroína i svetica, nego kao i osoba u kulturnom sjećanju i političkom životu Francuske i Europe, u brojnim umjetničkim djelima, slikarstvu, glazbi, književnosti i filmskoj umjetnosti. Ove godine pada također i 750. obljetnica od smrti velikoga i svetoga francuskog kralja Luja-Ljudevita IX. koji može i danas biti uzorom svim vladarima i političarima svojom pojavom, životom i djelovanjem. Nažalost, danas vlada u politici i društvu makijavelizam, ljudi se i političari povode za Niccolòm Machiavellijem („Cilj posvećuje sredstva!“) većma nego prema uzoru u svetom Ljudevitu za koga je Bog i Božji zakon bio vrhovno mjerilo vladanja i služenja svomu narodu.

FRA TOMISLAV PERVAN

Jean d' Arc fascinira svojom ljepotom, čistoćom, zanosom, energijom, riječima, djelima, pobjedama, sigurnošću s kojom je nastupala. U sebi je spajala paradokse, oprjeke i suprotnosti. Djevica s kacišom i u viteškoj odori, poput muškarca, s Kristovim stijegom u ruci, svježa, prozirna, sveta. Na trenutke drsko preuzetna, s beskrajnim pouzdanjem u Boga i svetce, pobožna djevojka sa sela („la Pucelle“ – od latinski „puella“, djevojčica), ratnik u muškoj opremi. Danas u vremenu „mirovnog“, pacifističkog kršćanstva može nam se njezin ratnički lik činiti odbojnim, ali moramo – prema Svetom pismu – vjerovati da Bog djeluje i u ratnim okolnostima jer su bitke koje je Jeanne d' Arc vodila za svoju domovinu protiv Engleza bile opravdane bitke protiv okupacije i invazije na tuđi teritorij. Rat koji su vodili Englezi na francuskom tlu bijaše agresorski. S njezinom pojavom na političkom i ratnom polju početak je kraja Stogodišnjega rata što su ga vodili Englezi na europskom tlu. To je ujedno i početak kraja srednjega vijeka.

Prije nešto više od šesto godina, g. 1412., rodila se Ivana Orleanska, Jeanne d' Arc, seosko dijete koje je postalo francuska ikona, zaštitnica Francuske, nacionalna svetica i pojam hrabrosti. Naći ćemo Ivanu posvuda u Francuskoj, na glavnim trgovima, na visokom postolju, u Orleansu, Reimsu, Rouenu te mnogim drugim gradovima u zemlji, ali isto tako i po crkvama. Svako dijete u pučkoj školi zna za nju, nacionalna ikona i svetinja, tijekom povijesti svi su se nagurali biti uza nju, konzervativci i reformatori, klerici i prosvjetitelji; obavlja je mitska aura,

postala je za života legenda, poglavito nakon smrti na lomači. Izronila iz anonimnosti, za dvije godine djelovanja pokrenula nevjerojatne stvari. Grandiozna pojava, pet se puta spominju njezine riječi u Katekizmu Katoličke Crkve, naime, navode se riječi koje je ta nepismena djevojka izrekla pred sudštem inkvizicije, sve samom stručnjacima s pariške Sorbone, a Benedikt XVI. posvetio joj je predivnu katehezu.

Na pozornici su je oživljavali mnogi pisci i dramatičari. W. Shakespeare, F. Schiller, B. Shaw, B. Brecht, H. Belloc, M. Twain, Voltaire, cinik, njoj se rugao, slobodoumni duh Anatole France kritički ju je poštivao. Čajkovski i Verdi posvetili su joj operna djela, A. Honneger skladao je oratorij komu je libreto napisao P. Claudel, obraćenik i pisac te diplomat. Filmske zvijezde poput Ingrid Bergman (3 oskara!) i Mille Jovovich igrale su njezinu ulogu u filmovima. Više od dvadeset filmova snimljeno je o Ivani Orleanskoj. Takva silna pojava, spektakularna, unišla je u legendu, mit. Većini je Djevica Orleanska poznata iz filmskih uprizorenja, barem kod nas.

U knjižnicama i na internetskim stranicama pronaći ćemo stotine životopisa Ivane Orleanske – Jeanne d' Arc na svim jezicima, na mnogim područjima ljudskih zanimanja. Naći ćemo standardne životopise, potom političke i povijesne implikacije njezine pojave, njezine vojne pohode i duhovnost, poglavito mučeništvo – holokaust, lomaču. Pronaći ćemo mnoštvo knjiga za mlade i djecu, knjiga za tinejdžere u kojima izaziva divljenje, gdje joj se svi dive. Sveta Mala Terezija od Djeteta Isusa silno ju je poštivala i ljubila, napisala je u

Karmelu dramski komad o Jeane d' Arc i glumila njezin lik pred sestrama. Sačuvani su i slikopisi s te dramske predstave u samostanu, Ivana kao ratnik te Ivana u lancima.

Pisci su pisali romane, poeme, pjesme, himne, eseje, skladane su opere, oratoriji i pjesme, snimani filmovi. Slikari su je oslikavali u raznim pozicijama, njezini spomenici na mnogim su trgovima u Francuskoj, stotine crkava i kapelica podignute su njoj u čast.

Ni o kojoj osobi iz staroga svijeta ili srednjega vijeka nemamo toliko iscrpnih podataka kao o njoj, napose o posljednje dvije i pol godine njezina života. Primjerice o Mojsiju, Platonu, Isusu, Aleksandru Velikom, Juliju Cezaru, Budi ili Muhamedu nemamo toliko konkretnih i preciznih podataka kao o njoj. Posljednje dvije i pol godine njezina života daju se iz dana u dan rekonstruirati, pratiti, gdje je bila i što je radila. Od nje imamo nekoliko pisama koje je diktirala te ih potpisala nespretnim rukopisom, jer je bila nepismena, a iz njezina vremena nema ni jedne francuske kronike ili memoara koji ne spominju tu jedinstvenu pojavu, koja je izronila ni od kuda, kao totalna anonimka, sa sela, s ruba Francuske, s ruba Lorene (Lotaringije).

Od njezine smrti 1431. Ivana-Jeanne-Jeanette-la Pucelle fascinirala je ljude u cijelom svijetu. Nepismena djevojka sa sela, s genijalnom intuicijom, odlučno se suočila sa slabim, neodlučnim i neučinkovitim baštinikom francuske krune ali i rezigniranim muškim plemstvom. Njezina munjevita pojava u Stogodišnjem ratu okrenula je francusku ratnu sreću protiv engleskoga imperijalizma te je omogućila da Francuska ne bude

PRIJE NEŠTO VIŠE OD ŠESTO GODINA, G. 1412., RODILA SE IVANA ORLEANSKA, JEANNE D' ARC, SEOSKO DIJETE KOJE JE POSTALO FRANCUSKA IKONA, ZAŠTITNICA FRANCUSKE, NACIONALNA SVETICA I POJAM HRABROSTI. NAĆI ĆEMO IVANU POSVUDA U FRANCUSKOJ, NA GLAVNIM TRGOVIMA, NA VISOKOM POSTOLJU, U ORLEANSU, REIMSU, ROUENU TE MNOGIM DRUGIM GRADOVIMA U ZEMLJI, ALI ISTO TAKO I PO CRKVAMA.

BILO JOJ JE TRINAEST GODINA KAD JE ČULA PRVI PUT GLASOVE SVETIH KATARINE, MARGARETE I ARKANDELA MIHOVILA KOJI ĆE JOJ POSLIJE DATI NALOG SPASITI I OSLOBODITI FRANCUSKU. U POČETKU SU GOVORILI KAKO MORA BITI POBOŽNA, IĆI NA ISPOVIJED I PRIČEST, MNOGO MOLITI I ČISTO ŽIVJETI. OSOBNO JE GOSPODINU ZAVJETOVALA ČISTOĆU.

pregažena, da preživi kruna i baština Karla Velikoga i sv. Ljudevita IX., da se dokonča zlosretni Stogodišnji rat koji je vodila Engleska na europskom tlu.

Da, legenda koja je živjela, a njezin je život stvarnost, zbiljska zbilja. Rodila se u siječnju 1412. u mjestu Domremy, u Loreni. Rođenje je pretkazano. Drevno je proroštvo govorilo o djevici iz puka koja će spasiti Francusku nakon što zemlju upropasti kraljica-tuđinka. Znalo se tko je kraljica, naime, od 1385. igrala je neslavnu i nečasnu ulogu u Francuskoj Elisabeth zvana Izabela - Isabeau de Bavier (iz Bavorske), supruga kralja Karla VI. Konspirativno ali i otvoreno je bila u dosluhu s neprijateljem, Englezima. Vjerojatno je njezin muž zbog toga poludio.

Postala je vladaricom uz svoga muža koji je zbog nje skrenuo s uma. Vodila je pregovore s burgundskom kućom, koja je šurovala s engleskom

krunom. Vrijeme je to Stogodišnjeg rata između Engleske i Francuske, kad su Englezi namjeravali pokoriti Francusku i otići im krunu te ovladati cijelom Francuskom. Englezima uvijek bijaše tijesno na Otoku pa su htjeli na kontinent, a Francuska je najbliža, preko Kanala. Stoga i traje taj dugi rat, zauzeli su do Ivanine pobjave više od polovice francuskoga tla, prepulovili Francusku na rijeci Loiri. Kraljica-majka, živjela je razvratno, išla je u svojim nedjeljima dotle da je svoga vlastitog sina Karla VII., koji je trebao naslijediti oca, proglasila nezakonitim bastardom, kako bi otvorila put za engleskoga pretendenta na francusko prijestolje.

Kad je engleski kralj Henrik V. natjerao u močvaru i uništio francusku vojsku 1415., francuska mu je kraljica prostrla crveni tepih. Svoju mu je kćerku dala za ženu i veličala ga kao budućega gospodara Francuske. Francuska bijaše rastrgana

između orleanske i burgundske kuće, gotovo je nestalo nade u vlastitu samostalnost. Samo je čudo moglo spasiti od neslavne sudbine baštinu velikih kraljeva, merovinga, karolinoga, Karla Velikoga, Ljudevita Svetoga i ostalih koji su ih naslijedili. I čudo se dogodilo.

TKO ŠALJE IVANU ORLEANSKU?

Stogodišnji rat izbio je god. 1337. Englezi su trajno pokušavali proširiti svoje područje na europskom tlu, namjeravali su pokoriti Francusku i ovladati njome te se domoći francuske krunice. Tijekom stotinu godina ratovanja Francuska je bila opustošena u svakom pogledu. Ivana je kao djevojčica iskusila što znači rat. Burgundska kuća otvoreno je pristajala uz Engleze, dok je Orleans bio vjeran kralju. I njezin zavičaj bijaše zahvaćen neprijateljskim djelovanjem, pustošenjima i pljačkanjima. Morala je bježati u susjedna sela pred divljim

je imao sveti Franjo kad mu je progovorio Gospodin s križa: „Idi, popravi moju Crkvu“, odnosno moju ruševnu kuću. Crkva se urušava, treba joj temeljiti popravak. Franjo na prvi mah nije sagledao domet tih riječi pa se dao na obnovu crkvice u asiškoj prodolini, dok vremenom nije stekao jasnu viziju, koju Crkvu i na koji način treba popraviti. I Papa je sam to prepoznao te dao Franji potpunu slobodu živjeti Gospodinovo Evanđelje te obnoviti Crkvu prema evanđeoskim kriterijima.

Ivana je trebala nakon susreta s kraljevićem u Chinonu ispuniti prvu veću zadaću. Naime, pokrenuti vojsku i osloboditi Orleans koji su već više od pola godine opsjedale engleske trupe koje su podignule oko grada utvrde iz kojih su napadali sami grad. Neprijatelj je već bio zauzeo sjever Francuske, Normandiju, Pariz, sad se okomio na Orleans, na Loiri, koja dijeli francuski sjever i jug. Englezi nisu smjeli ni pod koju cijenu osvojiti toliki teren. Orleans nije smio pasti u ruke Englezima, prijeći Loiru. Nakon oslobađanja Orleansa dobila je Ivana nalog kako treba pratiti kraljevića u Reims, da se ondje prema običaju okruni te dovršiti svoju misiju, odnosno onemogućiti engleski plan dokopati se francuske krunice.

Kakav plan! Kakva misija za nepismenu djevojku-djevicu „la Pucelle“! U roku od jedne godine sedamnaestogodišnjakinja iz provincije, nije znala ni čitati ni pisati, nije bila ni u kakvim vojnim učilištima ni školama, postaje vojskovođa! I da ona bježe bojeve, da bi postala „kingmaker“, da ustoliči pravoga kralja, da izvede politički potres na tlu Europe?! Sve u svemu, zvuči kao čudo! *Mission impossible!* Sve je s današnjega zrenika neshvatljivo kad ne bismo bili svjesni činjenice, odakle je Ivana Orleanska crpila nadahnuće i svoju snagu. Smatrala je sebe Božjim poslanikom koji izvršava Božji plan, smatrala je sebe oruđem Svevišnjega pa je stoga i bila tako moćna, na konju i u bitkama, na koljenima u molitvi a i pred vojskom, jer se nadahnjivala u sakramentima i molitvama. Nosila je mač, ali ga nikada nije ni protiv koga upotrijebila. U njezinu grbu, naime, imamo dva ljljljana, mač i na maču krunu! Sve je na plavoj podlozi, Gospinoj boji.

U sljedećem broju: **Andeo – ratnik**

Danas u vremenu „mirovnog“, pacifističkog kršćanstva može nam se njezin ratnički lik činiti odbojnim, ali moramo – prema Svetom pismu – vjerovati da Bog djeluje i u ratnim okolnostima jer su bitke koje je Jeanne d' Arc vodila za svoju domovinu protiv Engleza bile opravdane bitke protiv okupacije i invazije na tuđi teritorij. Rat koji su vodili Englezi na francuskom tlu bijaše agresorski. S njezinom pojavom na političkom i ratnom polju početak je kraja Stogodišnjeg rata što su ga vodili Englezi na europskom tlu. To je ujedno i početak kraja srednjega vijeka.

Papa Franjo imenovao nove kardinale na službe u Rimskoj kuriji

Sveti Otac imenovao je devetoricu kardinala koje je imenovao na konzistoriju 28. studenoga na službe u Rimskoj kuriji, izvijestio je 16. prosinca Tiskovni ured Svete Stolice.

Imenovani su:

1. prefekt Kongregacije za proglašenje blaženih i svetih kardinal Marcello Semeraro u Kongregaciju za Istočne Crkve i u Tajništvo za komunikaciju;
2. nadbiskup Siene, Colle Val d'Elsa i Montalcina kardinal Augusto Paolo Lojudice u Kongregaciju za biskupe;
3. nadbiskup Kigalija (Ruanda) kardinal Antoine Kambanda u Kongregaciju za evangelizaciju naroda;
4. nadbiskup Capiza (Filipini) kardinal Jose F. Advincula u Kongregaciju za kler;
5. naslovnik Sv. Jude Tadeja apostola i apostolski vikar za Bruneje kardinal Cornelius Sim u Kongregaciju za kler;
6. naslovnik Presvetog Imena Marijina na Trajanovom forumu i kustos Svetog samostana u Asizu fra Mauro Gambetti, OFM Conv. u Kongregaciju za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života;
7. nadbiskup Washingtona kardinal Wilton D. Gregory u Papinsko vijeće za laike, obitelj i život;
8. generalni tajnik Biskupske sinode kardinal Mario Grech u Papinsko vijeće za jedinstvo kršćana;
9. nadbiskup Santiago de Chilea kardinal Celestino Aós Braco, OFM Cap. u Papinsku komisiju za Latinsku Ameriku.

Božić u Iraku

Božićno vrijeme je u Iraku obilježeno svjetlima i sjenama koji se mogu iskusiti u ovo vrijeme potreseno pandemijom. U toj bliskistočnoj zemlji koju će papa Franjo posjetiti od 5. do 8. ožujka sljedeće godine, istinski mir je dar koji se najviše očekuje, istaknuo je pomoćni kaldejski biskup babilonskog patrijarhata mons. Shlemon Warduni.

Potrebno je moliti jer smo djeca nade, napomenuo je biskup, snažno potičući na obnovu u ovo božićno vrijeme.

Naš pogled ovih dana mora biti usmjeren prema Spasitelju, prema Djetetu Isusu koji daruje radost cijelom svijetu, rekao je biskup i dodao: Uvijek moramo tražiti oprost od Gospodina. Postoje ljudi koji žele rat, zaboravljajući Boga koji nas je spasio i koji nas je doveo na ovaj svijet da nas nakon smrti opet vrati sebi. Postoje stranke koje umjesto da grade zemlju, podupiru ideologije protiv čovjeka. To je strašno i zbog toga smo tužni, te molimo Dijete Isusa, po njegovoj Majci Mariji, našoj Majci, da

posebnu milost dade svim ljudima.

Nadamo se da će dolazak pape Franje biti milost za sve, ne samo za Irak, nego za cijeli Bliski Istok. Nažalost, ne trudimo se iskoristiti sve milosti koje je Gospodin dao i daje Bliskom Istoku. Molimo s nadom kako bismo bili djeca nade. Posjet pape Franje donijet će nam nadu. Govoreći o njegovom posjetu, svi govorimo o nadi. Irački parlament odlučio je da svetkovina Božića od ove godine bude nacionalni blagdan. To je Gospodinova milost, a mi želimo da se svi približe njemu koji je dao svoj život za sve ljude. Božić je tako blagdan za kršćane, ali i znak međureligijskog dijaloga koji je zaista radost za sve, jer svijet treba biti jedinstven, rekao je među ostalim biskup Shlemon Warduni.

Oslobođen oteti nigerijski biskup

Samo nekoliko sati nakon apela pape Franje otmičarima za puštanje na slobodu žrtava otmice u Nigeriji, pomoćni biskup Moses Chikwe i njegov vozač oslobođeni su navečer 1. siječnja. „Biskup Chikwe je nakon dramatičnoga iskustva još vrlo slab“, napisao je nadbiskup Owerre Anthony J.V. Obinna u priopćenju na nadbiskupijskim mrežnim stranicama. Nadbiskup je posjetio svoga

pomoćnoga biskupa u njegovu domu u večernjim satima nakon puštanja na slobodu. Njegov vozač Robert Ndubuisi nalazi se u bolnici zbog duboke rane nožem koju mu je nanio otmičar. Nadbiskup Obinna zahvalio je Papi za njegove riječi u nagovoru uz molitvu Angelusa na Svjetski dan mira, kada je apelirao: „Pozivam vas i da se pridružite molitvi nadbiskupije Owerri u Nigeriji za biskupa mons. Mosesa Chikwea i njegova vozača, koji su oteti posljednjih dana. Molimo Gospodina da se oni i svi koji su žrtve sličnih djela u Nigeriji vrate neozlijeđeni na slobodu i da se u tu dragu zemlju vrate sigurnost, sklad i mir.“ Zahvalio je i apostolskom nunciju u Nigeriji nadbiskupu Antoniju G. Filipazzi, koji je bio u stalnoj vezi s Papom i nadbiskupom Obinnom za vrijeme zatočeništva otetih. Nadbiskup Obinna pohvalio je i zajedničku zalaganja vlasti i sigurnosnih snaga nigerijskih saveznih država Imo i Anambra za oslobađanje otetih. Koliko je poznato, nije bilo riječi o otkupnini.

U Vatikanu sredinom siječnja počinje cijepljenje protiv Covida-19

Kampanja cijepjenja početi će u Vatikanu „sljedećih dana“, a prioritet će od sredina siječnja imati zdravstveni djelatnici i stariji ljudi, izvještava u subotu 2. siječnja agencija France-Presse pozivajući se na službene izvore u Vatikanu.

U kratkom priopćenju se ne spominje papa Franjo (84) i ne navodi kada bi se on mogao cijepiti.

„Vjerojatno će cijepiva stići drugog tjedna siječnja u dovoljnom broju za potrebe Svete Stolice i grada“, precizira se u priopćenju.

Vlasti su već kupile zamrzivač za skladištenje cjepiva protiv Covida-19 i namjeravaju početi kampanju cijepjenja sredinom siječnja, dodao je Vatikan.

Prvenstvo će imati zdravstveni i djelatnici sigurnosti, stariji i osobe u čestom kontaktu s javnosti.

Netom prije Božića dvojica kardinala iz Papina okruženja bila su testirana pozitivno na Covid-19, što je potaknulo pitanje o zaštiti Pape koji rijetko nosi masku.

Protekle godine ubijeno 20 crkvenih djelatnika

U godišnjem izvještaju koji je objavila agencija Fides ističe se da je godine 2020. ubijeno 20 svećenika, redovnika i laika diljem svijeta, najviše njih u Latinskoj Americi i Africi. Među 20 žena i muškaraca Crkve su šestoro misionara laika, osmorica svećenika, tri redovnice, redovnik, i dvojica bogoslova. Najopasnije je bilo za misionare i ostale crkvene djelatnike u Americi i Africi – osmero njih, petorica svećenika i troje laika, ubijeno je u Americi, a u Africi jedan svećenik, tri redovnice i bogoslov.

U Aziji je u nasilju život izgubilo troje ljudi, u Europi dvojica talijanskih svećenika; u Comu je u rujnu psihički poremećen muškarac ubio svećenika Roberta Malgesinija koji je skrbio za beskućnike, a u prosincu u sicilijanskom gradu Riposto o. Leonardo Grasso izgubio je život u požaru podmetnutom u centru za ovisnike. Neki od ubijenih

Papa najavio Godinu posvećenu obitelji Amoris laetitia

Na blagdan Svete Obitelji u nedjelju 27. prosinca papa Franjo najavio je godinu posvećenu razmišljanju i dubljem proučavanju sadržaja apostolske pobudnice Amoris laetitia.

Godina će započeti na blagdan svetoga Josipa, 19. ožujka 2021., pet godina nakon objavljivanja apostolske pobudnice Amoris laetitia, a zaključit će se 26. lipnja 2022. u prigodi 10. svjetskog susreta obitelji. Posebna godina posvećena obitelji nadahnuta je idealom bračne i obiteljske ljubavi uosobljenom u Isusu.

„Bit će to godina razmišljanja o Amoris laetitia i prilika za dublje proučavanje sadržaja toga dokumenta. Ta će razmišljanja biti stavljena na raspolaganje crkvenim zajednicama i obiteljima kako bi ih se pratilo na njihovu putu. Već sada pozivam sve da se pridruže inicijativama koje će se promicati tijekom te Godine i koje će koordinirati Dikasterij za laike, obitelj i život. Ovaj hod obitelji iz čitavoga svijeta povjeravamo Svetoj nazaretskoj obitelji, posebno svetom Josipu, suprugu i brižnom ocu“, objasnio je Papa u svom nagovoru uz Angelus na blagdan Svete Obitelji.

žrtve su pljačke ili nasilnih sukoba na području u kojima su djelovali. U posljednjih 20 godina diljem svijeta ubijeno je 535 pastoralnih djelatnika, među njima petorica biskupa, navodi se u izvještaju uz dugi popis kršćana progonjenih u svijetu, koji su zbog svoje vjere zlostavljani, diskriminirani i progonjeni. Papa Franjo redovito podsjeća da broj današnjih žrtava progona kršćana nadilazi broj njih u prvoj Crkvi. I protekle je godine u svijetu bilo bezbrojnih otmica, i napada na kršćane, među zemljama se ističu Nigerija i Pakistan.

U rujnu je pak objavljen izvještaj o crkvenim djelatnicima koji su izgubili živote u borbi protiv pandemije koronavirusa. Vijeće europskih biskupskih konferencija (CCEE) navelo je da je u godini koronavirusa brinući se o bolesnima preminulo stotine svećenika i redovnica, bolničkih kapelana i medicinskih djelatnika, te ističe da je to najveća skupina pogođenih nakon liječnika – samo svećenika ih je bilo 400. Zemlje s najvećim brojem duhovnika preminulih pomažući oboljelima su Nizozemska – 181 (uglavnom starijih redovnika), Italija 121 i Španjolska sa 70 žrtava. U Poljskoj su preminula desetorica svećenika, u Belgiji petorica, kao i u Ukrajini, u Irskoj trojica, u Austriji četvorica. Statistika je uključivala podatke iz 38 biskupskih konferencija u Europi.

20
GODINA

20 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24
SATA

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

Banja Luka
87,8 / 106,7

Žepče 100,1

Jajce 87,8

Nova Bila
100,00

Zenica 100,1

Bugojno 101,8

Olovo 96,1

Rama 104,7

Sarajevo 96,1

Mostar 100,00
Međugorje 98,3

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna
Hrvatska **101,5 MHz**

Zagreb, Lika,

Sr. Hrvatska **107,8 MHz**

SATELIT: Europa, Bliski
istok i Afrika- EUTELSAT 16°E

EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM

INTERNETA: www.radio-medjugorje.com

Kako postati podupiratelj?

Jednostavno! Pošaljite nam vaše osobne podatke na podupiratelj@medjugorje.hr i godišnjom članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160 HRK, za zemlje EU: 35 EUR, za Švicarsku 50 CHF) i postanite dio naše radijske obitelji. Hvala vam od srca!

INFORMATIVNI
CENTAR *MIR*
MEĐUGORJE

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Uredništvo: +387 36 653 580
Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548
Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr
www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja MIR Međugorje djeluje od 1997. godine. Program našeg radija dio je svakodnevnice u Vašim domovima u domovini i inozemstvu, na radnim mjestima... Kao glasnik mira Radiopostaja odašilje poruke iz Međugorja. Putokaz je hodočasniciima iz cijelog svijeta.

RADIO KOJI IMA DUŠU

